

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ KÜLTÜR YAYINI

1 MART 2010

Bütün Dünya

192297

SAYI: 2010 /03

FİYATI: 4 TL

2000

Batılı Bilimadamları Yıllardır,
Yeşim Taşı 6 bin Yıldır Söylüyor:

Avrupalı'ların Ataları Türk'tür

Cengiz Özakıncı,
100 yıl gizli tutulan
bir gerçeği
özgün belge ve bilgilerle
gün ışığına çıkarıyor.

**Prof. Dr.
Haberal
babasını**

**Zonguldaklı'lar
"Yaşar Amca"-
larını kaybettiler**

**Cengiz Önal, Genç
Okurlarımızı Mustafa
Kemâl'le Samsun'a
Götürüyor**

Bir "İnsansal Haksızlık"
Karşısında Yazarlar
• **Tufan Türeç**
• **Emre Kongar**
• **Yılmaz Özdil**
• **Mümtaz İdil**
Sessiz Kalmadılar

2016 Dünya Organ
Nakli Bilimsel Kongresi
**İstanbul'da
Yapılamayacak**

Bir İbret Belgesi
**"Gerçek
Suçları
Suçlayıcılar
İşliyor"**

Adı Yeni Duyulan Bir
Toplumsal Özelliğimiz
**"Dunning
Kruger
Sendromu"**

HABERAL NEREDE
BİZ ORADAYIZ

TEKNOLOJİNİN PRESTİJİ

LC MOBILE | C 9000

PASHA
ELEKTRONİK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
www.lcmobile.com.tr

TEKNO SA Tüm TeknoSa Satış Noktalarında

Bütün Dünya

2000

1 MART 2010

Başkent Üniversitesi

Adına Sahibi:

Prof. Dr. Mehmet Haberal

Yayın Genel Yönetmeni

Mete Akyol

Yayın Genel Yönetmeni

Yardımcısı:

Mehmet Muhsinoğlu

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Gülçin Orkut

Görsel Yönetmen:

Turgut Keskin

Teknik Yapım Yönetmeni:

Faruk Güney

İşletme Genel Yönetmeni:

Sina Şen

Yayın Danışmanı:

Yaşar Öztürk

Türk Dili Danışmanı:

Haydar Göfer

Sanat Danışmanı:

Süheyla Dinç

Redaksiyon:

Fatma Ataman

Düzeltilme Sorumlusu:

Nükheth Alicikoğlu

Başkent Üniversitesi'nin bir kültür hizmeti olan Bütün Dünya 2000, Başkent Üniversitesi

kuruluşlarından

1. Cadde, No: 77, Bahçelievler, Ankara adresindeki Aküm Reklamcılık, Danışmanlık ve Yayıncılık Ajansı

Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin 3. Cadde, No: 2, Yenimahalle, Ankara adresindeki tesislerinden basılmıştır.

Seçiciler Kurulu:

Prof. Dr. Nevzat Bilgin (*Anısal Başkan*)

Prof. Dr. Ahmet Mumcu

Prof. Dr. Solmaz Doğanca

Prof. Dr. Sevil Öksüz

Prof. Dr. Ender Varinlioğlu,

Prof. Dr. Okay Eroşay

Prof. Dr. Fuat Çelebioğlu,

Prof. Dr. Sedefhan Oğuz,

Prof. Dr. Levent Peşkiricioğlu,

Necmi Tanyolaç, Kaya Karan, Alaettin Giray,

Ayhan Erten, İlhan Banguoğlu, Ahmet Aydede,

Manuel Bilos, Cengiz Dolunay

Sürekli Yazarlar:

Yücel Aksoy, Nuray Bartoschek, Cahit Batum,

Prof. Dr. Yüksel Bozer, Haluk Cansın,

Ali Murat Erkorkmaz, Konur Ertop,

Gürbüz Evren, Metin Gören, İlyas Halil,

Pelin Hazar, Muzaffer İzgü, Özüm Larçın,

Mehmet Muhsinoğlu, Filiz Leloğlu Oskay,

Cengiz Önal, Cengiz Özakıncı, Saniye Özden,

Bekir Özgen, Yaşar Öztürk, Erdoğan Sakman,

Songül Saydam, İzlen Şen, İzmir Tolga,

Engin Ünsal, Mehmet Ünver, Dr. Mehmet Uhri,

Orhan Velidedeoğlu, Mustafa Yıldız

Yönetim Merkezi:

10. Sokak No: 45, Bahçelievler, Ankara

Tel: (0312) 212 80 16 (pbx)

Faks: (0312) 234 12 16

İletişim Adresi:

Sedef Cad. 2446 Ada, 1. Parsel, A Blok,

Kat: 3, Da: 16, Ataşehir, 34750 İstanbul

Tel: (0216) 456 27 27 (pbx)

Faks: (0216) 456 27 29

Abone Hizmetleri:

(0212) 314 08 88

Dağıtım: Yaysat

Renk Ayırımı: Mat Yapım

Basım Tarihi: 24 / 02 / 2010

www.butundunya.com.tr

butundunya@butundunya.com.tr

BÜTÜN KİTAPÇILARDA

İÇİNDEKİLER

**7 Sıra Yine Geldi
Öykülerle Konuşmaya...**

Mete Akyol

12 Büyük Gaf

Orhan Velidedeoğlu

16 Saygın Bir İsmi Ardından

Bütün Dünya Yazı İşleri Bölümü

29 Sevgili Oğlum

Türkan Şanverdi Avcı

32 Prof. Dr. Fatih Hilmioğlu

Tufan Türenç

**35 Gerçek Suçları
Suçlayıcılar İşliyor**

Gülçin Orkut

**40 Dünya Organ Nakli Derneği
İstanbul'u "Kongre Adayı Kent"
Listesinden Çıkarttı.**

Bütün Dünya Yazı İşleri Bölümü

43 Dünyanın Tümü Koktuğu Zaman

Nuray Bartoschek

44 Dunning Kruger Sendromu

Şennur Buras

47 Hakimiyeti Milliye Yazıları

**52 Mustafa Kemal'in
Samsun'a Çıkışı**

Cengiz Önal

60 Sahtekarlık Kar Getirmiyor

Mehmet Muhsinoğlu

67 Avrupalıların Ataları Türktür

Cengiz Özakıncı

**18 Türk Adaleti Bu Sınavdan
Yüz Akıyla Çıkmalı**

Tufan Türenç

20 Ateş Düştüğü Yeri Yakar

Emre Kongar

22 Ana Baba Evlat

Yılmaz Özdil

**24 Biz Uğurladık Hocam,
Rahat Olun**

A. Mümtaz idil

26 Ecevit Olayı ve Ergenekon

Emin Çölaşan

**93 Türkiye-İsrail İlişkilerinin
Gerilmesi mi İstendi?**

Gürbüz Evren

99 Milli Eğitim Davamız

Ali Naili Erdem

**104 Ülkesine Ulaşmak İçin
Çırpınan Odysseus Gibiydi**

Konur Ertop

110 Bisiklet

Metin Gören

114 Türkiyede Doktor Olmak

Dr. Mustafa Çetiner

**128 Başarım Gerçekte
Öğretmenimindi**

Bekir Özgen

134 Evliliğin Eskimemesi İçin

Yücel Aksoy

137 İki Tavuk İki Fil

İlyas Halil

142 Reklamlarda Yaşamak

Nuray Bartoschek

145 100 Yıllık Fincan

8 Sizden Bize Mektuplar

11 İlk Dersimiz Türkçe

34 Firçalayarak

103 Bilginizi Denetleyin

109 Sudoku

**141 Tıp Dünyasından
Kısa Kısa**

148 Poldi

149 Çözümler Sayfası

150 Anne ve Babalardan

152 Kareler ve Rakamlar

153 Mantık bilmececi

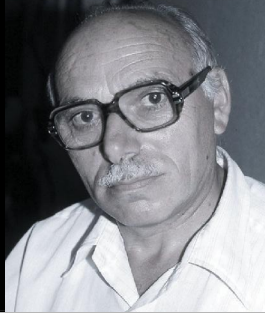
154 Satranç

156 Bulmaca

158 Ayın Kitapları

160 Bir fotoğraf, Bin sözcük

16

114

67

BÜTÜN KİTAPÇILARDA

BütünDünya'DAN SİZE
 Mete Akyol

Sıra Yine Geldi Öykülerle Konuşmaya...

"Bakmakla öğrenmek mümkün olsaydı, tüm kediler kasap olurdu..."

Bir Anadolu Sözü

Hani dünyanın en ünlü cerrahları arasında bir yarışma düzenlenmiş de, her ülkeden ünlü cerrahlar tek tek, kendilerinden de ünlü bilim adamlarından oluşan bir jüri karşısına çıkmışlar ve sırayla, yeteneklerini göstermişler, kimselerin aklına hayaline gelmeyecek zor ameliyatlara yapmışlar ya... Ve sonunda da birinciliği bir Türk cerrah kazanmış ya...

Televizyonda haberleri izlerken geçen akşam bu öykü düşüştü aklıma.

Anımsamayanlar için öyküyü biraz da anlatayım:

Bizim Türk cerrahın hem de bir bademcik ameliyatı yaparak birinci olduğunu duyan tüm cerrahlar, "Bize haksızlık yapıldı" diyerek jüri üyelerini mahkemeye vermişler.

Jüri üyeleri mahkemede kendilerini şöyle savunmuşlar:

"Türk cerrah bu bademcik ameliyatını görülmemiş bir yöntemle yaptı" demişler. "Hastası, bir Türk gazeteci-ydi. Adamcağız korkudan ağzını açamadığı için cerrah, hastasının barsaklarının çıkış kapısından girip, boğa-

zına oradan ulaştı, bademciklerini ancak öyle alabildi. Biz de oylarımızı ona, bu başarısı üzerine verdik."

Jüri başkanının açıklamasından sonra davacı cerrahlar davalarından vazgeçmişler, Türk cerrahı da, ona birincilik veren jüri üyelerini de dakikalarca alkışlamışlar.

x x x

Televizyonda akşam haberlerini izlerken, ne oldu da bu öykünün aklıma düşüştüğünü de anlatayım:

"Efendisinin peşinden hastanelere gire çıka, çanta, dosya taşıya taşıya, gördüğü her beyaz gömlekleli hayran hayran baka baka doktorluğa heves edip, hapşırın her kişiye "Sizde gripal enfeksiyon var" tanısı koya koya kendini doktor yerine koyan kimileri, televizyonlarda tıbbi dehalarını ciddi ciddi anlatırken, tek gazetecinin bile "Git işine be adam" diyebilmek için ağzını açmadığını gördükçe...

Nedendir bilmem, yukarıya yazdığım öykü geliverdi birden aklıma... Sonra da bizim, yukarıdaki Anadolu sözümüz... •

SİZDEN BİZE MEKTUPLAR BİZDEN SİZE YANITLAR

Bütün Dünya, Sedef Cad. 2446 Ada, 1. Parsel,
A Blok, Kat:3, Da: 16, Ataşehir, 34750 İstanbul
butundunya@butundunya.com.tr Faks: 0216 456 2729

Değerli Büyüğüm Sayın Prof. **Dr. Mehmet Haberal,**

Bugün "26 Şubat"...

Bugün benim doğum günüm. Bugün, bana yaşamımı geri verdiğiniz günün yıldönümü...

Sizsiz geçen bir yılın her gününden daha farklı duygular içindeyim bugün...

"Ülkeye hizmetin asla karşılıksız kalmayacağını" bile bile özür diliyorum sizden. Ülkem adına yaptıklarınız için, sınırsız hizmetleriniz için, canlarına can kattıklarınız için, uğruna harcadığınız bir yaşam karşılığında size yapılanlar için...

Sizden özürler üstüne özürler diliyorum...

Hepimiz sizden çok şey öğrendik... Vatanseverlik, bilimsellik, akılcılık, Atatürk ilke ve devrimlerinin yılmaz savunucusu olmak adına çok şey öğrendik sizden...

Bizler ömrümüz olduğunca "7 gün 24 saat" anlayışıyla, her zamankinden daha fazla sorumluluk bilinci ve hizmet anlayışıyla görevimizin başında olacağız.

Saygılarımla

Avni Tahmaz

**Başkent Üniversitesi Özel Ayşeabla
Lisesi - Fen Lisesi Müdürü**

Vatanı sevmenin bedelini ödemekte olan tüm vatanseverler,

Çanakkale ve Sarıkamış denilince gözlerim dolar. Sarıkamış'ın soğuşunu içimde hisseder, zangır zangır titrerim, Çanakkale cehennemi ile yanar kavrulurum. Atalarımın gurur duyuyorum, onları minnetle anırım.

Şimdi sizlerle de gurur duyuyorum, sizleri de minnetle anıyorum.

Vatanı sevmek yürek ister. İster akademisyen olsunlar, ister asker olsunlar, ister gazeteci ya da başka bir görevli olsunlar, vatanı sevmenin ustaları, zulüm göreceklendir, hapis yatacaklar, sürgünler yaşayacaklar, gerekirse ölümü göze alacaklardır. Bunlar, vatanı sevmenin madalyalarıdır.

Vatan için darağacına da, düşmana da meydan okuyan Ata'nın siz evlatları vatanseverler, vatanı sevmenin bedelini ödemeye bugün siz devam edersiniz, yarın da sizden sonraki kuşakların vatanseverleri devam edeceklerdir aynı göreve..

Sevgili Orhan veli Kanık'ı anmadan geçemeyeceğim...

"Neler yapmadık bu vatan için..."

Kimimiz öldük, kimimiz nutuk söyledik..."

Dr. Mehmet Kum, Iğdır

Sayın Bütün Dünya Yetkilileri, derginizden bu güne kadar haberdar olmamam konusunda kendime kızıyorum. Dersim ile ilgili olarak verdiğiniz geniş bilgi nedeniyle teşekkür ederim. Ancak bu bilgilerin geniş bir kitleye ulaşamadığını ve bilgi kirliliği nedeniyle bir karmaşa olduğunu düşünüyorum. Bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar diliyorum, Sayın Mehmet Haberal için geçmiş olsun dilekelerimle saygılar sunuyorum.

Dr. Murat Yapıcı

...

Sayın Bütün Dünya Yetkilileri, **Ülkemizin gurur duyduğu** nadide evlatlarından Prof. Dr. Mehmet Haberal bir Atatürk genci olmasının bedelini hiçbir canlıya uygulanmaması gereken eziyetler altında ödüyor ama... Kimseye boyun eğmeyen dimdik ayakta duran inancıyla da hepimize insan onurunun nasıl korunacağını uygulamalı ders vererek öğretiyor.

Artık onun sadece tıp fakültesindeki öğrencileri değil, bizler de öğrencileriyiz. Çünkü o bize de hem vatanseverlik öğretiyor, hem de bu nedenle başımıza gelmesi muhtemel tehlikelerin nasıl önemseneceğini öğretiyor.

Kendisini bir an evvel özgür bir kişi olarak aramızda görmek istiyoruz.

Sizin aracılığınızla kendisine saygılarımı bildirmek istiyorum.

Selahattin Güneş, Burdur

Sayın Cengiz Özakıncı, bir yandan bize tarihimizin hiç bilmediğimiz olaylarını belgelerle ispat ederek açıklıyor, öğretiyor ama, bir yandan da yıllardır "ben araştırmacıyım, işte araştırma dediğin böyle olur" diyerek kendi kendilerini öven yazar heveslilerine, bir konunun nasıl araştırılması ve nasıl sunulması gerektiğini öğretiyor.

"İyi para kötü parayı" kovar diye bir söz vardır... Paranın iyisi, yani hakikisi ortaya çıkınca, kötüsü yani sahtesi piyasadan kaybolur. Bir de yazarın hakikisi ortaya çıktığında, sahteleri ortadan kaybolursalar ya...

En içten saygılarımı sunarım.

**Uğur Geçen,
Ankara**

...

Sevgili Bütün Dünya çalışanları, **müdürünüzden**, en genç arkadaşınıza kadar hepimizi alınlarınızdan öpüyorum. Bugüne kadar ülkemizin cehalet adlı düşmanı karşısında savaşan Bütün Dünya dergimizde, şimdi de Büyük Atatürk'ümüzün ilkeleri uğrunda kutsal bir vatan görevi yerine getiriyorsunuz. Mağdur durumda olanları savunurken gösterdiğiniz cesaretiniz bize de kuvvet veriyor. Her satırınızda, bu memleketin sahipsiz olmadığını haykırıyorsunuz bize.

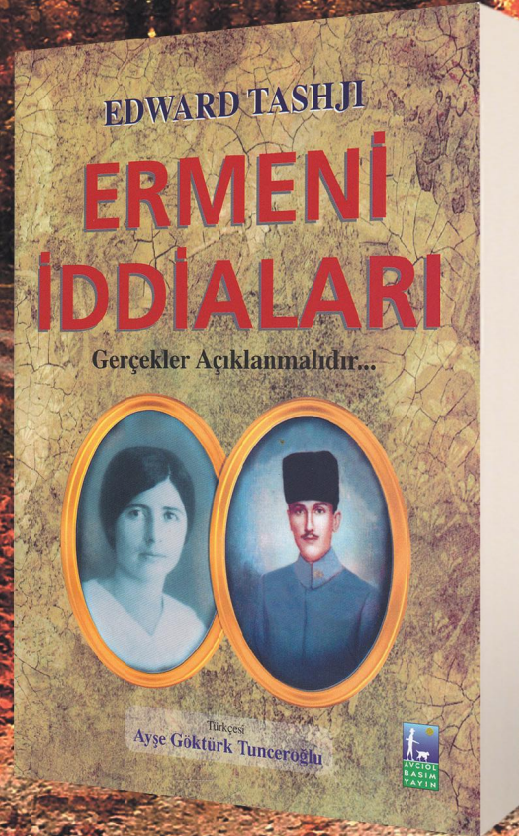
Alınlarınızdan, gözlerinizden öperim hepimizin. Sağolun, varolun.

Mehmet Şahin, Gaziantep

İlk Dersimiz Türkçe

Bu ay köşemizi dilimizde yer etmiş yabancı sözcüklerin karşılıklarına ayırdık. Bilginizi sınavın.

BÜTÜN KİTAPÇILARDA

- 1 **Aferizm** (Fr.)
a-Çıkar düşkünlüğü
b-Cinsel düşkünlük
c-Bilinemezlik
d-Afyon yutmak
- 2 **Balerina** (Fr.)
a-Bale yapan erkek sanatçı
b-Bale yapan kadın sanatçı
c-Balkanoloji uzmanı
d-Müzikli danslı eğlence
- 3 **Dantela** (Fr.)
a-Darası alınmamış
b-Kuvarslı kütüphane
c-Ağ görünümünde örgü
d-Kas ağrısı
- 4 **Efekt** (Fr.)
a-Basım işleri
b-Yayımcı
c-Nakit para
d-Yayımcılıkta kullanılan sesler
- 5 **Egzotik** (Fr.)
a-Bir felsefe akımı
b-Çok uzak ülkelerle ilgili
c-Benmerkezcilik
d-Oyun dışı bırakılma
- 6 **Afişe** (Fr.)
a-Eylemcilik
b-Aktif olma
c-Anarşi yaratma
d-Kötü davranışı duyurma
- 7 **Çarıç** (Rus.)
a-Çarın karısı
b-Ucu demirli zincir
c-İkiçenekli bir bitki
d-Havale edilmiş çek
- 8 **Ejektör** (Fr.)
a-Aşı yapılan iğne
b-Gece ve gündüzün eşitlenmesi
c-Fişkırtıcı aygıt
d-Çevrebilimci
- 9 **Balistik** (Fr.)
a-Siperlik, korkuluk
b-Yelkenli gemi
c-Atışbilimle ilgili
d-Izgaralı ocak
- 10 **Façuna** (İta.)
a-Mikrop yutan kan gözesi
b-Ergime
c-Halata yapılan sargı
d-Kömür kalemi
- 11 **Gaf** (Fr.)
a-Yersiz söz, davranış
b-Katı bir plastik
c-Ortaçağda yaşayan bir halk
d-Alkol derecesi
- 12 **Haf** (İng.)
a-Ak renkli bir element
b-Futbol takımındaki oyuncu
c-Yaşanabilir çevre
d-Sanrı
- 13 **İskarta** (İta.)
a-Ana parça
b-Motor dişlisi
c-İşe yaramaz
d-Kalın sicim
- 14 **İdefiks** (Fr.)
a-Nitelik ve nicelik eşitliği
b-Düşünceler bütünü
c-Kişinin kurtulamadığı düşünce
d-Kır yaşamı şiiiri
- 15 **Padok** (Fr.)
a-İki atlı binek arabası
b-Çok tanrılılık
c-Asalakbilimci
d-Yarış atlarının gezinti yeri

(Fr.) Fransızca, (Yun.) Rusça, (İta.) İtalyanca,
(İng.) İngilizce

Yanıtlar:
149
sayfada

Yazan: ORHAN VELİDEDEOĞLU

Büyük Gaf(?)

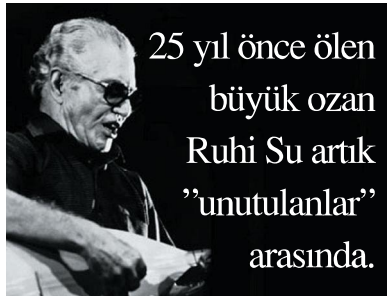
2010 yılının ilk haftasında gazeteler çok önemli (!) bir haberi kocaman ve kalın harflerle yazılmış başlıklarla duyurdu:

“Büyük Gaf!

“Hülya Avşar, televizyon programında Ruhi Su’ya selam gönderdi”

Milliyet gazetesi (6 Ocak 2010) haberi şöyle veriyor:

“Hülya Avşar, geçen yıllarda vefat eden Cem Karaca’nın eşi İlkin Karaca’yı konuk ettiği programda bir gafa imza attı. İlkin Karaca, adının konservatuardan ses hocası ünlü ozan Ruhi Su tarafından konulduğunu söyledi.

25 yıl önce ölen büyük ozan Ruhi Su artık “unutulanlar” arasında.

Bunun üzerine Avşar, ‘Ona buradan selam yollayalım, eğer yaşıyorsa’ dedi.

“Bunun üzerine Karaca, ‘Ruhi Su öldü, hem de 25 yıl önce’ deyince Avşar, çok şaşırıldı ve ‘Aaaa öyle mi, vefat edeli 25 sene mi oldu? Nur içinde yat-sın o zaman’ diye konuştu.”

**

9 Ocak 2010 tarihli Milliyet’te bu kez Melih Aşık takılmış bu gafa. Sayın Aşık, olayı yineledikten sonra yazısına şöyle devam ediyor:

“Aklımıza Ankara televizyonunun ilk yılları geldi. Rahmetli Adem Yavuz’u kültür servisine vermişlerdi. Adem zaman zaman bizim servise çıkar, arkadaşlarımızın kültürsüzlüğünden yakınırdı. İspatlamak için bir gün önümüzde kültür servisine telefon açıp sordu:

- Ben Adem Yavuz, Ahmet Haşim çekime gelecekti, geldi mi?

Karşı taraftan henüz gelmedi dediler. Adem biraz sonra tekrar aradı:

1988’de aramızdan ayrılan Oktay Rifat’ı da günümüzde hatırlayan çok az.

Zarar yok efendim siz verin numarayı, biz buluyoruz diyor. Ama bulunduğu yerde telefon yok diyorum. Hiç gerileme yok. O zaman adresi verin diyor genç hanım. Adresi veriyorum: Karacaahmet Mezarlığı...

-Tevfik Fikret röportaja gelecekti geldi mi?

-O da gelmedi, dediler.

Adem yine sordu:

-Nâzım Hikmet geldi mi?

Nihayet o zaman uyandı kültür servisindeki arkadaşlar... Nâzım’ın yaşamadığını anımsattılar.

**

Rahmetli Onat Kutlar yazmasa inanmazdım. 7 Kasım 1993 tarihli Cumhuriyet’te şöyle anlatmıştı:

“Büromda çalışırken telefon çalıyor. Hattaki ses, bir özel televizyon kanalının kültür servisi’nde çalışan bir genç hanıma ait. Bana Oktay Rifat’ın telefon numarasını soruyor. Evet, şaşırmayın, şu hani yıllar önce kaybettiğimiz, çağdaş şiirimizin büyük ustalarından Oktay Rifat. Bir yanlışlık olmasın? diyorum, belki oğlunun, yönetmen ve çevirmen Samih Rifat’ın numarasını istiyorsunuz... Ses kendinden emin: Hayır diyor, Oktay Rifat’ın telefonu. Bir an duraklıyorum. Onu bulmanız biraz zor diyorum.

Bu kez hatta bir sessizlik oluyor. Ve meraktan ben soruyorum: Oktay Rifat’ı niçin arıyorsunuz? Biraz mahcup bir yanıt alıyorum. Vapur şiiirinden ötürü... Hangi vapur şiiiri? Hani o bir şarkı var ya, Ada vapuru yandan çarklı... O konuda bir program yapıyoruz da...”

Konuşma sona eriyor. Yorum yok.”

Evet, Onat Kutlar yazısını böyle bitirmiş, çünkü artık burası sözün bittiği yer; neyi nasıl yorumlayacaksınız? Bir televizyon kuruluşunun kültür servisinde çalışan bayanın Oktay Rifat gibi çok bilinen bir şairin bu konuşmadan beş yıl önce, 1988’de öldüğünden habersiz oluşu hoş değil.

Ayrıca, Melih Cevdet Anday’ın, Ada vapuru yandan çarklı / Bayraklar donanmış cafacılı / Simitçi, kahveci, gazozcu / Şınanay da şınanay...

Diye başlayan o ünlü Şınanay başlıklı şiirini Oktay Rifat’ın sanması da gafın katmerlisi...

1999 yılı başlarında Atatürkçü Düşünce Derneği'nin Çankaya Şubesi'ni kurdum. Şube bürosu olarak kullandığımız yer Şair Cahit Külebi'nin evi (Şehit Ersan Cad. Köşk Ap. No: 32 /8 Çankaya).

Şubenin kurucu başkanı olarak çalışmalarımı bir buçuk yıl bu yerde sürdürdüm. Çalışmaya başladığımız ilk gün, posta kutusunun ve daire kapısının altının iletilerle dolu olduğunu gördüm; bunları ve sonradan gelenleri bir büyük kutuda korudum. ADD Çankaya Şubesi olarak bu yerden 2000 yılı ortalarında ayrılırken beni üzen ve düşündürülen bu iletilerden bir kaçını yanma aldım:

1-Ressam Bedri Baykam'ın resim sergisi için Borusan Holding tarafından gönderilen 29.11.1999 tarihli davetiye.

2-Çankaya Belediyesince gönderilen 27.12.1999 tarihli 2000 yılı kutlama kartı.

3-Beşparmak Kültür ve Sanat Dergisinin 1999 Kasım /Aralık sayısı.

4-Son olarak posta kutusundan aldığım ileti ise İstanbul'da yayımla-

nan bir dil dergisinin Temmuz-Ağustos 2000 sayısı...

Ne acıdır ki Cahit Külebi gibi bir koca çınar; hani gençlerin pek sevdikleri ve ezberledikleri Hikaye adlı şiirinde :

*Senin dudakların pembe
Ellerin beyaz
Al tut ellerimi bebek
Tut biraz...*

Diyen şair, aramızdan ayrılalı üç yıl olmuş (20 Haziran 1997), hâlâ ev adresine davetiyeler, kutlama kartları ve bir zamanlar şiirlerinin yayımlandığı edebiyat dergileri yollanıyor, hem de nerelerden...

**

Yukarıda anlattığım olaylar, kişisel ilgisizlik / bilgisizlik sonucu yaşanmış olabilir.

Hani bir söz vardır: Şairler ölmez! Bazı kişi ve kurumlar bu görüşte olduklarından şairlerin öldüklerine inanmak istemeyebilirler. Ancak şairler, edebiyatçılar, sanatkarlar adreslerine ileti yollamakla değil, yapıtları değerlendirildikçe yaşar, anıldıkları sürece ölmezler.

Andre Gidé, ölümünün ardından Sartre için ne diyordu? Öldü; bir de baktık ki yaşıyormuş!..

**

Ya, Milli Eğitim Bakanlığının yaşayan şairlerimizi öldürmesine ne dersiniz?..

23 Ekim 2006 tarihli Cumhuriyet gazetesinde Deniz Som'un köşesinden

öğreniyoruz: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları'ndan çıkan Lise Türk Edebiyatı Tarihi -2 adlı kitap, Yayınlar Dairesi Başkanlığı'nın 17 Haziran 2003 tarihli onayıyla basılıyor. Kitabın 132. sayfasında Fazıl Hüsnü Dağlarca işleniyor. Ancak, Dağlarca'nın adının yanında (1914-2002) tarihleri yazılı

Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları'ndan çıkan Türkçe ders kitabında ise şiir çınarımız Fazıl Hüsnü Dağlarca bu kez 2004 yılında öldürülüyor:

"Fazıl Hüsnü Dağlarca (1914-2004)"

Oysa, büyük şairimiz o tarihlerde sağlıklı bir yaşam sürdürmektedir. Doksan dört yaşında aramızdan ayrıldığı tarih ise 15 Ekim 2008'dir.

MEB bununla da kalmaz, Sokrates'e kitap yazdırır.

Platon'un (Eflatun) Sokrates'in Savunması adlı yapıtı dünyaca ünlüdür; ama bizim Milli Eğitim Bakanlığı'nın bunu bilme zorunluluğu yoktur.

MEB Hüseyin Çelik'in imzasıyla yayımlanan genelgeyle oluşturulan Türk ve Dünya Edebiyatından 100 Temel Eser arasında yer alan Platon'un Sokrates'in Savunması adlı eseri, "yazarlar" bölümünde yazar adı Sokrates, yapıt adı ise Savunma olarak geçer.

Yine aynı dizide yer alan Kutadgu Bilig adlı eserin yazarı Yusuf Has Hacıp'in adı da "yazarlar" bölümünde yoktur. Neden? Çünkü, yapıt adı Kutadgu Bilig, yazar adı sanılarak Kutadgu Bilig'den seçmeler denilmektedir. (7 Eylül 2008 Hürriyet)

Yorum sizin!.. •

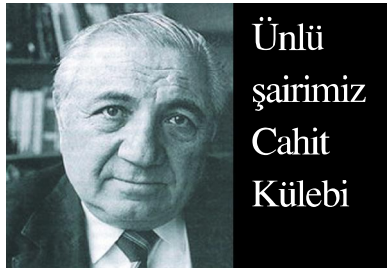
orhanvelidedeoğlu@butundunya.com.tr

SON SÖZ

boğazından lıkır lıkır geçen
şu suyun kıymetini bil
nedir ki bu mavilik deme
pencereden görebildiğin kadar
göğün kıymetini bil
kıymetini bil çiçek açmış bademin
güneşli odanın çamurlu sokağın
beyazın siyahın yeşilin
pembenin kıymetini bil
dirilik öyle bir şey yürekte

sevinçle çırpınır
kavak yelleri eser insanın başında
insanoğlu kızır öfkelenir savaşır
halk için girilen savaşa
o korkulu sevincin
öfkenin kıymetini bil
bil ki bu
budur işte
güneş yalnız dirileri ısıtır
güneşin kıymetini bil.

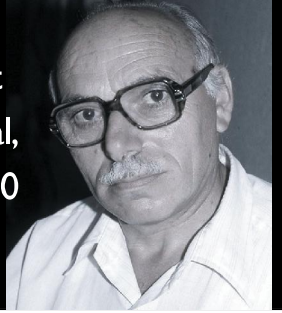
Oktay Rifat

Ünlü
şairimiz
Cahit
Külebi

Saygın Bir İsmi Ardından...

Zonguldak'ın saygın ve hayırsever işadamlarından, Prof. Dr. Mehmet Haberal'ın babası Yaşar Ali Haberal, bir kalp krizi sonucu 21 Ocak 2010 tarihinde yaşamını yitirdi.

1985-1992 yılları arasında Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı yapan Yaşar Ali Haberal, oğlunun, 13 Nisan 2009 günü bir savcının kanıtsız, tanıksız "Terör örgütü kurucusu" suçlamasıyla sabahın ilk saatlerinde tutuklanarak İstanbul'a getirilmesi sürecini yaşamıştı. O'nun yargıç karşısına bile çıkarılmadan on aydan fazla bir süre tutuklu bulunulmasını hazmedemeyen 81 yaşındaki Yaşar Ali Haberal, kendi deyişiyle, "Böylesi bir suçlamayı asla haketmeyen oğluna, bir baba olarak yardım edememesinin acısını yaşıyordu."

Prof. Dr. Mehmet Haberal, babasının cenazesinde bulunabilmek için avukatları aracılığıyla gerekli makam-

lara başvurmuş, fakat son görevi için kendisine, yetkililerce "iki saatlik" bir izin bile verilmemişti.

Bu tutum yalnızca Prof. Haberal'ı ve yakınlarını üzmemekle kalmamış, basındaki "aklı selim" sahibi yazarların da bu duyarsızlık karşısında tepki göstermelerine neden olmuştu. (*Yazıların bir bölümünü ilerideki sayfalarımızda bulacaksınız.*)

Yaşar Ali Haberal'ın Zonguldak'ta yapılan cenaze törenine binlerce Zonguldaklı'nın yanı sıra, Türkiye'nin her yerinden gelen yakınları, dostları ve oğlu tarafından ameliyat edilerek yeniden yaşamlarına kavuşturulan çok sayıda eski karaciğer ve böbrek hastası da katıldı.

Yaşar Ali Haberal, Hac dönüşü kendini karşılayan oğlu Prof. Dr. Mehmet Haberal'i alından öpüyor.

Yaşar Ali Haberal ve eşi Medine Haberal, Hac'ca gittikleri otobüste.

Oğul Mehmet Haberal, Hac'ca giden anne ve babasını uğurluyor.

Bir aile anısı: Medine ve Yaşar Ali Haberal, çocukları Mehmet Haberal, (arka sırada) Osman Haberal, Mahiye Aktaş ve Ali Haberal

Baba oğul Haberalar, Rize Çamlıhemşin, Ayber Yaylasında.

Yaşar Ali Haberal, oğlu Prof. Dr. Mehmet Haberal'in kurduğu Haberal Eğitim Vakfı tarafından Rize'nin Pazar ilçesinde, eşi ve kendi adına yaptırılan ilköğretim okulunun önünde.

Tufan Türenç'in
1-02-2010
Tarihinde Hürriyet
Gazetesi'nde Yayınlanan
Yazısı

Türk Adaleti Bu Sınavdan Yüz Akıyla Çıkmalı

Geçtiğimiz aylarda İstanbul'da yapılan Para Fonu-Dünya Bankası toplantılarına katılan Merkez Bankası eski başkanları Prof. Dr. Cafer Tayyar Sadıklar anlatıyor:

“Toplantılar devam ederken benim Başkent Üniversitesi öğretim üyesi olduğumu öğrenen bazı yabancı katılımcılar Rektör Prof. Dr. Mehmet Haberal'ı sordular.

Bir yanlışlık olduğunu ve yakında işinin başına döneceğini ümit ettiğimi söyledim. Toplantılardan sonra Mehmet Haberal'ı ziyaret ettim. Oldukça uzun bir konuşma yaptık. Avrupa Adalet Divanı'na müracaat etmesini önerenlere ‘Ülkemi yabancılara şikayet etmem, Türkiye'de hakimler vardır. Allah adaleti emrediyor’ dedi.

Haberal gibi uluslararası bir şahsiyete yapılanları dünyaya açıklamak mümkün olmuyor.”

Geçtiğimiz günlerde Haberal'ın babası vefat etti. Bu acı haberi Hoca'ya vermek çok zor bir görevdi.

Üniversite bu görevi Haberal'ın çok yakını olan Başkent Üniversitesi Kültür yayını “Bütün Dünya” dergisinin genel yayın yönetmeni gazeteci yazar Mete Akyol'a verdi. Haberal babasının ölümünü öğrenince büyük bir üzüntüye kapılarak ağlamaya başladı.

Babasını yitiren insan hangi yaşta olursa olsun, ne kadar büyük makamlarda bulunursa bulunsun ve ne kadar büyük başarılarla imza atarsa atsın güçlü bir yalnızlık duygusuna kapılır.

Babasız kalmak, her insan için sahipsiz kalmakla eşdeğerdir. Psikolojik olarak bütün ailenin, akrabaların, hatta dostların sorumluluğunun ağırlığını

omuzlarında hisseder insan.

Hele hele tutuklu olduğu için babaya karşı son görevini yapamamak yok mu...

İşte insanı esas kahreden de budur. Haberal'a babasının tabutunu taşıması, onu toprağa vermesi, mezarının başında onun için dua etmesine izin verilmedi.

Ben adalet bakanının yerinde olsam bütün sorumluluğu üzerime alıp savcı ve yargıçlardan kendisine izin verilmesini rica ederdim.

Haberal'ın babasına son görevini yerine getirmesini sağlamak insani bir görevdi.

Yapılmadı.

Duyularımıza göre sihirli parmaklarıyla yaptığı ameliyatlara yeniden yaşam verdiği yüzlerce, binlerce hastası da Prof. Haberal için ağlıyormuş.

Bunlardan biri de sekiz yıl diyalize girerek yaşayabilen ve Haberal'ın böbrek nakli ameliyatı ile sağlığına kavuş-

turduğu Meclis Başkanı Mehmet Ali Şahin'in eşi Saniye Şahin...

Saniye Hanım Haberal'ın bir an önce serbest kalması için sürekli dua ediyormuş.

Ergenekon'un savcıları, yargıçları da bu davanın bitmeyeceğini bizim gibi biliyorlar. Siyasi baskılar nedeniyle bu davanın çorbaya döndürüldüğünü, içinden çıkılmaz hale getirildiğini görüyorlar.

Ama bir Prof. Mehmet Haberal'ın, Prof. Dr. Fatih Hilmioğlu'nun, bir gazeteci arkadaşımız Mustafa Balbay'ın, öteki yazarların, bilim adamlarının aylardan beri hapislerde yatırılmalarını dünyaya anlatmakta zorlanıyor Türkiye.

Savcılar, yargıçlar bunu da biliyor. Ama onları tahliye edemiyorlar. Bu konuda iradelerini kullanamıyorlar. Neden?

Bunun sorumluluğunun dayanamaz ağırlığını yaşamları boyunca taşıyacaklarını nasıl görmüyorlar. •

Haksızlığa sapıp bütün insanların senin peşinden gelmeleri yerine, adaletli davranıp tek başına kalman iyidir.

Gandhi

Adaletsizliği işleyen, çekenden daha sefildir. Eflatun

Adalet dünyada kalktığı takdirde, insan hayatına kıymet verecek bir şey kalmaz.

E. Kant

Emre Kongar'ın
Cumhuriyet Gazetesi'nde
24-01-2010 Tarihinde Yayınlanan
"Aydınlanma" Yazısı:

Ateş Düştüğü Yeri Yakar

Bugün Uğur Mumcu'nun ölüm yıldönümü.

Türkçemizin en güzel atasözlerinden biri "Ateş düştüğü yeri yakar" deyişidir.

Kötü bir olayın en büyük acıyı o olayı yaşayana verdiğini, dışardan bakanların bu acıyı yeterince anlayamayacaklarını belirtir.

Uğur'un öldürülmesiyle hepimiz sarsıldık.

Ama siz bir de eşine ve çocuklarına sorun.

Mumcu cinayetinden günümüze gelelim!

Siz hapis yatarken, babanız kahr içinde ölürse:

Babanızın öldüğüne mi üzülürsünüz? Yoksa aklandığınızı görmeden gittiğine mi yanarsınız?

Ya da yüzlerce kişiyi hayata ka-

vuşturmuş bir cerrah olarak kendi babanıza yardım edemediğinize mi?

Tutukluluğun en korkunç tarafı yakınlarımızın, kimilerine yaşamımızı adadığımız, kimilerine yaşamımızı borçlu olduğunuz kişilerin, sevinçlerini, üzüntülerini, doğumlarını, ölümlerini onlarla birlikte yaşayamamaktır.

Ama bunu sizi içeri atanlar bilmez.

Çünkü "Ateş düştüğü yeri yakar!" Sevgili dostum Prof. Dr. Mehmet Haberal'a başsağlığı, babasına rahmet diliyorum. •

Tuncay Özkan Olayı

Silivri'deki davada gariplikler, baroları ayağa kaldıran hukuksuzluklar, kamu vicdanını rahatsız eden uygulamalar birbirini izliyor.

En son garipliğe Tuncay Özkan olayında tanık olduk.

Yalçın Doğan 22 Ocak tarihli Hürriyet'te konuyu şöyle özetliyordu: "İki yüz gazeteci ve televizyon çalışanının yaklaşık yirmi yıllık arşivi... yüzlerce belge, CD, teyp kaydı, dosyalar, resimler, notlar.

Bunlar bir TV kanalına ait bir depoda duruyor...

Tuncay Özkan Ergenekon'dan tutuklu. 23 Eylül 2008 tarihinden bu yana, on altı aydır. Gözaltına alındığı günün ertesinde, sözünü ettiğim depoda arama yapılıyor...

Uzun bir bekleyişten sonra, Tuncay Özkan'ın mahkemede sorgusu yapılıyor, Özkan savunma hakkını kullanıyor.

Savunma hakkını kullanıyor, tahliyesini istiyor, aaa, bir de bakılıyor ki; bir buçuk yıl önce aranan o depoda elde edilen dosyalar, resimler, dijital belgeler, toplam on iki klasör, 'bunlar Tuncay Özkan'a aittir' diyerek, mahkeme başkanlığına sunuluyor.

Aynı gün malum TV kanallarında davullar çalınıyor, 'Tuncay Özkan'a ait yeni belgeler bulundu' tarzında, yargı sürecine tam anlamıyla müdahale eden yayınlar birbirini izliyor.

Amaç, belli. Tuncay Özkan darbelerle birlikte, sakın ola ki, tahliye edilmesin, içeride kalmaya devam etsin, türünde kasıtlı yayınlar.

...Özkan'ın avukatları basın açık-

laması yapıyor:

'...TV ve gazete haberciliği yaparken, o döneme ilişkin haber özelliği taşıyan, kime ait olduğu belli olmayan bu digital veri çözümlerinin, geçmiş dönemlerin Yeşil kod adıyla bilinen şahsa ilişkin belgelerin, sanki Tuncay Özkan'a ait yeni suç içerir belgelerin bulunduğu şeklinde bir kısım medyada sunulması... Özkan'ın tutukluluğunun haksız ve yasal dayanaklardan yoksun bir şekilde devam etmesini sağlayıcı malum çevrelerin propaganda faaliyeti olmaktan ileri gitmemektedir.'

Olay aynen böyle. Özkan tahliye edilmiyor.

Darbe girişimi ve planıysa, girişim ve plan, tamam sonuna kadar gidilsin... Kim suçlu ise de, cezasını görsün. Ama, böylesine belden aşağı vurarak yargıyı etkilemeye çalışmak, hukuku hiçe saymak, insanı isyan ettiriyor. Adaletin yerine gelmesi engelleniyor.

Zaten Özkan'ın avukatları, bu yayınları yapanlar hakkında yasal yollara başvuracaklarını açıklıyor..."

Evet sevgili okurlarım, pek çok trajediye tanık oluyoruz ama:

"Ateş düştüğü yeri yakar!" •

Düzeltilmesi gereken bir yanlışlık, doğruluktan daha ağır bir yüküdür.

Dag Hammarskjölk

Yılmaz Özdil'in
28-01-2010 Tarihinde
Hürriyet Gazetesinde
Yayınlanan Yazısı

Ana, baba, evlat.

Yaşar bey... Köyde fırıncıydı. Oğlu oldu.

Hep onurlandırdı, hep koltuklarını kabarttı... Takdirlerle okudu, tıp kazandı, Rize'nin Subaşı Köyü nire, teee Colorado nire, Amerikalara gitti, profesör oldu, tebrike geliyorlardı Yaşar Bey'i, boğazı düğümleniyordu gururdan, Hacettepe Üniversitesi Transplantasyon Merkezi'ni kurdu oğlu, Türkiye'nin ilk böbrek naklini gerçekleştirdi, ciğer denince akla Arnavut ciğeri gelen memleketimin, ilk karaciğer naklini gerçekleştirdi, Yaşar Bey'in dili dönmüyor söyleyemiyordu ama, International Society of Burn Injuries'e başkan seçildi oğlu, binlerce insanın hayatını kurtardı, yüzlerce ödül aldı,

kitaplar yazdı, hastane kurdu, üniversite kurdu, rektör oldu, Allah'a dua ediyordu Yaşar Bey, böyle bir evladı kendisine ve memlekete nasip ettiği için... Taa ki, geçen seneye kadar... İçine attı, attı, kahrından vefat etti Yaşar Bey, bu ay... Ülkenin en saygın insanlarından biri olan oğlunu, darbeci diye içeri atmışlardı çünkü... Sadece bir kişiyi isterdi yanında son nefesini verirken, son kez sarılmak için, oğlunu, olmadı, bi tek o gelemedi cenazesine... Hayatı boyunca babasını onurlandıran oğlu, **"Kaçacak halim yok, yanıma polis dikin"** diye yalvardı, verilmedi izin, her evladın hakkı olan son görevini yapamadı, hücrede ağlaya ağlaya Fatiha'sını mırıldandı küçük bir çocuk gibi, 66 yaşındaki Mehmet Haberal.

Meryem Hanım... Köyde ev hanımıydı. Oğlu oldu.

Etrafa deli dolu, vurdulu kırdılı, hatta kanun tanımaz ama, ailesine hayırlı... Kim ne derse desin, her ana gibi evladına toz kondurmazdı Meryem Hanım. Mafya babası denilen oğlunun, depremzedelere yaptığı babalıkları,

kurduğu çadırları, aşevlerini anlatırdı. Devletin yapmadığını yapmaya kalkışması suçtu ama, evladını uyuşturucuya kaptıran ana-babaların koştuğu, yardım istediği kişiydi oğlu... Elbette tasvip etmiyordu yaptığı çoğu işi, nasihatlerde bulunuyordu ama, evlattır, kuzu gibi bağrına yaslandığında öfkesi geçiveriyordu. Gel zaman git zaman, ha bire içeri girsin çıksın, yorgun kalbi dayanamadı Meryem Hanım'ın... Son nefesini vermek üzereyken, her aradığında yanında olan oğlunu aradı gözleri, son kez sarılmak için... İlk kez, yoktu. Olamadı. Darbecilikten içerdeydi bu sefer... **"Anamdır"** dedi, **"Kaçacak halim yok, yanıma polis dikin"** dedi, hakkıydı, verilmedi izin... Gazeteye **"Dünyanın en iyi annelerinden bir tanesi olan sevgili annemi kaybettiğimi öğrendim"** diye ilan verdi, hücrede ağlaya ağlaya Fatiha'sını mırıldandı küçük bir çocuk gibi, Sedat Peker.

Yusuf Bey... Tekel işçisiydi, Batman'da. Kızı oldu.

Kocaman gözleri, dünya güzeliydi, Mizgin... Zehir gibi çalışıyordu kafası, o imkânsızlıklar coğrafyasında pekiyiler getiriyor, gururlandırıyor babasını, öğretmen olacaktı; yoksul ama mutlu bir yuvaydı. Taa ki geçen seneye kadar... İki büyük facia geldi başlarına peş peşe... Halsiz, bitkindi

Mizgin, talasemi çıktı, ilik nakli gerekiyordu, yani çok para... Elde avuçta ne varsa satalım, bulalım derken, Yusuf Bey'in çalıştığı tesis satıldı, kapatıldı iyi mi, bin 230 lira maaş alıyordu, 650 lira alacaksın, hem de 12 ay değil, 11 ay alacaksın, ya da defolup gideceksin dediler, atladı arkadaşlarıyla otobüse, Ankara'ya geldi, gaz yedi, cop yedi, açlık grevine katıldı, eksi 5, eksi 11, direniyordu, arkadaşları veya kendisi için olmasa bile, kızı için... **"Ölmek var, dönmek yok"** diye haykırıyordu. Ki, o uğursuz haber geldi... O koca yüreğiyle, iki gün önce telefonda **"Ölmek var, dönmek yok babacığım"** diye moral veren Mizgin, son nefesini veriyordu. Ve, bir kişiyi istiyordu yanında, son kez sarılmak için... Kader arkadaşları topladı parayı, bilet alındı, atladı otobüse, kar kış, Batman, geç kalmıştı... 14 yaşındaki Mizgin'in tabutuna sarılabildi Yusuf Bey.

Uzattım, özür dilerim. Salt, suçludur suçsuzdur, haklıdır haksızdır meselesi değil bu; hiç tanımadığın insanlar hakkında yazmak, son görev olmasa bile, insani görevdir. Vicdanlar kör, merhamet sağır... İster içerde ol, ister dışarda, pranga hepimizin ayağında, vebâl boy-numuzda... Bu dünyada olmasa bile, öbür dünyada iki el yakada...

*

Kalplerde nefret birikiyor.
Fena şeyler oluyor Türkiye'de. •

A. Mümtaz İdil'in
24-01-2010 Tarihinde
www.odatv.com Sitesinde
Yayınlanan Yazısı

“BİZ UĞURLADIK HOCAM, RAHAT OLUN”

Öğrenciniz olmadım. Ama aynı sınıflarda oturdum sizle. Can Polat Pomay'ın öğrencisi oldum. Nursu hanım edebiyat dersimize girerdi anımsar mısınız? Şimdi gemilerden birinde kaptan olup dünyayı dolaşan coğrafya hocamız Didar hanımın oğlu Lokman'ı da anımsarsınız. Tarih hocamız, kabartık saçlı Makbule hanımı da... Site yokuşunu tirmanan öğrenci arabalarını da anımsarsınız, hani o tıkkış tepiş doluştüğümüz.

Köksal Toptan da bizle birlikteydi hocam... O da önlerde bir yerde oturuyor, size de laf atıyordu.

Meclis başkanı oldu.

Siz içerideydiniz, vatana karşı “komplo” kurmaktan.

Siz içerideydiniz ve Köksal Toptan Meclis Başkanı'ydı...

Aynı sınıftaydınız... Siz dünyanın en iyi üniversitelelerinden birini kurdunuz, Köksal Toptan Meclis Başkanı oldu.

Aynı sınıflarda oturduk hocam... Benden öndeydiniz, ama sizin boş bıraktığınız sınıflara kardeşiniz Ali ile birlikte oturduk.

Yıllar sonra Ankara'da karşıma çıktınız.

Bir üniversitenin başındaydınız. Ben de o sınıflarda gazeteciydim. Müşerref Hekimoğlu ile yakın dostunuz, ben de onun yanında çalışan bir muhabirdim.

Yaptıklarınızı anlatıyordu Müşerref hanım. Kurduğunuz üniversite, yetiştirdiğiniz çocuklar, katkılarınız...

Bunları değil, yaptığımız ameliyat-

ları anlatıyordu. Organ naklindeki dehalarınızdan söz ediyordu. Ama asla bunları haber yapmamıza izin vermiyordu. Müthiş bir saygısı vardı size.

O zaman tanıdım sizi. Yıllar sonra oğlum sizin üniversitenizden mezun oldu. O zaman biraz daha fazla tanıdım sizi.

M ezuniyet törenindeki konuşmanızı dinledim. Tek bir siyasi mesajınız olmadan öğrenci-lerinize seslenmişsiniz. Oysa ortalık toz dumandı o sıralar.

Sonra Ergenekon denilen tezgah içerisinde tutuklanmanıza tanık oldum gazetelerde.

Aklıma “acaba,” demek bile gelmedi. Benim bildiğim Mehmet Haberal, Türkiye'yi dünyaya tanıtan bir insandı. Benim mezun olduğum liseden ağabeyimdi. Onur duyduğumuz bir ağabeydi...

Nursu hanım da, Makbule hanım da, Can Polat Pomay da gururla söz ediyordu sizden...

Siz hepimizin gururu, Zonguldak'ın gururu oldunuz.

A ma hocam, merak etmeyin, sizi hiç yalnız bırakmayan bizler, babanızın cenaze töreninde saf tuttuk.

Bırakın bu aşağılık suçlamaları, sizi ve sizin gibi değerleri gözaltına alan McCarthy zihniyetini...

Organ naklinde dünyaya adını yazdırmış biri...

Oğlum da dahil Türkiye'ye bir yılın meslek sahibi yetiştirmiş biri... Milletlin apartman kurmak için arsa kapattığı yere üniversite kurmuş biri...

Üniter bir ülkenin devamı için Atatürk'ten esinlenmiş biri... Mesih Ali Ağca kadar bu ülkede itibar görmüyorsa, babasının cenazesi için bile izin verilmiyorsa...

Hocam, boşverin savcılar, hakimleri, “ tarafları”, ben sizden özür diliyorum onlar adına.

Onlar özür nedir bilmez...

Böbrekleri düştüğü zaman akılları başlarına gelir,

Ama seni bulamazlar hocam. Nankörlüğün en fazla prim yaptığı dönemdeymişiz aynı lisede okurken hocam...

iyi ki Nursu hanım, Makbule hanım, Can Polat Pomay bunları görmeden yetiştirmişler bizi... Uğurlayamadığınız babanız da öyle...

Biz uğurladık hocam, rahat olun. •

Adaletsizliği engelleyecek gücünüzün olmadığı zamanlar olabilir. Fakat itiraz etmeyi beceremediğiniz bir zaman asla olmamalı!

Elie Wisel

Emin Çölaşan'ın

17-02-2010 Tarihli

Sözcü Gazetesi'nde

Yayınlanan Yazısı

Ecevit Olayı ve Ergenekon

Rahmetli Bülent Ecevit 2002 yılında başbakanlık makamında oturuyordu ve hastalanmıştı. O günleri anımsayın. Yürüyemiyor, düzgün konuşamıyordu. Sözcükleri yanlış kullanıyor, anlamsız sözler söylüyor, devletin en önemli toplantılarına katılması mümkün olmuyordu.

Hükümetin lokomotifini teklemeye başlamıştı. Lokomotif tekleyince vagonlar da sarsılıyordu. Devlet işleri durma noktasına gelmişti. Bu durumda Ecevit kendi arzusuyla Başkent Üniversitesi hastanesine kaldırıldı ve orada tedavi gördü. Taburcu olduktan sonra da sorunlar bitmedi. Karı koca eve doktorlar dahil hiç kimseyi almıyorlardı. Bir bakıcıları, yardımcıları yoktu. Devletin verdiği hemşire, kapıdaki polis noktasında boş oturuyordu. Beslenmesi tek yanlıydı. Sadece çay, kek, bisküvi ve benzeri kuru şeyler.

İşin daha da acı tarafı, özellikle

Ecevit çiftinin 2002'de Prof. Haberal'a teşekkürü (Sözcü Gazetesi)

dinci basın Ecevit'in bu hastalık durumuyla alay ediyor, dalga geçiyordu. Bir insanın sağlığı, hiç utanmadan siyasi sömürü konusu yapıyordu. Merak edenler özellikle 2002 yılı mayıs-ağustos aylarında o gazetelerin neler yazdığına arşivlerden bakmalıdır.

Şimdi günümüzde, sadece Türkiye'de olabilecek bir olaya

tanıklık ediyoruz! Ecevit'i tedavi eden Başkent Üniversitesi'nin Rektörü Prof. Dr. Mehmet Haberal Ergenekon davasından tutuklandı ve hastanede yatıyor... Ve şimdi bir şeyler üretip Haberal'ı suçlamak gerekiyor! Haberal nasıl olsa tutuklu, ses veremez, yazılıp söylenenlere yanıt veremez. O halde yüklen Haberal'a.

Üretilen senaryo şöyle:

"Haberal Ergenekon üyesiydi. O dönemde Ergenekon, Ecevit'in istifasını istiyordu. Haberal Ecevit'i tedavi ettikten sonra kendisine "İş Göremez" raporu verecek ve böylece onun görevden alınmasını sağlayacaktı!"

Dikkat ediniz, senaryo varsayımlar üzerine kurulu! Vermişti değil, verecekti!

Günün birinde ortaya Recai Birgün isimli biri çıktı. Ecevit'in koruma müdürüydü ve kendisini aileye öylesine sevdirmişti ki, DSP listesinden milletvekili olmayı başardı. İşte bu "Ecevit'i sağlık raporuyla alacağı edebileceklerdi" ihbarını Ergenekon savcılarına ileten kişi, bu Recai idi.

Ben de o günlerde çalıştığım gazetede Mayıs-Temmuz 2002 arasında Ecevit'in sağlık olayını gündeme getiren çok sayıda yazılar yazdım. Birkaç örnek vereyim:

"Ecevit'in sağlığını siyasi çıkar konusu yapanlar var. Hatta özellikle son olay (hastaneye yatması) sonrasında

da alay etmeye yeltenenler bile var. Siyasal kin ve nefretler, özellikle dinci basında, şimdi Ecevit'in sağlığı üzerinden kusuluyor." (7 Mayıs 2002)

"(Taburcu olduktan sonra) Tablo vahim. Bir başbakan evinden çıkamıyor çünkü sırtı ağrıyor. Niçin doktorlara görünmüyor? Sağlıksız, evine kapanmış bir başbakan. Kendi sağlığı hakkında çelişkili sözler söyleyen, gerçekleri gizlemeye çalışan, doktorlarıyla bile konuşmayan, onları eve sokmayan ve tedavi görmeyen bir başbakan ve onu yönlendiren karısı. Bu başbakan Türkiye'nin ağır yükünü daha ne kadar omuzlayabilir? Bu yazıyı üzümlere ve sadece ülkem adına yazdım. Sorumlusu Ecevit çiftidir." (17 Mayıs 2002)

"Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Haberal ve Prof. Dr. Turgut Zileli dün Ecevit'lerin evine bir anlamda 'baskın' düzenleyip götürdüler ve hastaneye yatırdılar. Kaburgada kırık, damarlarda iltihap..." (18 Mayıs 2002)

DSP'li dokuz milletvekili dün açıklama yaptılar ve Ecevit'e -çok kibarca- resmen 'Git' dediler. Tek adam ve tek kadın partisi olan DSP'de böyle bir şeyin olacağını bundan bir ay önce birileri söyleseydi ona 'Sen aklını kaçırmışsın' derdik. Bildirideki 'DSP Ecevit'lerin öncülüğünde Ecevit'siz yaşama geçebilmelidir' cümlesi çok ilginç. Daha önce de defalarca

yazdım. Belli konularda inat etmek zarar getirir. İnsanlar sabırla bekler, sonra ‘Yeter artık’ sözleri yükselmeye başlar.” (26 haziran 2002)

2 Temmuz 2002 tarihinde “Ecevit’in bilinmeyenleri. Acı gerçekler” başlıklı bir yazı yazdım. Başkent Üniversitesi hastanesinde yatan Ecevit’in içler acısı durumunu o yazımda anlattım. Kötü beslenmişti, bakımsızdı. İlaçlarını almıyordu. El ve ayak tırnakları kesildi, temizlendi. Kabaran cildi de ilaçlarla temizlendi, Rahşan Hanım bile sonrasında “Meğer senin ne güzel tenin varmış Bülent” diyerek hayretini herkesin yanında açıkladı. Doktorlar en çok Ecevit’in düşüp kalçasını kırmasından endişe ediyorlar ve tekerlekli sandalye kullanmasını öneriyorlar. “Beyinsel olarak görev yapabilir ama tekerlekli sandalye kullanması ve yanında sürekli doktor olması koşuluyla” diyorlar.

o yazımda yazmadığım bir olayı da kötü ve tek yanlı beslenmelerine örnek olarak şimdi ilk kez burada açıklıyorum. Hastane odasına yemekleri geldiğinde, karpuz da var. Yaz mevsimi! Rahşan Hanım kocasına dönüp şöyle diyor: “Aaa Bülent, bak karpuz çıkmış!” Bu yazım üzerine bir açıklama yapan Başbakan Ecevit “Bu haber gazetecilikle bağdaşmadığı gibi, Başkent Hastanesini de zor durumda bırakmıştır” diyerek, hastaneye sahip çıkmıştı. Ama her yazdığım -ne

yazık ki- doğru idi.

Evet, ben de bu konuda 20’ye yakın yazı yazdım, Ecevit’in iyileşinceye kadar görevi bir vekiline bırakmasını istedim... Çünkü Ecevit yürütemiyor, düzgün konuşmıyor, gaflar yapıyor, yanlış sözcükler kullanıyor, devlet işlerine bakamıyor ve özellikle dinci kesimde alay konusu oluyordu. Aile, eve doktorlar dahil hiç kimseyi kabul etmiyordu. Türkiye’de bir ilk yaşıyordu.

Silivri’deki Ergenekon mahkemesi şimdi Başkent Hastanesinden Ecevit’in raporlarını istemiş. O raporların ikinci kopyası var mıdır bilemem de, Bülent Bey’e verilen asılların şimdi Rahşan Hanım’da olması gerekiyor... Çünkü kasada saklanan raporların Ecevit’e teslim edildiği Başbakanlık Müsteşarı Ahmet Şağar tarafından 12 temmuz 2002 günü resmen ve yazılı olarak açıklanmıştı.

Prof. Dr. Mehmet Haberal Türkiye’nin en önde gelen cerrahlarından biriydi. Başkent Üniversitesi ile üniversitenin hastanelerini yoktan var eden, AKP iktidarına karşı çıkan bir bilim adamı, bir yurtseverdi. Şimdi Ergenekon’dan tutuklu. Konuşmıyor, medyada yer bulan yalan ve iftiralara yanıt vermesi mümkün olmuyor.

O halde vurun abalıya, buradan vurun Haberal’al! Utanç verici bir Türkiye gerçeği. •

Sevgili Oğlum

Senin baban bir hukukçu, ben ona inandığım gibi hukuka ve hukuk devletine de çok inanırım. Zaman zaman anlamasam da nasıl işlediğini... Örneğin kasıtlı olarak adam öldürmenin bile hafifletici nedeni varken, **baklava çok kalorili olduğu için mi onu çalmanın cezası “çok ağırdır” anlamam...**

Düşünmenin, düşündüğünü söylemenin en büyük suçlardan biri olarak görüldüğü ülkemde mayına, pusuya gizlenmiş sözde “demokrasi” mücadelesinin Meclis’inde söz hakkı bulmasına anlam veremem...

Apartmanda köpek beslemek yasakken; ülkenin koynunda “yılan beslemek” ABilerimizin gözünde nasıl “demokratik özgürlüktür, insan hakkıdır” bir türlü çözemem...

mıyor... Kızım karnesini getirmiş, çıkmadı tahliye; ağlamadı bile kızım” diyor...

341 gündür hapiste olan ve daha ne kadar kalacağı meçhul olan bir baba bunları söyleyen... Mustafa Balbay.

Ben tanımam onu... İyi bir Cumhuriyet gazetesi okuru olamadım hiçbir zaman çünkü... Hatta hep biraz soğuk, biraz mesafeli buldum... Gazete bayilerinde renkli bir sürü gazetenin yanında, ağır bir tavırla duran “saray soylu”

İsyan ettim, ağladım bu sabah...
Çünkü seni 1 gün bile görmediğinde nasıl burnu sızlayarak “**çok özledim oğlumu**” diye aradığımı bilirim babanın...

Çocuklara tecavüz edenlerin hadım edilmesini; para için küçücük çocuğunu “fuhuş” ya da “evlilik” adı altında satanların ömür boyu hapiste kalmasını isterim; kendime özgür adalet duygumla... Dedim ya oğlum, bizim ailenin hukukçusu baban, ben ancak gugukçusu olarak sürekli ona sorar, söylenir; anlamaya çalışırım bütün bunları.

Ama bugün canım çok sıkkın; sabah okuduğum röportaj çok ağlattı beni...

“Oğlum 20 aylık oldu, beni tanı-

ifadesi kimi zaman tedirgin etti, kimi zaman hayranlık uyandırdı...

Ama gazeteci kimliğinin çok ötesinde dokundu bugün yüreğime Mustafa Balbay...

İsyan ettim, ağladım bu sabah... Çünkü seni 1 gün bile görmediğinde nasıl burnu sızlayarak “çok özledim oğlumu” diye aradığımı bilirim babanın... O da çok iyi bilir babasızlığı; belki de henüz çok küçük bir çocukken babasını yitirdiği içindir sana olan bu düşkünlüğü... Sen hiç babasız kalmayasın diyedir duaları...

Dedim ya hukuktan anlamam ben

bebeğim, suç varsa hemen cezalandırılması gerektiğine; suç yoksa da haksızlık yapılmaması gerektiğine inanırım...

Adalet duygum bu kadar basittir. Ama bir çocuğun gözlerindeki hüznü ve neşeyi bilirim. Babasız bir çocuğun en güleç halinde bile yüzünden bir anda gelip geçen “hasret” duygusunu tanırım. Babasının kollarında çılgınlarla, kahrkahrarla dönen bir çocuğun ise kendini “dünyanın en güçlü insanı” hissederek hayata nasıl güvenle baktığını görürüm...

İşte bu nedenle gidip kızına, minicik oğluna sarılmak istedim; “geçecek” demek istedim... “Cesaret, güçlükler karşısındaki zarafettir” demek istedim. Yapamadım; sana sarıldım ağlayarak... Ah be gün yüzlüm... Bilsen, hiç anlamam hukuktan, ama adalete yürekten inanırım.

Hakkın er ya da geç yerini bulacağına; kul hakkı yiyenin bu dünyada olmasa bile Tanrı’nın huzurunda hiç huzur bulamayacağına inanırım.

Hem de öyle çok inanırım ki; umutla dua ederim. Babasız, annesiz tüm çocuklar için... Hak için, adalet için... Sevgiyle, adaletle ve cesaretle kal bebeğim...

*Annen
Türkan Şanverdi Avcı
9 Şubat 2010*

3 ŞEY

► Köy sakinleri yağmur duasına çıkmışlardı. Bütün köy ahalisi toplandı. İçlerinden sadece birinde şemsiye vardı.

Bu inançtır.

► Babalar bebeklerini havaya hoplatır, çocuklar gülmekten bayılır. Yere düşeceklerini akıllarına bile getirmezler. Çünkü babaları onu tutacaktır.

Bu güvendir.

► Yatağımıza girerken yarın uyanıp yaşamaya devam edeceğimize dair teminatımız yoktur. Ama yine de ertesi güne dair planlar yaparız.

Bu ümittir.

...ve bu üçü varsa hayatınız güzeldir.

Tufan Türeç'in
11-01-2010
Tarihinde Hürriyet
Gazetesinde Yayınlanan
Yazısı

Prof. Dr. **Fatih Hilmioğlu**

2009 Nisan'ında Ergenekon soruşturması kapsamında sabahın köründe evine yapılan baskın sonucunda gözaltına alındı.

Günlerce süren sorgulamadan sonra "TC hükümetini ortadan kaldırma ve görevini yapmasını engellemeye teşebbüs" ve "yasadışı terör örgütü üyesi olmak" suçlamasıyla tutuklanmak isteği ile mahkemeye gönderildi.

Mahkeme bu suçları yerinde bularak bu saygın bilim adamını tutuklayıp cezaevine gönderdi.

Silivri'ye kapatılan Prof. Dr. Hilmioğlu iki ay sonra yüz felci geçirdi ve hastaneye sevk edildi.

Hastanede yapılan tetkiklerde siroz olduğu, karaciğer kanseri riski altında bulunduğu ve ölüm riski ile karşı karşıya olduğu belirlendi.

Bu bulgular Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin raporlarında yer aldı.

Bunun üzerine avukatı bir dilekçe

ile müvekkilinin sağlık koşullarının değerlendirilerek tahliyesini istedi.

Bu istek 24 Aralık'ta 14'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nce değerlendirildi ve tahliye talebi reddedildi.

Üç kişilik mahkemede başkan tahliye isteğine kabul, iki üye ise ret oyu verdi.

Ve Prof. Dr. Fatih Hilmioğlu'nun özgürlüğü engellendi.

Mahkeme heyeti başkanı Erkan Canak ret oyu veren üyeleri şöyle uyardı:

"Ülke şartlarında bilim adamı yetiştirmek kolay değil. Saygın bir bilim adamı olan sanığın siroz olduğu ve karaciğer kanseri riski taşıdığı raporlardan anlaşılmalıdır. Sanık için tutukluluk durumu hayati tehlike demektir. Kaçması ve delil karartması söz konusu değildir."

Ama mahkemenin iki üyesi bu uyarıları tınmayarak ret kararında ısrar

ettiler.

Bu kadar haklı, insani gerekçelere karşın bilim adamının serbest kalmasına neden karşı çıkılıyor?

Bunu anlatmam lazım.

Fatih Hilmioğlu 2000 yılında rektör seçildiğinde Malatya İnönü Üniversitesi tarikatların etkisi altında olan bir kurumdu.

Üniversiteye çöreklenen tarikatlar önceki rektör Ömer Şarlak'ın çabalarına rağmen temizlenememişti.

İşte Hilmioğlu bunu gerçekleştirdi. Tehditler aldı, binbir komplo düzenlendi, olmadı iftiharlar atıldı. Rektör can güvenliğinin sağlanması için 7-8 koruma ile dolaşmak zorunda kaldı.

Ama bütün zorluklara karşın yılmadı ve tarikatların egemenliğini kırdı.

Üniversite, kısa zamanda çağdaş eğitime kavuşan, bilimsel özerkliğin işlediği örnek bir eğitim kurumu hali-

ne geldi.

Tarikatlar bunu hazmedemediler ve Hilmioğlu'na akla hayale gelmez tertipler düzenlediler.

Ama o bunlara kulak asmadı ve üniversitenin çağdaş eğitim olanaklarını hızla artırdı.

Bilimin yanında sanatsal etkinliklere de ağırlık verdi.

Konservatuvar kurdu. Üniversitenin öğrencilerinin çaldığı bir senfoni orkestrası oluşturdu.

Sanırım üniversitenin 2007 akademik yılının açılış törenine gazeteci arkadaşlarla katılmıştık.

Tören üniversite senfoni orkestrasının konseri ile başladı.

Pırl pırl gençler çalıyorlardı.

Hiç unutmam, rektör kulağıma eğilip şöyle demişti: "Tufan Bey, bir zamanlar bu sahnede klasik müzik yerine ilahiler söyleniyordu. Oradan buralara geldik."

İşte Fatih Hilmioğlu'nun gerçek suçu... •

Cumhuriyet ahlaki fazilete dayanan bir idaredir.

Cumhuriyet fazilettir.. M. Kemal Atatürk

Kuvvetsiz adalet ve adaletsiz kuvvet iki büyük felakettir.

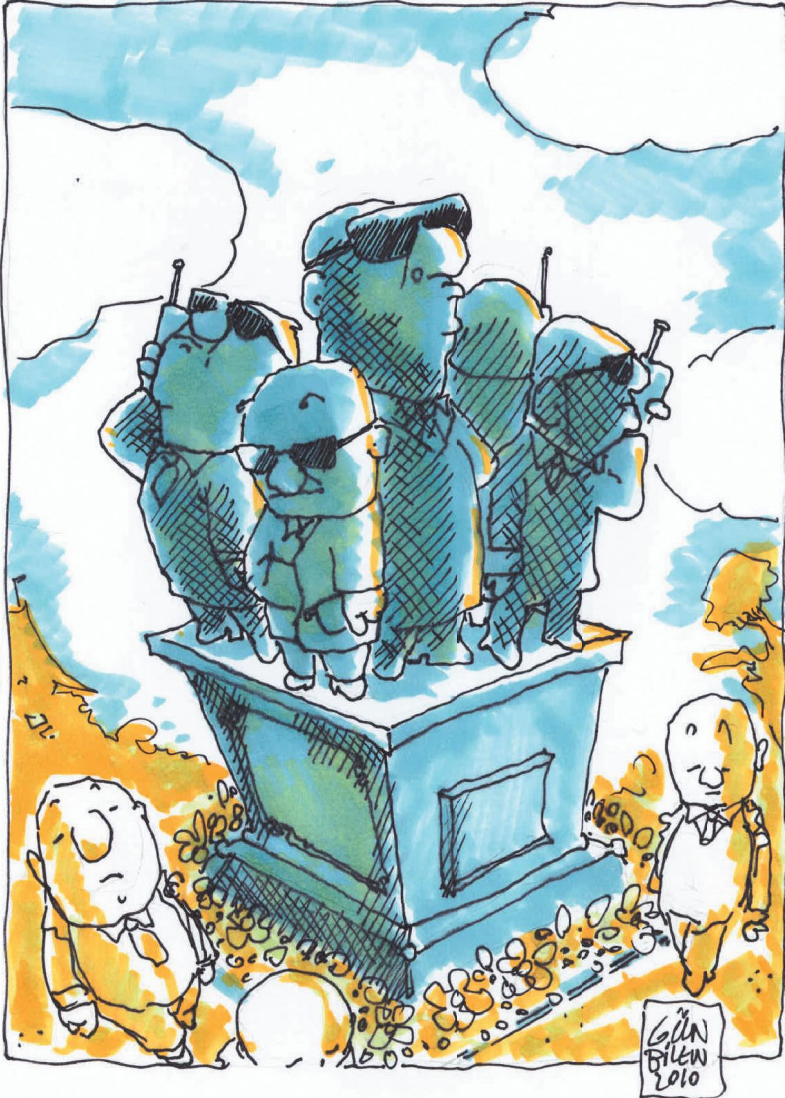
Joseph Joubert

Adalet olmayan yerde sefalet olur.

Türk Atasözü

FIRÇALAYARAK
Serdar Günbilen

“Gerçek suçları suçlayıcılar işliyor”

Sadrizam Tefvik Paşa sordu:“Ebubekir Hazım Bey’in idam kararını nasıl verdiniz?”

Harp Divanı Başkanı Yargıç Nemrut Mustafa Paşa yanıt verdi:
“Aldığımız buyruk üzerine...”

Sadrizam Tefvik Paşa, tokat gibi bir öfkeyle: “Kanuna, vicdana aykırı buyruğa uyulur mu?”

Yargıç Nemrut Mustafa Paşa başını önüne eğmiş, ellerini ovuşturuyordu.

“Aldığı buyruk üzerine” bir idam kararı verdiğini itiraf eden Harp Divanı Başkanı hakkında Ebubekir Hazım Bey, şu gözlemde bulunuyordu:

“Onun bu yanıtı, bir mahkeme başkanı değil, bir cellatbaşı olduğunun itirafı değil midir?”

Dahiliye Nazırı (İçişleri Bakanı) Ebubekir Hazım Tepeyran, Kuva-yı Milliye’yi “asi” olarak kabul etmediği ve koruduğu suçlamasıyla Nemrut Mustafa Paşa başkanlığındaki Harp Divanı’nda yargılanmış ve idama mahkum edilmişti:

Damat Ferit’in yerine Sadrazamlığa getirilen Tefvik Paşa, ziyaretine gelen Harp Divanı Başkanı’na, “Hazım Bey’le ilgili idam kararını nasıl verdiniz?” diye sormuş, başkan da bu soruyu şöyle yanıtlamıştı:

“Aldığı buyruk üzerine” Ebubekir Hazım Tepeyran’ı idama mahkum eden Nemrut Mustafa Paşa

“Aldığımız buyruk üzerine...”

Başkanın bu yanıtı üzerine Sadrazam Tevfik Paşa kendisine, bir tokat şiddetindeki şu karşılığı vermişti:

“Kanuna, vicdana aykırı buyruğa uyulur mu?”

Harp Divanı Başkanı, Sadrazam’-dan yediği bu “tokat”tan sonra başını önüne eğmiş, ellerini ovuşturmaya başlamıştı.

Ebubekir Hazım Tepeyran, kendisini idama mahkum eden Harp Divanı Başkanı’nın bu hareketini “Pek sefilce bir cinayet” olarak niteliyor, bir idam kararı “Aldığı buyruk üzerine” verdiğini söyleyen yargıçlar kurulu başkanını ise, şu sözleriyle tanımlayarak tarihteki mezarına gömüyordu:

“Onun bu yanıtı, kendisinin bir mahkeme başkanı değil, bir cellatbaşı olduğunun itirafı değil midir?”

...

Sıkıyönetim harp divanlarının kuruluş ve yargılama usulle-

riyle ilgili Nisan 1336 (1920) tarihli karamamenin (geçici yasanın) üçüncü maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmişti:

“Sıkıyönetim harp divanları göç ettirme, taktik (Çok öldürme, öldürülme), vurgunculuk, ayaklanma, apaçık gasp ve yağma ve kentlerin yıkımı suçlarını işleyen ve başka yollarla Osmanlı Devleti’nin iç ve dış güvenliğini bozan bütün suçluları yargılar ve verecekleri hükümlerden idam cezasına karşılık verenler istek aranmaksızın ve bundan başka en ağır cezalar ile, eğitici cezalar kapsamındaki harp divanının bulunduğu yerlerdeki askeri hükümet başkanının istemesi durumunda temyize bağlıdır. Anılan hükümler temyiz kurulunca beş gün içinde incelenir ve sonuçlandırılır. İşbu kararname, yayını tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.

Yayın tarihi: 11 Teşrinievvel (Ekim) 1920’dir.

Bu yasa, önceki yasanın yayının-

daki birçok yanlışını kanıtlayan bir belgedir.

Her ne kadar ben, yasa ve vicdan açısından suç sayılacak bir davranışım bulunmadığı için gerek sorgu, gerek yargılama denilen “öldürücü” oyuncular sırasında söylemeye gönül indirmedimse de, geçen zaman ve genel aflar gibi, yasal kovuşturmalara olanak bırakmayan engellere karşın, yapıp yapılmadığı bence bilinmeyen uydurma ve yağmadan dolayı oniki yıl sonra beni, bunları önlememiş olmakla idam cezasına çarptırmak, büyük bir cinayet değil midir?

Harp divanı yasanın birinci maddesi, harp divanının doğrudan doğruya kişileri götürüp yargılamasını engellediği halde, Harbiye Nazırlığı’ndan haklarında bir suç sanıklığını içeren belgeler gönderilmeksizin beni yargılayarak ve kaçak bir cani gibi yakalatarak yeraltındaki bodrumlarda hapsettirmeye kalkışması bir cinayet değil midir?

Dönemin Osmanlı Padişahı VI. Mehmet Vahidettin

Her ne kadar yasa, avukat aracılığıyla savunmayı yasaklıyorsa da, sanığın kendini savunma hakkını kaldırmadığına göre, “Biz, seni şu suçlarla suçluyoruz, kendini nasıl savunacaksın?” demeksizin “Yargılamamız son buldu, kararı bildireceğiz” dedikleri halde hiçbir şey bildirmeyerek, onaltı gün sonra idam kararını gazetelerle yayımlamak bir cinayet

Ebubekir Hazım Tepeyran 1864 yılında Niğde’de dünyaya gelen Ebubekir Hazım Tepeyran, çeşitli illerde mutasarrıflık, Mektup Kalemi Katipliği, Vali Yardımcılığı gibi yönetsel görevlerde bulunduktan sonra Jön Türk hareketine katıldığı gerekçesiyle bu görevinden alınmıştı. Kısa bir süre sonra Musul Valiliği’ne atanmış, ikibuçuk yıl süren bu görevinden ise “Padişah karşıtlığı” suçla-

masıyla alınmış, Şurayı Devlet (Danıştay) üyeliğine getirilmişti.

1903 yılından sonra Manastır, Bağdat, Sivas, Ankara, Hicaz ve Beyrut’ta da valilik yapmış daha sonra hizmetlerini Danıştay, Mülkiye ve Maarif İdaresi başkanı ve Bursa Valisi olarak sürdürmüştür.

1920’de Ali Rıza Paşa, daha sonra Salih Paşa kabinesinde (Dahiliye Nazırı) İçişleri Bakanlığı görevlerin-

de bulunmuş, bu son görevi sırasında Kuvayı Milliye’nin “ası” olduğu görüşünü kabul etmediği için bakanlıktan istifa etmiştir.

Kuvayı Milliye’yi koruduğu savıyla Nemrut Mustafa Paşa Harp Divanı tarafından yargılanarak ölüm cezasına çarptırılan Tepeyran’ın bu cezası önce hücre hapsine, sonra da Padişah Vahidettin tarafından kürek cezasına çevrilmiştir.

değil midir? Harp divanı üyelerinden idam kararına uymayanlar çıkarılıp, yerine atananlara, sanıkların huzurunda önceki duruşma tutanakları okunmaksızın verilen kararı, yeni üyeye imzalatmak bir cinayet değil midir?

Hasta bir tutuklunun yargılamasının hızlandırılması değil de, iyileşmesi için ertelenmesi gerekirken ve örneğin sorumsuzluk ya da aklama kararı verilmesi gerekirken, hasta bir mahpusun ısrabını boş yere artırmamak için suç arkadaşlarından ayrılarak yargılanması ve tahliyesi uygun görülebilse de, benim gibi rahatsızlığından ve tutukevinin sağlığa zararlı türlü türlü durumundan dolayı genel hapishanenin memurlar dairesindeki odaya naklolunan adamın, hayali suç ortaklarından ayrılarak idamına karar verilmesi bir cinayet değil midir?

Sonraları araştırdığıma göre, cezanın hafifletildiğine ilişkin buyruk birkaç gün önce, Harbiye Nazırlığı ara-

cılığıyla Harp divanına bildirildiği halde başkanın Türcüman-ı Hakikat gazetesinin 9 Ağustos tarihli sayısındaki demecinde buyruğu yadsıyarak, ertesi gün idam kararını gazetelerle yayımlatması cinayet değil midir?

Tutukevinde bulunmuş olsaydım bile, cezam küreğe çevrilince, her mahkum gibi genel hapishaneye naklim gerekirken, idam edilecek gibi korkunç bir biçimde genel hapishaneden tutukevine götürülerek, idam edileceklere ayrılan hücreye sokularak, kapının deliğinden “Buraya Hafız Abdullah konuldu, asıldı, Nusret Bey konuldu, asıldı, sen de asılacaksın; dışarıda gömlek dikiliyor” dedirtmek, pek zalimce bir cinayet değil midir?

Kendi sözlerine göre, “Ulusun alın yazısının söz konusu olduğu” ve yine kendi sözleriyle “Ekmek ve nimetleriyle yetiştirildikleri” bu devlet ve ülkenin adli ve yönetsel tarihine sonsuza dek ayıp olarak kalacak

anlatıyor.

Genç kuşaklar için şu kısa bilgiyi de ekleyelim:

“Ebubekir Hazim Tepeyran, Cumhuriyet gazetesi yazarlarından Sayın Oktay Akbal’ın dedesidir.”

(Not: 1920 yılındaki bir olayın anlatıldığı yazının “Gerçek Suçları, Suçlayıcılar İşliyor” başlığı, kitabın yazıldığı o yıllarda Sayın Tepeyran tarafından seçilmiştir.)

bir idam kararı vermeleri ve hele bu kararı bütün dünyaya karşı utanmadan duyurmaları bir cinayet değil midir?

Sayın Tefvik Paşa’nın, Damat Ferid’in yerine sadrazamlığa gelince kendisini ziyaret eden harp divanı başkanına, “Hazım Bey’le ilgili idam kararını nasıl verdiniz?” diye sor-

ması üzerine başkanın, “Aldığımız buyruk üzerine” yanıtını vermesi, onun bir mahkeme başkanı değil, bir cellatbaşı olduğunun itirafı demek değil midir?

Adı geçen Tefvik Paşa: “Kanuna, vicdana aykırı buyruğa uyulur mu?” deyince, önüne bakarak ellerini ovuşturmak, pek sefilce bir cinayet değil midir? •

Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir.

Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler.

Millet, fakr-ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

*Ey Türk istikbalinin evladı!
İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen Türk İstiklal ve Cumhuriyetini kurtarmaktır..
muhtaç olduğun kudret,
damarlarındaki asil kanda mevcuttur”*

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK
20 Ekim 1927.

Bir süre sonra yeni kurulan Harp Divanı ise, Tepeyran’ın aklanmasına karar vermiştir.

“Belgelerle Kurtuluş Savaşı - Sarayın İdama mahkum ettiği Dahiliye Nazırı-Anlatıyor” adlı kitaptan aldığımız yazıda Tepeyran, Kendisini idama mahkum eden Nemrut Paşa Harp Divanı Başkanı ve Yargıçlarını adalet ve tarih karşısında “Bir Cellatbaşı olarak tarihe gömdüğünü”

BÜTÜN DÜNYA
YAZI İŞLERİ
BÖLÜMÜ

Dünya Organ Nakli Derneği, İstanbul'u "kongre aday kent" listesinden çıkardı.

“2016 Kongresi'nin ev sahibi kent” adayları arasında seçilme olasılığı en yüksek olan İstanbul'un “seçim dışı” bırakılması kararının nedeni, Prof. Dr. Mehmet Haberal'ın tutukluluğunun devam etmesi.

Derneğin böylesi geniş çaplı bir kongre hazırlığı konusunda Türk Hükümeti'ne bir işbirliği önerisinde bulunmak istemediği bildirildi.

Derneğin Yönetim Kurulu, 2016 Yılı'ndaki Genel Bilimsel Kongresi'nin yapılacağı kent seçimini, artık diğer iki aday kent Buenos Aires ve Bangkok arasında yapacak.

2010 Ocak ayında alınması gereken, fakat Prof. Haberal'ın tutukluluğuna her an son verilebileceği umuduyla Şubat ortalarına değin beklenen seçim kararı, Dünya Organ Nakli Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Jeremy Chapman tarafından özel bir mektupla Prof. Dr. Haberal'a bildirildi.

Türkiye Organ Nakli Derneği Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Dünya Organ Nakli Derneği Orta Doğu ve Afrika temsilciliği görevleri yanısına, Dünya Organ Nakli Derneği Yönetim Kurulu üyeliği görevini de yürüten Prof. Dr. Mehmet Haberal, bu karara üzüldüğünü, fakat bu konuda şimdilik, elinden birşey gelemeyeceğini söyledi.

Avukatı aracılığıyla kendisinden bu konudaki görüşünü açıklaması istegimize ise Prof. Haberal, şu karşılığı vermekle yetindi:

“Dünyanın en üst düzeydeki beş bin tıp bilim adamının katılacağı böylesi büyük çaptaki bir bilim kongresine ev sahipliği yapmak olanağını kaçırdık. Üzüntüm

gerçekten çok büyüktür. Bu kongreye katılacak beş bin bilim adamının, eşleriyle birlikte on bin kişilik bir konuklar topluluğu oluşturacağı göz önüne alındığında, bu kongrenin bilimsel onuru yanısıra Türk halkının konukseverliliğinin tanıtımı açısından da büyük kazançlar sağlamış olacaktık. Üzülmek elimde değil ama, şimdilik elimden birşey gelmiyor...”

Dünya Organ Nakli Derneği'nin 2016 Yılı Bilimsel Genel Kongresi'nin İstanbul'da yapılması için Türkiye Organ Nakli Derneği ile Başkent Üniversitesi ve üniversitenin kuruluşları gerekli başvuruları ve iş-

**Onbin konuğun ağır-
lanacağı bilimsel
çalışmalarımızın
uluslararası
tanıtımına ve
turizme büyük
katkıları olacak
tarihi bir fırsat
kaçırıldı.**

lemleri yapmış, yıllar süren özel tanım toplantıları sonunda üç “evsahibi kent” adayı arasında İstanbul’un, seçilme olasılığı en yüksek konuma gelmesini sağlamıştı.

Türkiye Organ Nakli Derneği Yönetim Kurulu adına Genel Sekreter Prof. Dr. Hamdi Karakayalı ise bu konuda resmi bir açıklama yaparak olayı tüm boyutlarıyla anlattı ve “Böylesi büyük bir dünya organizasyonunu engelleyenleri”, kamuoyuna şikayet ettiğini bildirdi.

Prof. Dr. Hamdi Karakayalı, açıklamasını şu duyuruyla noktaladı:

“Dünya çapında böylesi büyük bir bilimsel kongreye evsahipliği yapma olanağından yoksun bırakıldık. Ülkemizin bilimsel alandaki çalışmalarına, tanıtımına, toplumsal yaşamına ve turizmine çok önemli katkıları olacak böylesi büyük bir dünya organizasyonunu engelleyenleri, kamuoyumuza şikayet ediyoruz ve bu şikayetimizi bir görevimiz olarak yerine getiriyoruz.”

Dünya Organ Nakli Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Jeremy Chapman’ın, Prof. Dr. Mehmet Haberal’a gönderdiği ve Dünya Organ Nakli Derneği’nin 2016 Bilimsel Genel Kongresi için “ev sahibi kent” aday listesinden İstanbul’un çıkarıldığını ve nedenlerini açıkladığı 16 Şubat 2010 tarihli mektubu şöyle:

*“Sevgili Mehmet,
Dünya Organ Nakli Derneği’nin 2016’deki Genel Kongresi’nin İstanbul’da yapılması kararı için daha fazla bekleyebilmemizin olanaksız olduğunu bildirmek zorundayım.*

Şu an içinde bulunduğün durum göz önüne alındığında, Türkiye Organ Nakli Derneği’nin 2016 yılında İstanbul’da senin öncülüğünde bir kongre düzenlemesinin mümkün olmayacağı konusundaki görüşümüzü, en iyi niyetle senin anlayacağından eminim.

Ayrıca, seni haksız yere tutuklayan Türk hükümetine, daha önceleri yaptığımız gibi işbirliğinde bulunmayı bu kez önermek istemiyoruz.

2016 yılı Genel Bilimsel Kongremizin yapılacağı kentin seçimini, bu nedenler sonucu, İstanbul’un dışında kalan öteki iki aday kent, Buenos Aires ve Bangkok arasında yapmaya karar verdik.

Derneğimizin 2010 Küresel Profesörlüğü’ne ilişkin yerleri tespit ettiğimizde seninle tekrar temas kuracağım.

Sağlığım ve iyiliğin için en iyi dileklerimle,

Jeremy.”

Dünyanın tümü koktuğu zaman

Çok yorgun olduğu için masada uykuya dalan denizcinin öyküsünü bilir misiniz?

Arkadaşı bıyıklarına onu uykudan uyandırmaya neden olacak denli güçlü kokan bir peynir sürdü. Denizci burnunu çekerek gözlerini açtı, çevresini kokladı, dışarı yürüdü ve tekrar kokladı, sonunda tekrar içeri girdi ve yerine oturdu “ Yararı yok” dedi. “Bütün dünya kokuyor!”

Hiç kendinizi böyle duyumsadınız mı? Hepimiz kötü günler, zor durumlar yaşadık.

Kendimizi tuzağa düşmüş, çıkmazda ve kimi zaman umutsuz duyumsadık. Hatta belki de dünyanın tümünün koktuğunu düşündük.

Ama ben, yaşama nasıl bakacağını görkemli bir biçimde öğrenen kadının öyküsünü severim.

Çok yoksulluk içinde büyümesine karşın, Pazar Okulunda Alice Freeman Palmer adındaki, daha sonraları Wellesley Koleji’nin rektörü olan genç bayanın sınıfında eğitim görmesi ona bir

Çeviri: NURAY BARTOSCHEK

ayrıcalık kazandırdı.

Bir Pazar, öğretmen öğrencilerine evlerinde güzel bir şey bulmalarını ve gelecek hafta bunu diğer çocuklarla paylaşmalarını söyledi. Ertesi Pazar, evlerinde güzel ne bulduğu sorulan küçük kız yaşadığı yoksul ortamı düşündü ve yanıt verdi:

“Hiçbir şey. Benim yaşadığım yerde güzel olan hiçbir şey yok. Sadece...” Bir an duraksadıktan sonra devam etti: “Yalnızca bebeğimizin saçlarındaki dalgalarda ışıldayan günışığı hariç.”

Aradan yıllar geçti, Bayan Palmer’in ölümünden uzun zaman sonra, kocası Batı Amerika’da bir üniversitede eğitim veriyordu. Yanına yaklaşan bir kadın eşinin Pazar Okulundan öğrencisi olduğunu şefkatle anımsayarak “Bir keresinde eşiniz bize evimizde güzel bir şey bulmamızı söylemişti” dedi. Ben “Evimizdeki tek güzel şey kızkardeşimin saçlarındaki dalgalarda ışıldayan günışığı” dedim. “Ama eşinizin verdiği bu ödev benim yaşamımda bir dönüm noktası oldu. O günden sonra nerede olursam olayım çevremde hep güzel bir şey aradım.”

Bu onun tüm yaşamını değiştirdi. “Dünyanın tümünün koktuğunu” düşünmekteyken, günlük alışkanlığımızla çevrenizde güzel bir şey görmeye çalışmanız, dünyadaki iyiliği görmenize yardımcı olur ve umudunuzu yaşanmaya değer bir yaşam için gerekli “olumlu enerji”ye dönüştürür. •

Psikolojide

Nobel ödülü alan çalışma:

Dunning-Kruger Sendromu

Psikolog Justin Kruger ve David Dunning'in tarihe geçmelerine neden olan teorileri özetle, "cehalet, gerçek bilginin aksine, bireyin kendine olan güvenini artırır" der.

Metin çözme, araç kullanma, tenis oynama gibi çeşitli alanlarda yapılan araştırmaların sonucunda şu bulgulara ulaşılmıştır:

- Niteliksiz insanlar ne ölçüde niteliksiz olduklarını fark edemezler.
- Niteliksiz insanlar, niteliklerini abartma eğilimindedir.
- Niteliksiz insanlar, gerçekten nitelikli insanların niteliklerini görüp anlamaktan da acizdirler.
- Eğer nitelikleri, belli bir eğitimle artırırsa, aynı niteliksiz insanlar, niteliksizliklerinin farkına varmaya başlarlar..

Değerlendirme zaafı: İki uzman daha sonra, bu teorilerini test etme fırsatı da buldular. Cornell Üniversitesi'nden 45 öğrenciye bir test yaptılar, çeşitli sorular sordular. Ardından öğrencilerden "testin sonucunda ne kadar başarılı olacaklarını tahmin etmelerini" istediler. >>

En başarısızların (yani sadece yüzde 10 ve daha az doğru cevap verenlerin), testin yüzde 60'ında doğru cevap verdiklerine, ayrıca iyi günlerinde olsalar yüzde 70'e ulaşabileceklerine inandıkları ortaya çıktı.

En iyilerin (yani en az yüzde 90 doğru sonuç alanların) en alçakgönüllü denekler olduğu (soruların yüzde 70'ine doğru cevap verdiklerini düşündükleri) görüldü.

(Not: Dunning ve Kruger bu çalışmalarıyla 2000 yılında Nobel de kazandılar.)

Çalışan, kendi kapasitesini değerlendirmekten ve eksikliğini teşhis etmekten acizdir. Ama asıl vahim olan, bu "yetersizlik + haddini bilmeme" kokteylinin, mesleki açıdan, karşı koyulmaz bir itici güç oluşturması. Kariyer açısından bir eksiyken, artıya dönüşmesi.

İşinde çok iyi olduğuna yürekten inanan "yetersiz", kendini ve yaptıklarını övmekten, her işte öne çıkmaktan ve haddi olmayan görevlere talip olmaktan en küçük bir rahatsızlık duymayacaktır. Aksine bunu bir "hak" olarak göre-

cektir. Bu arada, gerçekten bilgili ve yetenekli insanlar ise çalışma hayatında "fazla alçakgönüllü" davranarak kendilerine haksızlık edecekler, öne çıkmayacaklar, yüksek görevlere kendiliklerinden talip olmayacaklar, kıymetlerinin bilinmesini bekleyecekler (ve bilinmeyince için için kırılacaklar ve kendilerini daha da geriye çekecekler) ve muhtemelen üstleri tarafından "ihtiras eksikliği" ile suçlanacaklardır.

Buna, insan kaynaklarının, iki benzer CV arasından, "kendine güvenen ve iyi sonuç alma olasılığı yüksek" adayı tercih edeceği gerçeğini de eklerseniz, Dunning-Kruger Sendromu'nun Peter Prensibi'nin ortamını hazırladığı da ortaya çıkar.

Sonuçta, "kifayetsiz muhterisler" her zaman ve her yerde daha hızlı yükselecekler ve daha yukarılara çıkacaklardır. Etrafınıza bir bakın, uzmanlara hak vereceksiniz.

***Peter Prensibi:**
Her çalışan, iş ortamında yetersiz olduğu noktaya kadar yükselir, der. Bunun sonucu olarak, yüksek makamlar genellikle yetersiz insanlar tarafından işgal edilir.

Gönderi: ŞENNUR BURAS

Hakimiyeti Milliye

YAZILARI 3

Mustafa Kemal Yazıyor

MİLLİ İRADE'NİN KUVVETİ

VE MAHİYETİ

Mustafa Kemal Atatürk, Sivas'tan Ankara'ya geldikten tam iki hafta sonra Ankara'da Hakimiyet-i Milliye adlı bir gazete kurmuş, bu gazetede yayımladığı yazılarıyla ülkenin ve dünyanın içinde bulunduğu durum, kurtuluş yolları ve yeni bir Türk Devleti oluşturulması konularındaki görüşlerini açıklayarak halkı bilgilendirmiş ve bilinçlendirmişti. Mustafa Kemal Atatürk'ün ilk yazısı, Hakimiyet-i Milliye'nin yayıma başladığı 10 Ocak 1920 tarihinde yayımlanmış ve 90'ıncı yıldönümü nedeniyle, Bütün Dünya'nın Ocak 2010 tarihli geçen sayısında yinelenmişti.

Okurlarımızdan gelen gelen içtenlikli istek ve öneriler doğrultusunda Mustafa Kemal Atatürk'ün Hakimiyet-i Milliye'de yayımlanan yazılarını, bir yıl boyunca her ay yinelemeye karar verdik. Aşağıda O'nun, "Milli İrade'nin Kuvveti ve Mahiyeti" başlıklı üçüncü yazısını bulacaksınız.

Son zamanların siyasi hadiseleri, Milli İrade'nin Kuvvet ve Mahiyeti'ni, Anadolu ve Rumeli milli birliğinin azim ve imanını bütün cihana yeniden ispat için vesile vermiş oldu. Bir tarafta Aznavur ve hempalarının İstanbul'dan aldıkları talimat ile memleketi karıştırmaya, halkı aldatmaya

ve zarara uğratmaya yönelik hainane hareketleri kendi fesatlık muhitlerinde bile genel nefret doğururken, diğer tarafta tertip olunmuş bir planın ikinci kısmını tatbik eder gibi, bağımsızlık yıkıcı bir müdahale ile kabine buhranına sebebiyet verilmiş olması ve bu buhrandan istifade ederek, bazı kirli

ellerin gizli manevralara teşebbüs etmesi, bütün memlekette genel bir galeyana sebep oldu. Teşekkür olunur ki, Padişahlık emellerinin milli iradede ayrılmaz olduğuna dair vuku bulan Padişah güvencesi ve vatani aşırı derecede kayırma gayreti, nispi bir sükun ve itidal kazanmasıyla neticelendi.

Bu buhran vesilesiyle ortaya dökülen fikirler ve ihtiraslar birçok hakikatleri bir kere daha teyit etmiş oluyor. ‘Kuvay-ı Milliye ne oluyor?’ kaba sorusuyla milli vicdana tecavüz etmek isteyenler, sorularının cevabını, başlarında Padişahları olduğu halde vatani kurtarmaya sarsılmaz bir iman ile azmetmiş olan milletin bu birlik vaziyetinden alabilirler. Keza Kuvay-ı Milliye’yi İttihat Fırkası sayarak, bu bahane ile ona hücum edebileceklerini zanneden sersemeler de; iddialarının ne kadar tehlikeli bir zemine dayanmakta olduğunu kafi derecede anlamış olmalıdırlar.

Çünkü, hâlâ bu terane ile ve bu kanaatle hareket ederlerse, bütün milletin İttihatçı olduğunu iddia etmek suretiyle kendi teşkil ettikleri hain azınlığı bütün mahiyetiyle tarif etmiş olurlar. Milli İrade’nin bugünkü tezahürü, bağımsızlık ve vatanın kurtarılması uğrunda mücadeleye azmeden bütün bir milletle, onu, yabancı emellerine hizmet eden bir sisteme tabi bulundurmak için çalışan ve birkaç kişiden meydana gelen bir azınlığın karşı-

karşıya bulunduğunu ve bir tarafın daima galip ve alicenap, diğer tarafın ise her zaman mağlup ve alçak kaldığını bütün açıklığıyla ortaya koymuştur. O kadar ki, bu hakikatin verdiği bir halet-i ruhiye ile kabine buhranı hakkında fikir beyan edenlerin en hainleri bile ya Mustafa Kemal Paşa, ya da Ferit Paşa dediler. Biri vatanperverliği, diğeri de hıyaneti temsil etmek itibarıyla bu taksim çok doğru idi. Milletin cevabı ise; pek basit ve pek parlak oldu.

Fikir beyan edenlerin en hainleri bile ya Mustafa Kemal Paşa, ya da Ferit Paşa dediler. Biri vatanperverliği diğeri hıyaneti temsil etmek itibarıyla bu taksim çok doğru idi..

Milli İrade’nin mahiyetinde herhangi bir siyasi fırkanın ihtirasları olsaydı, kabine buhranları esnasında en aciz ve sefil azınlıklar bile manevra çevirip dururken, elbet Kuvay-ı Milliye’nin de söyleyecek sözü olurdu. Buna tenezzül etmemiş olmaktadır ki, bir taraftan düşmanları her gün biraz daha kudurmaya, bir taraftan da

milleti her gün daha çok samimiyetle birleşmeye sevk ediyor. İktidar mevkilerinden kolayca düşürülebilen kabine-ler ve siyaset erbabına emel bağlayamayan millet, bugün bütün ümidini kendi teşkilatına ve bu teşkilatı vücuda getirmek suretiyle ruh ve vicdanına nüfuz etmiş ve hakim olmuş bulunan vatanperverlere bağlamıştır. İşte Milli İrade’nin Kuvveti buradadır. Ve bundan dolayıdır ki, hiçbir kabine, hiçbir siyaset ve hiçbir manevra milli emeller hilafına iş göremez. Çünkü, bugünün

Çünkü, memleketin şeref ve bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne ait esaslara iştirak etmeyen haindir... Ve dünyanın her tarafında hainler azınlıktır.

milli birliğinden hariç kalan ve memleketin şeref ve bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne ait esaslara iştirak etmeyen, haindir... Ve dünyanın her tarafında hainler azınlıktır. Fırkalar ve zümreler iktidar mevkileri için mücadelelere devam ederken; bazı ahval ve şartların lüzumundan dolayı, tarafsız hükümetler aranır. Karşılarında hâlâ korkunç bir heyula gibi İttihat ve

Terakki’yi gören bazı beyinsizler, kabine buhranı vesilesiyle bu tarafsızlık iddiasını ortaya sürdüler. Hiç düşünmediler ki, şeref, bağımsızlık, namus ve haysiyet mücadelesinde tarafsızlığını ilan ve iddia etmek kadar ruhi sefalet olamaz.

Nefret edilen azınlığın milletin düşmanlarıyla birlikte faaliyet yürüttüklerini bilmeyen yoksa da, kendilerinin de düşmanlar tarafından teşvik edildiklerini saklamaya lüzum görmemeleri, bilhassa onlar tarafından alenen himayeye mazhar olmaları ve bu suretle bütün hakiki mahiyetlerini göstermeleri, muhalefet ettikleri maksatlarının ulviyet ve kutsiyeti için bizim izahatımızdan çok ikna edici fiili delillerdir. Bu buhranlı ve tehlikeli devirlerde böyle delillerin ortaya çıkması milli muvaffakiyetin en büyük müjdecilerinden biridir. Ve Milli İrade’nin Kuvveti, ona muhalefet edenlerin bu sefilane mahiyetiyle bir kat daha tecelli etmektedir. Milletin arzusu-na ve vicdanına basıp, yabancı devletlerin esaret kemendine boyun uzatmaktan çekinmeyen adamlar, Milli İrade’nin galebesine karşı yine yabancı kuvvetlerini alet ederek, boğazlarına hareketlerine devam etmekten de kolay kolay vazgeçemezler. Millet bunu bildiği için, giriştiği hürriyet ve bütünlük mücadelesinde her tehlikeyi hesap etmiş ve her kuvvete karşı kendi fedakarlığına dayanmayı vazife bil-

miştir. İşte Milli İrade'nin Kuvveti bu fedakârâne mahiyetindedir. Ve bundan dolayıdır ki, son hafta zarfında bin türlü uydurulmuş ve tertip olunmuş havadislerle kamuoyu arasına sokulmak istenen tehditlere, barış şartları ve devletin akıbeti hakkındaki korkunç rivayetlerin kıracağı maneviyattan istifade ederek, Milli İrade'ye tahakküm edebilmek emellerine Anadolu tamamıyla kayıtsız kalmış, soğukkanlılığını muhafaza ederek, gelecek tehlike ne kadar büyük olursa olsun, davasının meşruiyet ve kutsiyeti vicdanında yer ettiği için bir adım bile geri çekilmeye azmetmiş ve muvaffakiyetin nihayet hak ve hakikatte karar bulacağına emniyetle bekleme vaziyetini muhafaza etmiştir. Bizce birçok yaygıncılardan, birçok dolaplardan ve entrikalardan, birçok alçakça gösterilerden daha korkunç olan bu vaziyet dikkat çekicidir.

Bütün dünyaca malum olan ilmi ve felsefi hakikatler vardır ki, bunları anlamazlıktan gelen idarelerin ve zihniyetlerin bu asırda nasıl yaşadıklarına hayret etmek lazım gelir. Bağımsızlık ve haysiyet mücadelelerinde kuvvetlerini birleştirmiş ve toplamış milletlerin mutlaka, bugün değilse yarın muvaffak olacakları bu hakikatler cümlesindedir. Yine onlardan biridir ki, böyle milli kuvvetlere baskı yapmak, onlara hücum eylemek, onların şiddet ve elastikiyetlerini artırmak-

tır. Bu hakikatler göz önünde iken, memleketin bağımsızlığı ve bütünlüğü uğruna her fedakarlığa hazır bir müdafaa vaziyeti alan Kuvay-i Milliye'ye karşı, kim tarafından olursa olsun, bu kadar hatalı bir hareketle karşılık vermek, asırlarca teessüf sebebi sayılacak bir husus olur ve mütarekeden beri süren bu hataların mesuliyet yükü hiçbir zaman bize ait olmaz. Olsa olsa, biz maddi zaiyata uğrayabiliriz.

Bağımsızlık ve haysiyet mücadelelerinde kuvvetlerini birleştirmiş milletlerin mutlaka bugün değilse yarın muvaffak olacakları bu hakikatler cümlesindedir.

Fakat insanlığın adalet vicdanında her zaman şeref ve hürmet mevkii bizim olur ve milli davamızın müdafaası uğruna katlandığımız mahrumiyet ve fedakârlıklar, aynı maksatla mücadele devrine girmiş bulunan bütün Müslüman Milletlerle ruhlarımızı daha yakından birleştirerek, onlara azim ve sebat için misal teşkil eder. İşte Milli İrade'nin Kuvveti, bu hakiki mahiyetindedir.

Hürriyet ve kurtuluş mücadelelerinde, henüz hürriyet zevkini bilmeyen ve ona nail olmak için çarpışan milletlerle, esasen hür ve bağımsız iken cebren esaret altına alınmak istenilip, hayatın ve mevcudiyetin müdafaasına sevk edilen ümmetler bir değildir. Hürriyet ve Bağımsızlığın kıymetini bilen, onun sayesinde asırlardan beri tarihine biriktirdiği zaferlerin iftihar heyecanını hâlâ göğsünde duyan ve 800 milyon İslâm'ın kardeşlik kıblesini başında tutan bir ümmetin bağımsızlık mücadelesi, tarihin hadiselerinin cereyanı üzerine tesirli büyük bir vakadır.

Böyle bir vakanın doğuşu, genel siyasette şimdiye kadar tahammül edilmez hatalarla devam edegelen yanlış istikametlerin en müthiş

ve sonuncusu olur. Türkiye, asrın medeniyetiyle alakadar olan bütün cihan arasında yapayalnız ve hiçbir yardımcıdan yoksun değildir. Mücadelelerinde, geleceğe pek ziyade tesirli insanîyetkar ve hürriyetperver kâlpplerin hissiyatını kendisiyle birleşmiş bulacağından emindir. Bilhassa İslâm Alemi'nin ruhi yardımı ve ortaklığı o kadar derin ve tükenmezdir ki, arkasında bu heybetli İslâm Kitleleri'ni dayanak olarak hissetmeyen hiçbir fert yoktur.

İşte Milli İrade'nin Kuvveti bu kapsamlı mahiyetindedir. Ve bu yarın belki daha parlak, daha ulvi tecelli etmek fırsatına mazhar olacaktır. Bekleyelim.

*Hakimiyet-i Milliye Gazetesi
14 Mart 1920*

TÜRK ORDULARI BAŞKUMANDANIYIM

Afyonkarahisar'ın hatlarının çözümlenmesi sonunda birkaç Yunanlı tutsak, geceleyin Mustafa Kemal'in çadırına getirilmişti. Bunlardan birisi, Muzaffer Generalin doğup büyüdüğü Selanik'ten gelmişti. Yüz, kendisine yabancı gelmediğinden ve üniformasında da hiçbir bellilik görmediğinden kim olduklarını ve rütbelerini sormaya başlamıştı.

- Binbaşı mısınız?
- Hayır.
- Albay mı?

*- Hayır.
- Korgeneral mi?
- Hayır.
- Peki nesiniz?
- Ben Mareşal ve Türk Orduları Başkomutanıyım!
Şaşkınlıktan ağız açık kalan Yunanlı kekeleydi:
- Bir başkomutanın savaş hattında bu kadar yakın yerlerde dolaşması işitilmiş değil de!..*

Kaynak: General Sherril - Atatürk Nezdinde Bir Yıl Elçilik, 1935

ATATÜRK'ÜN DÜNYASI DÜNYA'NIN ATATÜRK'Ü Cengiz Önal

Efendiler! Bu durum karşısında tek bir karar vardı. O da, Milli Hakimiyet (Ulusal Egemenlik)'e dayanan kayıtsız şartsız, tam bağımsız yeni bir Türk Devleti kurmak... İşte İstanbul'dan ayrılmadan önce düşündüğümüz ve Samsun'da, Anadolu topraklarına ayak basar basmaz uygulanmasına başladığımız karar, bu karar olmuştur. Türk'ün haysiyeti, gururu ve kabiliyeti çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir Ulus esir yaşamaktansa, mahvolsun daha iyidir. Öyleyse ya İstiklal ya Ölüm!

Gazi Mustafa Kemal Atatürk

3 Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı ve Sonraki Gelişmeler.

Bandırma Vapuru'nun Samsun açıklarına ulaşması (19 Mayıs 1919), şehre dört bir yandan akın etmiş olan halkın moral gücünü çok yükseltmişti. Haber çabuk yayılmıştı... Mustafa Kemal'in, arkadaşlarıyla birlikte Vapur'da olması, Samsunluları heyecanlandırmaya yetiyordu... Liman sahasına toplanmış herkesin gözleri ışıltılıydı. Sanki, tek bir yürek olmuşçasına bir noktaya odaklanmışlar, vapur'a bakıyor ve bir an önce O'nu görmek için sabırsızlanıyorlardı...

Mustafa Kemal ve beraberindeki-

ler vapur'a yanaşan yeterli sayıda sandallara binip, Samsun Reji İskelesi'ne doğru hareket ettiler.

(Bu iskele Samsun'daki tek iskeleydi. Fransızların işlettiği tüütün şirketi için yapıldığından bu isimle anılıyordu)

Eski, Samsun Reji İskelesi.

O'nun tarihi görev artık başlıyordu. Bundan sonra her gittiği yerde halkın arasına girecek, vatan'ın tam bağımsızlığı için Türk Ulusu'nu harekete geçirmeye çalışacaktı. Yalnızca bir askeri komutan olmayacak, komutanlığın yanı sıra ulusal örgütlerin kurulmasına çalışacak, onlarla gerekli teması sağlayacak ve Türk Ulusu'nu, içine düşürüldüğü bu kötü durumdan kurtarabilmek için milletçe el ele verip, Ulusal Mücadele'yi başlatan bir önder, devrimci bir lider olacaktı.

Bir çok engeli aşması gerekiyordu. Her olanakta kendisinden kurtulmaya çalışan İstanbul Hükümeti'nin bir oldu bittisiyle karşılaşması işten bile değildi. Çünkü, işgalci İngilizler, hayallerinden uyanıp da gerçekleri görmeye başlayınca, Padişah ve Hükümet üzerinde yoğun baskı uygulamaya başlamışlardı. Mustafa Kemal'in Anadolu'ya gönderilmesi için bir neden ve onun bu yolculuğa çıkmasına engel olmamalarından dolayı pişmandılar; ama iş işten geçmişti artık...

Sandallar kıyıya ulaşmıştı. Reji

İskele'si, o güne kadar böylesine kalabalığı bir arada görmemiş, sevinç gösterilerinin ufukları aştığı büyük coşku yaşamamıştı. Sivil ve asker tüm halk birbirine karışmış, sarmaş dolaş olmuş ve mutluluklarını paylaşıyordu. Samsun'da bir bayram yaşıyordu sanki. Bandolar bildik marşları, davul zurna ise yörenin türkülerini çaldıkça, halk daha da coşuyor ve hep birlikte halay çekiyordu.

Samsunluların bu sıcak karşılaması Mustafa Kemal ve beraberindekileri, mutlu etti. Bu samimi hava gele-

Reji İskelesi'nde sivil ve asker tüm halk birbirine karışmış, sarmaş dolaş olmuş, mutluluklarını paylaşıyordu.

cek için umut verici mesajlarla doluydu... Konuklar yorucu bir yolculuk geçirmişlerdi. Karşılamanın ardından konaklayacakları otellerine gittiler.

Mustafa Kemal Samsun'a çıktığında, vatanın düşman pençesinden yalnız kendi görüşünde olan vatandaşlar tarafından kurtarılabilirine inanmıştı. Kurtuluş için nelerin yapılabileceğini çok önceden tasarlamıştı. Yapacaklarını göz önünde bulundurduğunda işinin çok zor olduğunu da bilincindeydi.

Düşman süngüsü altında ulusal birlik olamaz. Ancak hür vatan topraklarında memleketin bağımsızlığı ve ulusun özgürlüğü için çalışılabilir.

Amacı, ulusal egemenliğe dayanan ve kayıtsız, şartsız tam bağımsız yeni bir Türk Devleti kurmaktır. Önemli olanın, Türk Ulusu'nun haysiyetli ve şerefli bir ulus olarak yaşamını sürdürmesiydi. "Ne kadar zengin ve gelişmiş olursa olsun, bağımsızlığını elde edememiş bir ulus, medeni insanlık karşısında uşak olmak mevkiinden yüksek bir muameleye layık görülmezdi." ilkesi inancının özünü oluşturuyordu...

Bu konulara ilişkin düşüncesini, İstanbul'dan ayrılmadan kısa bir süre önce, Anadolu'ya gidişinin temel nedenini arkadaşlarına şöyle açıklamıştı:

"Düşman süngüsü altında ulusal birlik olamaz! Ancak hür vatan topraklarında memleketin bağımsızlığı ve ulusun özgürlüğü için çalışılabilir. Bu amacı gerçekleştirmeye üzere Anadolu'ya gidiyorum..."

Mustafa Kemal'in 9. Ordu Müfettişliği'ne atanması, yaklaşık bir ay kadar önceden, yani 30 Nisan 1919 ta-

rihinde Padişah Vahdettin tarafından onaylanmıştı. Hemen sonrasında Yetki Belgesi kamuoyuna da açıklandı:

"Dokuzuncu Ordu Kıtaaatı Müfettişliği'ne verilecek talimat suretidir" başlığını taşıyan Belge'nin içeriği şöyleydi:

"Dokuzuncu Ordu Birlikleri Müfettişliği'ne ait görev, yalnız askeri olmayıp, Müfettişliğin kapsadığı bölge içinde, aynı zamanda, idaridir.

1 İşbu ortak görev şunlardır:

a) Bölge'de iç asayişin iadesi ve istikrarın sağlanması, bu asayişsizliğin çıkış sebeplerinin tespiti,

b) Bölgede ötede beride dağınık bir durumda varlığından söz edilen silah ve cephanenin bir an önce toplattırılarak uygun depolara konulması ve koruma altına alınması,

c) Çeşitli yerlerde bir takım şuralar olduğu ve bunların asker toplamakta bulunduğu ve resmi olmayan bir şekilde ordunun bunları koruduğu iddia olunuyor. Böyle şuralar olup da asker topluyor, silah dağıtıyor ve ordu ile ilişkide bulunuyorlar ise, kesinlikle önlenmesi ve bu gibi kurulmuş şuraların ortadan kaldırılması.

2 Bunun için:

a) İki tümenli olan Üçüncü ve dört tümenli olan Onbeşinci Kolordular Müfettişlik emrine verilmiştir. Bu kolordular hareket ve asayiş hususlarında doğrudan doğruya Müfettişlik,

carî işlerde yani personel işleri, genel kuvvet ve diğer hususlarda Harbiye Nezareti ile muhabere edeceklerdir. Tümen veya Bölge Komutanlığı veya özel bir görevle atanacak subayların atama veya değiştirilmeleri Müfettişliğin isteği ve uygun bulmasıyla olacaktır. Ayrıca diğer hususlarda ihtiyaç ve menfaat gördüğünde, Müfettişliğin verdiği talimatı Kolordu Komutanları aynen uygulayacaklardır. Özellikle sağlık durumu çok önemlidir. Bu konudaki inceleme ve icraatın halka da yayılması gerekir.

b) Müfettişlik Bölgesi Trabzon, Erzurum, Sivas, Van vilayetleriyle Erzurum ve Canik Müstakil Livaları'nı (Bugünkü Samsun Vilayeti) kapsadığından, Müfettişliğin yukarıda sayılan görevlerini yapabilmek için vereceği bütün talimatları, bu vilayetlerle mutasarrıflar doğrudan doğruya yerine getireceklerdir.

3 Müfettişlik hududuna bitişik vilayetler ve Diyarbakır, Bitlis, Elazığ, Ankara ve Kastamonu vilayetleri ile Kolordu Kumandanları da Müfettişliği görevleri sırasında doğrudan yapacağı başvuruları dikkate alacaklardır.

4 Müfettişliğin askeri konulara ait mercii Harbiye Nezareti olmakla birlikte diğer hususlar için yüksek makamlarla muhabere edecek, bu muhabereden Harbiye Nezareti'ne de bil-

gi verecektir.' maddelerinden oluşmaktaydı.

Görülebileceği gibi; Mustafa Kemal'e oldukça kapsamlı yetkiler verilmişti. O, bunun gerekçesini Nutuk'ta; 'Bu geniş yetkiyi, beni İstanbul'dan sürmek ve uzaklaştırmak amacıyla Anadolu'ya gönderenlerin bana nasıl verdiklerine şaşabilirsiniz. Hemen söyleyeyim ki; onlar bu yetkiyi bilerek ve anlayarak vermediler. Her ne olursa olsun benim İstanbul'dan uzaklaşmamı isteyenlerin bul-

"Bu geniş yetkiyi bana nasıl verdiklerine şaşabilirsiniz. Hemen söyleyeyim ki onlar bu yetkiyi bilecek ve anlayarak vermediler."

dukları gerekçe, Samsun ve havalisindeki asayişsizliği yerinde görüp, tedbir almak için Samsun'a kadar gitmek idi. Ben bu işin yerine getirilmesinin bir makam ve salahiyet sahibi olmaya bağlı olduğunu ileri sürdüm. Bunda hiçbir sakınca görmediler. O günlerde Genelkurmay'da bulunan ve benim amacımı bir ölçüde sezinleyen kişilerle görüştim. Müfettişlik görevini buldular ve yetkiyle ilgili yönergeyi de ben kendim yazdırdım. Hatta Harbiye

Nazırı olan Şakir Paşa, bu talimatı okuduktan sonra imzada tereddüt etmiş, anlaşılır anlaşılmaz bir tarzda mühür basmıştır.”

Mustafa Kemal, hazırlıklarını tamamlamış ve Samsun'a hareket etmeden önce, başta Sadrazam olmak üzere kabine üyelerinin hemen hemen tümü ile ve en sonunda da Padişah Vahdettin'le görüşmüştü. Ancak, ne var ki; bunların hiçbirinde vatani içinde bulunduğu badi-

”Padişah ve Halife olan Vahdettin soysuzlaşmış, kendini ve yalnız tahtını koruyabileceğini umduğu alçakça önlemler araştırmaktaydı.”

reden kurtaracak bir enerji, bir ümit ışığı görememişti. Yalnızca, Padişah'ın ve İstanbul Hükümeti'nin davranışlarında, İtilaf Devletleri'ni ve özellikle de işgalci İngiliz yetkilileri gücendirmemek görüşünün ağır ezikliğini duyumsamıştı. Oysa onların kararlarına değil uymak, karşı koymak gerekiyordu. Çünkü yöneticilerin, ülkeyi getirdiği durum içler acısıydı.

Büyük devrimci önder bu konuyu Nutuk'ta şöyle anlatmaktadır:

“1919 yılı Mayıs'ının 19'uncu gü-

nü Samsun'a çıktım. Genel durum ve görünüş şöyleydi: Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu topluluk, Genel Savaş'ta (Birinci Dünya Savaşı'nda) yenilmiş, Osmanlı ordusu her yanda zedelenmiş, koşulları ağır bir ateşkes anlaşması imzalanmıştı. Büyük Savaş'ın uzun yılları boyunca ulus, yorgun ve yoksul bir durumdaydı. Ulusu ve ülkeyi Genel Savaş'a sürükleyenler, kendi yaşamlarının kaygısına düşerek, yurttan kaçmışlardı. Padişah ve Halife olan Vahdettin soysuzlaşmış, kendini ve yalnız tahtını koruyabileceğini umduğu alçakça önlemler araştırmaktaydı. Damat Ferit Paşa'nın başkanlığındaki hükümet ise, güçsüz, onursuz, korkak, yalnız padişahın isteklerine uymuş, onunla birlikte kendilerini koruyabilecek herhangi bir duruma boyun eğmişti.

Ordunun elinden silahları ve cep-

İstanbul Hükümetinin Avrupa'ya gönderdiği temsilci Damat Ferit. (Kendisini karşılayanlar arasında Türk yok.)

Yunan işgal kuvvetleri İzmir'de (Soldaki pankartta Yunan Başbakanı Venizelos'un resmi görülüyor)

hanesi alınmış ve alınmaktaydı. İtilaf Devletleri, ateşkes anlaşması hükümlerine uymayı gerekli görmüyorlardı. Birer uydurma nedenle, İtilaf donanmaları ve askerleri İstanbul'u işgal etmişlerdi. Adana ili Fransızlar, Urfa, Maraş, Antep İngilizlerce işgal edilmişti. Antalya ile Konya'da İtalyan birlikleri, Merzifon'la Samsun'da ise İngiliz askerleri bulunuyordu. Her yanda yabancı devletlerin subay ve görevlileri ve özel adamları çalışmaktaydı.

Daha sonra, sözüme başlangıç olarak aldığımız tarihten dört gün önce, yani 15 Mayıs 1919'da İtilaf Devletleri'nin uygun bulmasıyla Yunan ordusu İzmir'e çıkarılmıştı. Bundan başka, yurdun dört bir bucağında Hristiyan azınlıklar, gizli açık, özel istek ve amaçlarının elde e-

dilmesine, devletin bir an önce çökmesine çaba harcıyorlardı.”

Mustafa Kemal ve beraberindekiler, Samsun'da buldukları süre içinde şehirdeki askeri birlik komutanlarıyla, kamu kuruluşlarının yöneticileriyle, Belediye Başkanı ve diğer kuruluş temsilcileriyle görüşmeler yaptılar ve bölgenin genel durumu ile halkın sıkıntıları konusunda bilgi edindiler.

Mustafa Kemal özellikle, Samsun'daki İngiliz İşgal Kuvvetleri'nde görevli subaylarla yaptığı görüşmede, Merkezi Hükümet'le aynı fikirde olduğu izlenimini verdi. İngilizlerin, Osmanlı Hükümeti'nin kendi kendini yönetemeyeceği, yabancıların korumasına sürekli ihtiyaç duyacağı gibi düşüncelerinin bilindiğini, buna karşın, Türk Ulusu'nun da artık yabancı himayesine tahammülü (dayanma gücü)'nün kalmadığını bildirdi. Ancak, İngilizler gibi gelişmiş milletlerin örgütlenme konusunda uzmanlaşmış insanlarından yararlanılacağı hususunu da, dikkati çekecek biçimde söyledi. Yunanlıların, Osmanlı topraklarının en küçük bir parçasını dahi yönetmeye hakları olamayacağını anlaşıldığını açıklayan Mustafa Kemal, İzmir'in işgal edilmiş olmasının hiçbir şekilde kabul edilemeyeceğini de belirtti.

Bu görüşme, Mustafa Kemal ve

arkadaşlarının Samsun'a çıkmış olmasının İngilizler'de oluşturduğu tedirginliği biraz hafifletti. İngiliz subaylar O'nun, gerçekten de Samsun ve çevresinde Türk Vatandaşları'nca Hristiyanlara karşı girişildiği ileri sürülen terör hareketlerini bastırmak amacıyla geldiğine inanmaya başlamışlardı. Ama gerçeğin anlaşılması pek uzun sürmedi...

Kendini Türk Ulusu'nun tam bağımsız bir devlet kurmasına adanmış olan Mustafa Kemal, tasarımlarını sırayla uygulamaya koydu. 21 Mayıs 1919'da Kazım Karabekir'e bir telgraf çekti. Telgrafta, 'Umumi durumumuzun aldığı vahim şekilden pek müteessirim. Millet ve memlekete borçlu olduğum en son vicdani vazifeyi yakından müşterek çalışma ile en iyi şekilde yerine getirmek mümkün olacağı kanaati ile bu son memuriyeti kabul ettim.' ifadeleri yer alıyordu.

Mustafa Kemal, ilk bir iki günkü temaslarının sonunda Samsun'da kişisel kararlarını uygulamaya koydu. Halen yakın geçmişte yapılmış olan görüşmenin etkisinde olan İngilizler ise bu durumdan rahatsız olmaya başladı. Fakat, yapacakları fazla bir şey olmadığını gördüklerinden, gelişmeleri derhal İstanbul'daki işgal genel karargahına iletip, Mustafa Kemal'in Müslüman halkı daha da galeyana ge-

Kendini Türk Ulusu'nun tam bağımsız bir devlet kurmasına adanmış Mustafa Kemal, tasarımlarını sırayla uygulamaya koydu.

tirdiği ve huzuru bozan faaliyetlerde bulunduğu gibi saçmalıkları sayıp, dökmeye başladılar...

Bölge'nin genel durumu, '...Bu bölgede Türkler, başta Rumlar olmak üzere Hristiyan azınlığa karşı terör hareketine giriştiler ve Bölge'nin asayişini bozdular...' biçiminde rapor edildi. Ama, Mustafa Kemal ve arkadaşlarının gerçeği öğrenmeleri uzun sürmedi. Tutulan raporlara göre bölgedeki gerçek durum şöyleydi: "Pontus Rum Devleti kurma amacına

yönelik geniş bir Rum Çeteleri faaliyetinin bulunduğu, baskı görenlerin Rumlar değil, aksine Türkler olduğu, İstanbul Rum Patrikhanesi'nden idare edilen Mavri Mira Cemiyeti'nin, maşa olarak kullandığı çeteler vasıtasıyla Türk köylerine sıkça baskınlar düzenlediği, katliamlar yaptığı, yerli halkı çeşitli akıl almaz yöntemlerle yıldırım istedikleri ve bu yapılanlar karşısında da, vatansever Türkler'in karşı çeteler oluşturarak, meşru müdafaa amacına yönelik olarak Rumlarla mücadeleye başladıkları..."

Bununla birlikte, Mustafa Kemal bölgede yaşayan Müslüman vatandaşlarla yaptığı görüşmelerde, genel huzuru bozabilecek hareketlerden kaçınmaları, çıkarılabilecek olası olayların, vatan topraklarındaki işgallerin genişlemesine neden olabileceği ve bundan da tüm Türk Ulusu'nun zarar görebileceği konularını dile getirdi. Böylelikle, bölgedeki vatandaşlarımız bir biçimde denetim altına alınmış oldu.

Rumlar ve diğer Hristiyanlarda, Müslüman halka karşı tahriklerde bulunmaları veya herhangi bir baskı uygulamaları halinde, karşılığını çok sert olarak alabilecekleri konusunda uyarılarda bulunan Mustafa Kemal, İşgal Kuvvetleri'nin subaylarına, Hristiyan azınlıkların iddialarının gerçeği yansıtmadığını, ke-

sin kanıtları ortaya koyarak gösterdi...

Samsun ve çevresindeki olayların ve genel durumun ne olduğu yeterince anlaşılıyordu. Mustafa Kemal de, aldığı bilgiler, edindiği izlenimler ve genel durum hakkındaki tatmin edici kanıtlardan sonra, 21 ve 22 Mayıs 1919 tarihlerinde İstanbul'a iki ayrı telgraf gönderdi.

21 Mayıs 1919'da Genelkurmay Başkanlığı'na gönderdiği telgrafta, "Rumlar bu bölgede, Pontus Hükümeti teşkili gibi bir safсата etrafında toplanmış ve Rum çeteleri hemen kamilen siyasi bir şekle dönüşmüştür" ifadeleri yer alıyordu. 22 Mayıs 1919'da Sadrazam'a gönderdiği telgrafta ise, "Millet birlik olup hakimiyet esasını, Türklük duygusunu hedef almıştır" diyordu.

Telgrafların ardından, oldukça teşkilatlanmış İngilizlerin yoğun baskısı üzerine İstanbul Hükümeti, geniş yetkiler vererek Anadolu'ya gönderdiği Mustafa Kemal'i geri çağırma girişimlerine hız verdi. Bunun üzerine Samsun, Mustafa Kemal ve dava arkadaşlarının Ulusal Mücadele'yi yürütebilmeleri için tekin bir yer olma özelliğini, geçici de olsa, yitirmeye başlamıştı.

(Gelecek Ay: *Havza'ya Hareket, Havza'daki Gelişmeler, Amasya'ya Gidiş ve Amasya Tamimi*) •

cengizonal@butundunya.com.tr

KÖŞEDEN BUCAKTAN
Mehmet Muhsinoğlu

Sahtekârlık Kâr Getirmiyor

Aйда ortalama üç-beş kez “tarafli” gazetelerin manşetlerine tırmandırılan “darbe” planı iddialarıyla ilgili “gerçek mi, çamur atma mı?” tartışmaları ve fotokopileri ortalıkta dolaştırılan asker imzalarının, “yaş mı, kuru mu, sahte mi, doğru mu?” kavgaları “pehlivan tefrikası” gibi sürerken, kitaplara konu olan küresel “sahtekârlık” örneklerine bir göz atalım istedik!

Bu “mesleğin” en önemli “sahte” üretim örneği, pazara sürdüğü malların “sağlam ve garantili” olmasıyla övünen Almanya’dan gelmişti:

Sefa Kaplan Nisan/2002’de “Hürriyet” gazetesinde yayımlanan yazısında, “Birdenbire tarih merakı başladı hepimizde, yoksa itiraf toplumu haline gelmenin bir başka göstergesi mi bu? Bir yılda yayımlanan hatırat sayısı 150’yi buldu” diyor, sözü Hitler’in sahte hatıratına getirip, dünyada büyük yankı uyandıran bu olayı şöyle özetliyordu:

“25 Nisan 1983’te Almanlar’ın ünlü dergisi Stern, ‘Hitler’in günlüğü bulundu’ kapağıyla yayımlandığında, sadece Almanya’da değil, bütün

Stern muhabiri Gerd Heidemann bir kaligrafla anlaşılmış ve Hitler'in el yazısını taklit ettirek Hitler'in sahte anı kitabını hazırlamıştı.

dünyada büyük bir yankı uyandırmıştı. İşin öyküsü de ilginçti aslında. Günlüğün asıl sahibi Doğu Almanya'dan Batı Almanya'ya geçen ve 'Fischer' kod isminden başka kimliğine ilişkin herhangi bir şey açıklanmayan bir Nazi sempatiyemiydi.

Batı'ya geçince Stern muhabiri Gerd Heidemann'ı aramış ve piyanonun içine gizleyerek Batı'ya kaçırdığı bu kıymetli hazine söz etmişti. İstedığı ücret 10 milyon marktı ve Stern bu parayı ödemekte bir an bile tereddüt etmeyecekti. Dananın kuyruğu da bundan sonra kopacaktı zaten.

Dünyanın muhtelif köşelerindeki Hitler uzmanları seslerini yükseltecek ve bu işte bir tuhafılık olduğunu söy-

leyeceklerdi. Bunlardan en önemlisi ise, İngiliz gizli servis belgelerinden yola çıkarak 'Hitler'in Son Günleri' adlı bir kitap yayımlayan Hugh Trevor-Roper'di. Trevor-Roper, Hitler'in el yazılarını da görmüştü. Bu nedenle günlüğe ilişkin değerlendirmeleri dört gözle bekleniyordu. 'Evet,' diyecekti Trevor-Roper, 'yazı karakteri Hitler'in el yazısını andırıyor ama yine de bir tuhafılık var.' Tuhafılık, iki yıl süren derin tartışmalardan, araştırmalardan ve soruşturmalardan sonra açıklığa kavuşacaktı ancak.

Stern muhabiri Gerd Heidemann, bir kaligrafi uzmanı olan Konrad Kujau ile anlaşılmış ve Hitler'in el yazısını taklit ettirmişti. Sonuçta her ikisi de sahtekârlıktan yargılanacak ve 4.5 yıl hapis cezası alıp hapsi boylayacaklardı."

xxx

Mart/2008'de CNN'de yayımlanan bir haberde ise, tüm dünyada satış rekorları kıran soykırım kitabının sahte olduğu bildiriliyordu.

Misha Defonseca adında Belçikalı bir kadın yazar, Nazilerin yahudilere soykırım uyguladığı II.Dünya Savaşı yıllarında, kendisini "bir grup kurtla birlikte ormanda yaşayan yahudi çocuğu" olarak gösterdiği ve satış rekorları kıran "biyografi" kitabının uydurma olduğunu açıklamıştı.

18 dile çevrilen ve Fransa'da filmi

yapılan "Misha: Soykırım Yıllarının Anısı" kitabının yazarı Defonseca'nın, Brüksel barosuna kayıtlı avukatları olan Nathalie ve Marc Uyttendaele kardeşler, yazarın itirafları hakkında bir açıklama yapmışlardı.

Kitabın "otobiyografi" olmadığını söyleyen yazar, "sürgün edilen anne ve babasını aramak için bir çocuk olarak kurtlarla birlikte Avrupa'da 3 bin km. yolculuk yapmadığını" da avukatlarına itiraf etmişti.

Dudley/Massachusetts'te yaşayan 73 yaşındaki Defonseca, avukatları tarafından AP ajansına verilen yazılı itirafında, "Kendini ihanete uğramış sayan herkesten af diliyorum" diyor-du.

Misha Defonseca Massachusetts'te evi yakınındaki barınakta bir kurt kafesi önünde.

Bu arada yazarın kocası Maurice, "The Boston Globe" gazetesine verdiği demeçte, "eşinin daha fazla yorum

Misha büyükannesi Marthe Coulon ile birlikte II. Dünya Savaşı günlerinde

yapmayacağını" bildiriyordu.

Defonseca kitabında, "henüz çocuk olduğu günlerde anne ve babasının Naziler tarafından tutuklandığını, ormanda saklanmak zorunda kaldığını ve kaybolduğunu, dört yıl boyunca Avrupa'nın çeşitli köylerini dolaştığını" yazıyordu.

Varşova'nın kenar mahallesinde "tuzağa düşürüldüğünü ve kendini savunmak için bir Nazi askerini öldürmek zorunda kaldığını", "bir grup kurdun onu evlat edinmiş gibi koruması altına aldığı" öne sürüyordu.

Yazılı açıklamasında, fantezi bir öykü anlattığını, savaş sırasında anne ve babasını aramak için Brüksel'deki evlerinden hiçbir zaman kaçmadığını itiraf eden Defonseca, bu arada gerçek adının "Monique De Wael" olduğunu, Belçikalı direnişçi olan ebeveyninin

Naziler tarafından tutuklanıp, öldürüldüğünü söylüyordu.

Defonseca ya da Monique De Wael, “Bu benim öyküm. Gerçek değil, ama benim gerçeğim, hayatta kalış öyküm” diyor ve “kendini ihanete uğramış sayan herkesten af diliyorum. Herşeyini yitirmiş dört yaşındaki kız çocuğunun yerine koysunlar kendilerini” gibi bir savunma yapıyordu.

Açıklamada dört yaşına geldiğinde ninesi ve amcası tarafından bakıldığını, ancak bunun çok yetersiz olduğunu ve onu “hainin kızı” diye çağırdıklarını, çünkü anne ve babasının direnişteki rolleri nedeniyle, kendisini “yahudi gibi hissettiğini” belirtiyordu.

Defonseca'nın, “Gerçekle hayallerimi ayırmakta zorluk çektiğim anlar oluyordu” dediğini söyleyen avukatları Nathalie Uyttendaele ve kardeşi, Şubat/2008'de bir hafta sonu yazarla yaptıkları görüşmede, öyküsünü sorgulayan “LeSoir” adlı Belçika gazetesinin ortaya çıkardığı bulguları kendisine gösterdiklerini açıkladılar.

Nathalie Uyttendaele, “Bu bilgiyi kendisine verdik ama, durum hayli zordu. 70 yıldan beri yaşadıklarından çok farklı olan gerçeklerle yüz yüze gelmişti” diyor.

Kitabının doğruluğunu kanıtlaması için yazar üzerinde oluşan baskı, giderek yoğunlaşıyordu. Belçikalı tarihçi Maxime Steinberg, RTL televizyonuna şunları söylüyordu:

“İnsanlar ve kurtlar arasındaki ilişkiler hakkında uzman değilim ama, yahudilerin gördüğü eziyet ve işkence konusunda uzman bir kişi olarak, Defonseca ailesiyle ilgili bilgilerin arşivlerde bulunamayacağını belirtebilirim.”

1990'larda Massachuset'te bir sinagogda Defonseca'nın öyküsünü dinledikten sonra, bunu yayımlaması için ısrar eden ve çok satanlar listesine giren kitabın kârını paylaşamayıp, yazarla mahkemelik olan Amerikalı yayımcı Jane Daniel, “De Wael ailesi yahudi olmadığı gibi, yahudi olarak da kayda geçirilmemişti” diyor.

Defonseca'nın anlattıklarını kaleme alan Vera Lee

2005 yılında bir Boston mahkemesi yayımcı Jane Daniel'in, Defonseca ve anlattıklarını kaleme alan Vera Lee'ye, 22.5 milyon dolar ödemesi kararını vermişti.

Newton/Massachuset'te yaşayan

Vera Lee, “Defonseca'nın öyküsünün uydurma olduğunu duyunca şoka girdim. Hatırlayıp, anlattıklarının hepsinin gerçek olduğunu sürekli tekrarlıyordu” diyor.

Defonseca'nın avukatları, yayımcı Daniel'in mahkemenin kararlaştırdığı ödemeyi o tarihte henüz yapmadığını bildiriyor, kararı temyiz edeceğini açıklayan Daniel de şunları söylüyordu:

“Defonseca'nın öyküsünün doğru olup olmadığını, yayımlamadan önce tam olarak araştıramazdım. Çünkü anne ve babasının adlarını, doğum gününü ve nerede doğduğunu bilmediğini ısrarla tekrarlıyordu. Araştırmaya devam etmeyi gerektiren başka hiçbir şey de yoktu.”

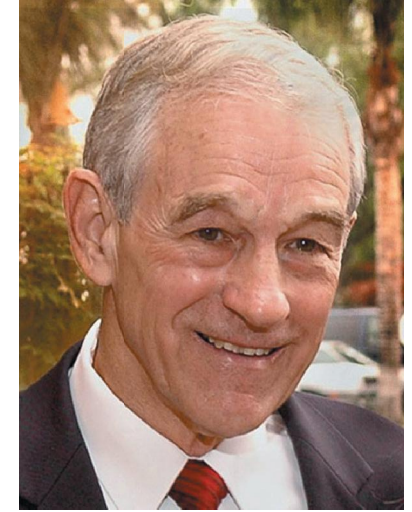
xxx

Amerika'da 2004 yılından beri yayımlanan “The Raw Story/Ham Haber” adında bir web sitesi var. “Drudge Report” gibi ünlü sitelerin ve “The New York Times , The Guardian gibi nice gazete ve dergilerin sık sık alıntı yaptığı “The Raw Story” politik ve ekonomik haberleriyle gündem yaratırken, 3.6 milyon “okuyucu” tarafından izleniyor.

Irak savaşından önce Amerikalı ve İngiliz görevlilerin, Londra'da Başbakan Blair'in ofisinde yaptıkları gizli toplantıyı, “Downing Street Notları”nda açıklayan ve CIA'dan kovulan Va-

lerie Plame Wilson'un Irakla ilgili çalışmasını ilk kez yayımlayan bu web sitesi, “Newsweek” adlı Amerikan haber dergisi tarafından “pislik” olarak tanımlanıyor, nedense???

Bu sitede 20 Ocak 2010 Çarşamba günü yayımlanan bir haberde, ABD Kongresinin Teksaslı Cumhuriyetçi üyesi Ron Paul'un, “CIA etkisiyle ABD hükümetine karşı bir darbe hazırlandığını” ve bu haberalma servisinin artık “devrilmesi gerektiğini” söylediği bildiriliyordu.

ABD Kongre üyesi Teksaslı Cumhuriyetçi üye Ron Paul

Atlanta'daki bir “liberaler” toplantısında Ron Paul şöyle konuşmuştu:

“Bir darbe yapılacaktı, duydunuz mu? Bir CIA darbesiydi bu. Herşeyi CIA hazırlıyor, orduyu da yönetiyor.

Ükelere füzeler ve bombalar atılması için kulis yapıyorlar. CIA elbette merkez bankası gibi son derece ketum. II. Dünya Savaşı'ndan sonra kuruldukları günden beri yaptığı kötülükleri bir düşünün. Kendilerini hükümet üstünde hükümet gibi görüyorlar. Onlar uyuşturucu işinin içindeler, onlar diktatörleri deviriyorlar, bizim de CIA'yı devirmemiz gerekiyor”

“YouTube” sitesinde yayımlanan bir klibin blog yazarları tarafından gündeme getirilmesi üzerine, Paul'un konuşmasını büyük coşku ve alkışlarla karşılayan dinleyiciler, fazla dikkat etmedikleri bu yorumun ayırdına ancak varabildiler.

Ron Paul, CIA'nın Afganistan ve Pakistan'da El Kaide'yi hedef alan hava saldırılarına gizlice katıldığı haberlerine göndermede bulunuyordu. 2009 yılı sonunda Afganistan'daki CIA üssüne yapılan bir intihar saldırısında, servisin 7 görevlisi ve Blackwater şirketinin sözleşmeli 2 elemanı öldürülmüştü. Bu olay CIA'nın savaşa gizlice katıldığını gün ışığına çıkarıyordu.

Kongre üyesi Paul'un söz ettiği “CIA'nın uyuşturucu işi” suçlaması ise, “örgütün kimi örtülü operasyonlarını bu yoldan finanse ettiği” konusunda, eskiden beri süregelen iddialara dayanıyordu. Bu iddialar, 1996'da ünlü araştırma raporunu açıklayan “San Jose Mercury-News” sitesinde yer

almıştı. Nikaragua'daki Kontra-Sandinista içsavaşı sırasında ticareti yapılan kokainlerin, CIA vasıtasıyla Los Angeles caddelerine ulaştırıldığı öne sürülüyordu.

xxx

Yüksek idealleri” (!) uğruna kendi halkını kokainle, küresel “sahtekârlık” örnekleriyle, “darbe” planı fotokopileriyle, “suikast” senaryolarıyla uyuşturan, böylece “açlık, işsizlik, kriz” gibi gerçek sorunları unutturan, bir yığın “hinoğluluhanlık” örnekleri yaşıyoruz iç ve dış dünyamızda!.. Ancak, sahtekârlığın kâr getirmediği görülüyor eninde sonunda!•

m.muhsinoglu@gmail.com

Bush ve Powell

Başkan Bush ve Colin Powell bir barda otururken, bir adam onları görüp yanlarına gitmiş: “Sizi görmek büyük bir onur. Ne yapıyorsunuz burada?” Bush: “İran operasyonunu planlıyoruz. Birkaç milyon İranlı ve iri göğüsleri olan bir sarışın öldüreceğiz” demiş. “Bir sarışın mı? Öldürmek mi? Neden iri göğüslü bir sarışını öldüreceksiniz?” diye bağırmuş adam şaşkınlıkla...

Bush, Powell'a dönmüş: “Gördüm mü, sana söylemiştim, 17 milyon İranlı kimsenin umurunda değil.”

OTOPSI
Cengiz Özakıncı

Tarih Tezleri Çarpışıyor

Batılı uzmanlar, binlerce yıl önce Avrupa'ya yayılan göç hareketlerini “bilimsel yöntemlerle” inceleyerek kökenlerini araştırıyor.

Cengiz Özakıncı, bu ayki yazısında, Avrupalıların son yıllarda moda olan “genetik raporlar”ıyla Türklerin yararına olan arkeolojik kanıtları karartmaya çalışmalarından, Türk atalarını inkâr etmekte kullandıkları “Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi”ni çürüten “jade (yeşim) taşı”na kadar bir çok konuyu irdeliyor. Okuyucularımızla ilk kez paylaştığımız bilgilerin ilgiyle okunacağına inanıyoruz.

“Plos Biology” bilim dergisi, 19 Ocak 2010 günü yayımladığı “Avrupalı'nın Baba Tarafından Soyçizgisinde Baskın Neolitik Köken” (*A Predominantly Neolithic Origin for European Paternal Lineages*) başlıklı bir genetik raporda; Avrupalıların yaklaşık 10.000 yıl önce Taş Devri'nin sonlarına doğru Yakın Doğu ve Anadolu'dan göç edip Avrupa'ya yerleşmiş olan çiftçilerin torunları olduklarını duyurdu.

Giderlerini İngiliz “Wellcome Trust”ün karşıladığı. İngiltere, Fransa ve İtalya'dan 15 biliminsanı tarafından 110 milyon Avrupalı erkeğin DNA'larıyla karşılaştırılarak yürütülen araştırmanın sonucu buydu. İngiliz Independent gazetesi, bu bilimsel çalışmayı, eşi görülmemiş bir hızla (!) “Plos Biology” dergisiyle aynı gün

yayımlamış; “Yerleşimci Çiftçiler Nasıl Avrupa Erkeklerinin Babası Oldu” (*How Settler Farmers Fathered Europe's Males*) başlığıyla okuyucularına duyurmuştu. Habere göre, 10.000 yıl önce, Avrupa daha Paleolitik evreyi bile aşmamış avcılık ve toplayıcılıkla geçinen ilkel yabanıl toplulukların yurdu iken; Yakın Do-

Genetik raporu hazırlayan bilginler topluluğunu başında bulunan Patricia Balaresque (solda) 110 milyon Avrupalı erkeğin babasının 10.000 yıl önce Anadoludan gelen çiftçiler olduğunu savlayan genetik çalışma; (Ortada) Hint-Ari Avrupa Resmi Tarih Tezi'ne kanıt uydurmak amacıyla yapılan genetik çalışmaları destekleyen Wellcome Trust'ün “Human Genome” tasarısı. (sağda)

ğu'da, Anadolu'da, Neolitik evreye çoktan ulaşmış çiftçilik yapan uygarlar erkekler; göç edip Avrupa'ya gelmişler; İrlanda'ya dek bütün Avrupa'ya yayılmışlar; Avrupa'daki yabanıl erkekleri yok edip onların kadınlarıyla çiftleşerek çoğalmışlardı. “Wellcome Trust”, yayılması için de etkinlik göstermiş olmalı ki, bu rapor, İngiltere'den hemen bir gün sonra Türkiye'de yayımlandı.

Hürriyet'in 20 Ocak 2010 günlü “Avrupalı erkeklere Anadolu Sürprizi” ve aynı gün Radikal'in “Avrupalı erkeklerin kökeni Anadoluymuş” başlığıyla verdikleri haberde; “İngiltere'de Leicester Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen bir gen araştırması, Avrupalı erkeklerin büyük bir bölümünün Anadolu'dan geldiğini ortaya çıkardı. Erkeklerin Y kromozomları üzerinde gerçekleştirilen araştırma, bugünkü Avrupalı erkeklerin, 10 bin yıl önce Anadolu ve Ortadoğu'dan Avrupa'ya gelen ilk çiftçilerin torunları olduğunu gösterdi.” deniyordu. Tıpkı İskoçyalılar gibi, yüzyıllardır kendilerinin Asyalı İskitlerin soyundan geldiklerini savunan İrlandalılar, büyük ilgi gösterdikleri bu raporu 6 Şubat 2010 günü yayımlanan Irish Independent gazetesinde; “Neden kebab sever olduğumuz anlaşıldı” (So, what we love kebabs), “Yeni araştırma bu hafta İrlandalıların Türk çiftçilerin soyundan geldiklerini

iddia ediyor” (New research this week claims Irishmen are descended from Turkish farmers) başlıklarıyla okuyucularına duyurmuşlardı.

Irish Independent

IRELAND'S BEST-SELLING DAILY NEWSPAPER

So, that's why we love kebabs

New research this week claims Irishmen are descended from Turkish farmers.

Saturday February 06 2010

It is time to roll out a magic carpet, don a fez and sing Istanbul (Not Constantinople) at great volume down in the pub. The latest research from genetic scientists appears to show that Irishmen are mostly descended from Turkish farmers.

6 Şubat 2010 günlü Irish Independent gazetesinin haberi

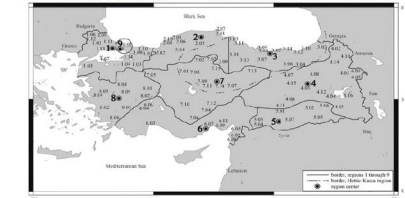
Günlük basında böylesi değerlendirmelerle duyurulan bu raporu bulup okudum. Bu genetik araştırmayı yapan İngiliz, Fransız ve İtalyan bilginler, Avrupalıların, Orta Asyalı değil de Anadolulu Türklerin torunu olduğu savını, yedi yıl önce yapılmış “Excavating Y-chromosome haplotype strata in Anatolia” başlıklı bir başka DNA raporuna dayandırıyorlardı. 13 Haziran 2003 tarihli bu DNA raporunu da buldum ve okudum.

Hum Genet (2004) 1:14-127-148
DOI: 10.1097/00039-003-1031-4

ORIGINAL INVESTIGATION

Cengiz Cinnioğlu · Roy King · Toomas Kivisild
Ersi Kalfoglu · Sevil Atasoy · Gianpiero L. Cavallari
Anita S. Lilie · Charles C. Roseman · Alice A. Lin
Kristina Prince · Peter J. Oefner · Peidong Shen
Ornella Semino · Luca Cavalli-Sforza
Peter A. Underhill

Excavating Y-chromosome haplotype strata in Anatolia

Anadolu'da yaşayan Türklerin ancak yüzde 3,4'ünün Orta Asya kökenli olduğuna ilişkin 2003 yılında üretilmiş genetik rapor.

Türkiye'nin İstanbul dahil 95 yöresinden 523 erkeğin DNA'ları üzerinde yapılan çalışmanın sonucu olan 2003 raporunda, bilginler; Türkiye'deki erkeklerin yüzde 94,1'inin uzak atalarının Orta Asya kökenli olmayıp, Yakın Doğu'lu ve Avrupalı olduğunu; topu topu yüzde 3,4'lük minicik bir bölümünün uzak atasının Orta Asya kökenli olduğunu savunuyorlardı.

incelenen 523 DNA'dan 359'unun kan bankalarından, 61'inin babalık kliniklerinden (paternal clinic) 103'ünün İstanbul Üniversitesi öğrencilerinden sağlandığı belirtilen 2003 Raporu'nda, günümüz Türkiye'sinde yaşayan erkeklerin DNA'ları, onbin yıl öncesinin Çatal Hüyük ve Öküzini gibi Orta ve Kuzey Anadolu Neolitik dönem topluluklarıyla bağlantılandırılıyordu. 2010 Raporu'nda Avrupalı erkekler "10.000 yıl önce Yakın Doğu'dan, Anadolu'dan gelen çiftçilerin torunları" olarak nitelenirken; bununla Asya kökenli Oğuzların vs. kastedilmediği, 2003 Raporu'ndan anlaşılıyordu. Avrupalıları, 10.000 yıl önce yerleşik çiftçiliğe geçmiş dünyanın ilk uygarları yapan bu 2010 Raporu'na göre; Avrupalılar, Yakın Doğu'da, Sümerlerden bile önce Anadolu'da yaşamış olan Neolithic Çatal Hüyük'lülerin torunları sayılıyor ve böylece Anadolu, 'Avrupalının babasının malı' oluyor. Buna göre, ileride üçüncü bir

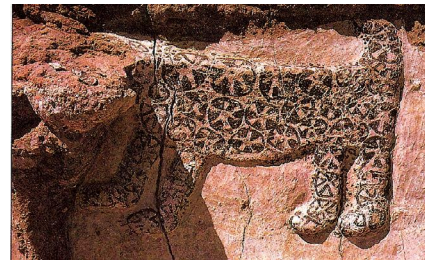
emperyalist paylaşım savaşı patlak verecek olursa, Avrupa orduları, "Torunlar, babalarının topraklarına dönüyor!" çığlıkları atarak, Yakın Doğu'yu ve Anadolu'yu işgal edebilecek; Asya kökenli Türkleri, "Avrupalıların onbin yıl önceki babayurdu olan Anadolu'ya sonradan gelip zorla yerleşen işgalciler" olarak damgalayıp, Anadolu'dan atabilecekler; tıpkı Adolf Hitler "babayurdumuz" dediği Orta Asya'yı Tibet'e dek işgal etmeyi tasarladığı gibi...

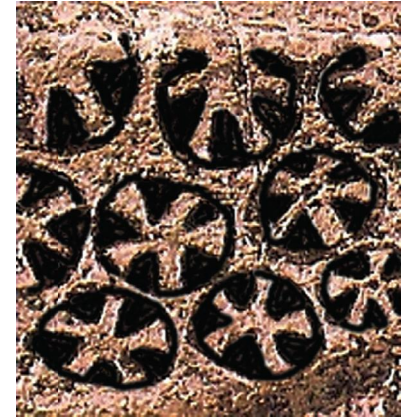
Nazi Ahnenerbe Birliği, "babayurdu" saydıkları Tibet'te (1938-39).

Avrupalı emperyalistlerin 1876'dan başlayarak öne çıkardıkları, Etnoloji Profesörü Georges Poisson'un 1939'da yayımlanan "Avrupa İskan Tarihi" (Le Peuplement de L'Europe) yapıtıyla kesin biçimini alan, Asya kökenli Turanlılara düşmanlıkla örülmüş Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi'ne kanıt uydurmaya yönelik genetik raporlarda, amacın "tarih tezini kanıtlamak" olduğu, raporların girişinde ve sonunda özellikle belirtilmektedir.

Anadolu Türklerini 10.000 yıl önce Anadolu yaşayan Çatal Hüyük insanlarıyla bağlantılı, fakat Orta Asya ile bağlantısız gösteren genetik raporlar; ilginç bir biçimde, "Türkiye nüfusunun ezici çoğunluğunun gerçekte Türk kökenli olmadıkları, bin yıl önce Orta Asya'dan Anadolu'ya gelen bir avuç vahşi Türk'ün korkusundan dinini ve dilini değiştirmiş Hristiyanlar'dan oluştuğu" gibi iddialarla örtüşmekte ve bu gibi dayanaksız iddiaları kanıtlamakta kullanılmaktadır. Oysa, yıllardır sürdürdüğüm araştırmalarda ben, Çatal Hüyük kazılarındaki kimi buluntuların, Atatürk'ün Anadolu'yu en az 7000 yıllık Türk yurdu olarak niteleyen görüşlerini doğruladığını gördüm. Genetik raporların arkeolojik kanıtlarla nasıl çeliştiğini göstermek üzere, Çatal Hüyük'te bulunan 10.000 yıl önce taşa yapılmış bir pars resminde, Oğuzların Yazır boyuna ait damgaya benzer desenlerin bulunduğunu, şimdi ilk kez burada kanıtlarıyla açıklıyorum.

10.000 yıl önceki Anadolu yerleşimlerinden Çatal Hüyük kazılarında VII. tabakada bulunan duvara çizilmiş bir kaplan resmi üzerinde, Oğuzların Yazır boy damgasına benzer motifler.

Çatalhöyük kaplanı resminden bir kesit.

Oğuz Boylarından "Yazır"ın boy damgası. (Yazırzade Ali, Tevarih-I AH Selçuk)

Yukarıda sözünü ettiğim genetik raporları okurken -ışıklar içinde yatsın- Attila İlhan geldi gözlerimin önüne. On yıl önce bir televizyon kanalının yayın danışmanlığını yapmakta olan Attila Ağabey, haftalık düzenli görüşmelerimizden birinde, "United States Of İrtica" (İblisin Kiblesi) kitabımı belgesel film metnine dönüştürmemi istemiş; yazdığım metin "Unutulan Yıllar" adıyla televizyon belge-

seli olarak çekilmişti. Büyük ilgi gören belgeselin birinci bölümü gösterildiğinde, Batılılar belgeselin gösterimden kaldırılmasını istemişlerdi. Attila Ağabey'e göre; İngiltere Birleşik Krallığı'nın 1876'da Liberal Parti önderi W. E. Gladstone'un ağzından dillendirmeye başladığı "Türk ırkını Avrupa'dan kovup Asya'ya süreceğiz!" görüşünün; 1919 Sevr Bildirisi'nde tıpkısıyla yinlendiğini vurgulamış olmam, Batılıları kızdırmıştı.

Napolyon 1798 Mısır Seferi'nde Piramitler Savaşı'nda

Batinın, 1876 sonrası yoğunlaştığı Asya ve Türk karşıtı ırkçı tarih tezlerini günümüzde yeniden parlatıp, üzerine "genetik yoldan, bilimsel olarak kanıtlanmış" damgası yapıştirarak piyasaya sürmeye davrandığını görünce; 1876 öncesinde kalmış, fakat uydurma genetik tanıtımlardan çok daha güçlü kanıtlardan oluşan unutturulmuş "Turani Avrupa Tarih Tezi"ni anımsatmak boynumuza borç oldu:

Yüzyıllarca Türk karşıtlığını kana döle soya değil de din ayrılığına dayandıran Batı'da, ilk kez 1798 Mısır Seferi sırasında Napolyon "Türk ırkı" ile "İslam dini"ni birbirinden kumazca ayırmış ve "İslam dinine dost; Türk lere düşmanız!", "Mısır'daki Müslüman Arapları, Türk ırkının pençesinden kurtaracağız" çığıllarıyla, elinde Kur'an, kendisini de Müslüman olmuş gibi göstererek, Mısır'ı işgal etmişti.

Osırada İngiltere, Rusların Orta Asya Türk ülkelerini işgal edip İngiliz sömürgesi Hindistan'ın kuzey sınırlarına dayanarak bu sömürüden pay istemesini önlemek amacıyla; Osmanlı'yı ve Orta Asya Türklerini Rus yayılmasına karşı kalkan olarak kullanıyordu. Napolyon'un Türklere karşı "ırksal düşmanlık politikası"na o yıllarda bu nedenle karşı çıkan İngiltere, Osmanlı'yla birlik olup, Napolyon'u Mısır'dan kovacak; kısa süre sonra Fransa, yeniden İngiltere ve Osmanlı'yla dost olacak ve 1850'lerde, Türk-İngiliz-Fransız üçü bir olup Rusya'ya karşı savaşacaklardı.

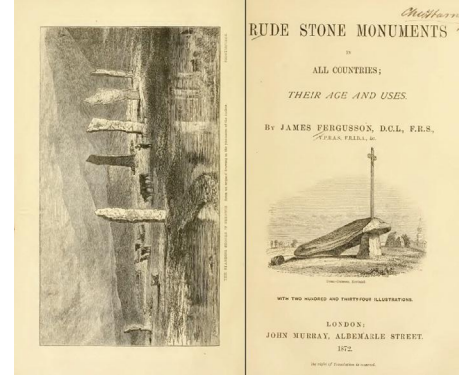
ingilizler'in Rusya'yı başdüşman, Osmanlı'yı ise Rusya'ya karşı doğal yandaş olarak gördüğü o yıllar, arkeolojinin en parlak yıllarıydı. Kazibilimciler, tarihçiler, dilbilimciler, soybilimciler, Rusya'ya karşı Osmanlı - İngiliz - Fransız yakınlaşması orta-

mından etkileniyor; eski uygarlık araştırmaları sırasında Asya kökenli toplumlara, Turanlılara, Türklere onur verici buluntularla karşılaştıklarında, bunları yüksek sesle duyurmaktan ve yayınlamaktan çekinmiyorlardı.

Sir Austen Henry Layard, Rawlinson gibi bilgin-diplomatlar, 1800 - 1880 arası yapılan arkeolojik çalışmalarda, Asur, Babil, Sümer, vb. gibi eski uygarlıkların kalıntılarını gün yüzüne çıkartmış; bu uygarlıklarda Asya kökenli, Turani toplulukların yapıcı etkisi bulunduğunu kanıtlarıyla duyurmuşlardı. Bu kazılarda Sir Austen Henry Layard'ın danışmanlığını yürüten İskoçyalı Mimar James Fergusson da (d:1808-ö:1886) Asyalılar'ın hakkının Asyalılar'a, Turanlılar'ın hakkının Turanlılara verilmesinin hoşgörüle karşılandığı 1876 öncesi dönemde, dünyanın her yerindeki en eski uygarlık kalıntılarını, özellikle de taş anıtları ve gömütleri incelemeye odaklanacak; "Hindistan'ın Kesme-taş Tapınakları" (The Rock-cut Temples of India) adlı ilk kitabını 1845'te yayımlayacaktı.

Yaşamının büyük bir bölümünü adadığı eski çağlar mimarisi çalışmalarının sonunda, Fergusson; 6000 yıl önce Avrupa'da Aryanların değil, Asya kökenli Turanlıların egemen olduklarını; Kristof Kolomb'dan çok daha önce Bering Boğazı'nı geçerek

Amerika kıtasını keşfetmiş olan bu Asya kökenli Turanlıların, kendi gelişmiş uygarlıklarını ve inançlarını, binlerce yıl önce, Ortadoğu, Kuzey Afrika, Avrupa ve Amerika kıtası dahil bütün dünyaya yaydıklarını; bilimsel kanıtlarla gözler önüne serecek, - ve sıkı durun- Aryan Irkçılığına karşı Turan Irkını yücelttiği, Avrupalı'nın atalarının Hint-Ariler değil Turanlı Türkler olduğunu savunduğu çalışmalarından dolayı, "İngiltere Kraliyet Mimarlar Enstitüsü"nce (Royal Institute Of British Architects-R.I.B.A) Altın Madalya ile ödüllendirilecekti.

Avrupa'nın Hint-Ari öncesi yerlilerinin Asya kökenli Turanlılar olduğunu savunan Fergusson'un 1872'de İngiltere'de yayımlanan "Rude Stone Monuments" adlı kitabı

1876 öncesi dönemde Türkleri Rus yayılmasına karşı tampon olarak değerlendiren İngilizler, Turancılığın yaratıcılarıydı ve İngiltere Kraliçesi, Rus karşıtı Turancı İngiliz bilgin ve diplomatlara "Sir" ünvanları dağıtıyordu.

Londra'da yayımlanan "Tüm Ülkelerdeki Doğal Taş Anıtlar" (Rude Stone Monuments In All Countries) kitabına yazdığı 1 Aralık 1871 günlü önsözde "Turancı" James Fergusson; İngiltere, İrlanda, İskoçya, İskandinavya, Kuzey Almanya, Fransa, İspanya, Portekiz, İtalya, Cezayir, Libya, Akdeniz Adaları, Malta, Sardunya, Balearic Adaları, Batı Asya, Filistin, Sina, Arabistan, Anadolu, Çerkezya, Asya çölleri, Kabil, Hindistan, Kuzey Amerika, Orta Amerika ve Peru'daki bulunan 234 taş anıtı ve gömütü irdelediği bu kitabımı, İrlanda konusunda Sir W. Wilde, Eugene Conwell ve Mr. Moore'un; İskoçya konusunda Edinburg'lu John Stuart ve Sir Henry Dryden'in; İsviçre konusunda Prof. Save ve Mr. Hildebrand'in; İspanya konusunda M. Riano ve Sir Bartle Frere'in; Malta konusunda C. Collinson'un, Madras konusunda Mr. Walhouse'un, Bombay konusunda Mr. Burgess'in görüşleri ve katkılarıyla oluşturduğunu bildiriyor.

Turan ırkının ve kültürünün bin yıllar önce tüm dünyada ve özellikle de Avrupa'ya egemen olduğu görüşünde yalnız olmadığını duyuruyordu. Binlerce yıl önce Avrupa topraklarında ilk mimari yapıtları, dolmenleri, tümülüsleri, kurganları inşa edenlerin Hint-Ari ırktan (Aryanlar) olmayıp, Türkçe konuşan Turanlılar olduğunu savunan Fergusson; bu

savını, taş yapıların kurulduğu yerlerin adlarının, sonu "ak" sesiyle biten Türkçe kökenli sözcükler olduğunu göstererek kanıtlamıştı.

376 FRANCE. CHAP. VIII.		
NUMBER OF DOLMENS IN THIRTY-ONE DEPARTMENTS OF FRANCE, ACCORDING TO M. BERTRAND, 1864. ¹		
	Dolmens.	Tombeaux in ac.
Lot	500	71
Puy-de-Dôme	500	3
Morbihan	250	26
Arche	155	16
Avoyron	125	35
Dordogne	100	75
Vienne (Haute et Basse)	92	41
Côtes du Nord	56	8
Maine-et-Loire	53	—
Eure-et-Loire	40	—
Gard	32	16
Aube	28	1
Indre-et-Loire	28	—
Charente	26	56
Creuse	26	6
Charente-Inférieure	24	21
Lozère	19	16
Corrèze	17	42
Vendée	17	—
Loire-Inférieure	16	11
Sarthe	15	—
Ille-et-Vilaine	15	18
Deux-Sèvres	15	—
Orne	14	—
Indre	13	3
Manche	13	—
Pyrénées-Orientales	12	2
Puy-de-Dôme	10	3
Osse	9	—
Cantal	8	37
Tarn-et-Garonne	7	16

¹ The information in this table must be received with great limitation. In the first place, What is a dolmen? Do the alignments at Carnac count as two, as seven, or as 700? Many also are mere estimates of local antiquaries. It is, for instance, very doubtful if Finistère contains more monuments than the Morbihan; and subsequent information may introduce great modifications into many of the numbers.

The value of the or distinction does not come out clearly; first, because of the imperfect mode in which it has been obtained, but more because it does not make it clear that there are in France twenty-nine departments in which there are no dolmens, and no estimations; in fact, the negative evidence which does not appear here is stronger than the positive.

Fergusson'un kitabında, Avrupa'da 6000 yıl öncesinden kalma anıtların bulunduğu yeradlarının Türkçe olduğunu kanıtlayan listesi.

Avrupa'da her nerede binlerce yıl önce dikilmiş taş anıt ve gömüt varsa, o yerlerin adları ezici çoğunlukla sonu "ak" sesiyle biten Türkçe sözcüklerden oluşuyordu. M. Bertrand'ın 1864'te Fransa'nın 31 yöresinde saptadığı 2225 dolmenin 517'si, adlarının sonu Türkçe "ak" ile biten yerlerde bulunmuştu. Yer adları üzerinde yapılan bu çalışma titizlikle

sürdürüldüğünde, binlerce yıl önce kurulmuş dolmenlerin bulunduğu daha çok sayıda yer adının Türkçe olduğu ve Avrupa'nın Hint-Arieler öncesi Asya'dan gelen Turanlı Türklerin yurdu olduğu gerçeği ortaya çıkacaktı. Hem dilbilimsel, hem tarihsel kanıtlarla Avrupalının atalarının Turanlı Türkler olduğunu savunan Fergusson, onları "Dolmenler İnşa Eden Turan Irkı" (özgün İngilizce metinde, aynen; "Dolmen building Turanian race") ve "damarlarına Turanlı kanı bulaşmış bir ırk" (özgün İngilizce metinde, aynen: "a race with any taint of Turanian blood in their veins") sözleriyle niteliyordu.

İskoçyalı bilgin James Fergusson, 1872'de yayımlanan kitabında bu nitelermeleri yaparken, kendi damarlarında Asyalı (Turanlı) İskit kanı dolaştığı inancındaydı; çünkü yüzyıllarca önce İskoçyalılar, Papa'ya gönderdikleri 6 Nisan 1320 günlü dilekçelerinde, kendilerinin Asyalı İskitlerin soyundan geldiklerini, "İskoç" (Scyth) sözcüğünün "İskit" (Scyth) özgün biçiminden başka bir şey olmadığını, resmen bildirerek Kilise kayıtlarına geçirtmişlerdi. Komşuları İrlandalılar da aynı biçimde, yüzyıllar öncesinden kökenlerinin Asyalı, Turanlı olduğunu belirterek övünmekteydi. Rus yayılcılığına karşı Osmanlı'yı kullanma politikası izleyen İngiltere'nin, Osmanlı'da bir tek Turancı'nın dahi belir-

mediği o yıllarda, İngiltere'de yükselen değer olup çıkan bu Turancılık'ı öldürmekten başka seçeneği yoktu. James Fergusson, Avrupa'nın uygarlık kökenlerinin Asya'da Turanlılarda olduğunu şu sözlerle vurguluyordu:

► "Asya'dan, Çin'den başlayarak, Tataristan'da, Hindistan'da, İran'da Moğollar, Yunanistan'da Pelasgi'ler, İtalya'da Etrüskler, Avrupa'daki gömütleri inşa edenler, hep Turanlılardır." (a.g.e-sf.30,31)

► "Dolmen inşa eden ırk, ya da diğer bir deyimle, damarlarında Turan kanı karışan bir ırk, dünyanın en uzak köşelerine egemen olmayı sürdürdü; 8. ve 9. yüzyıllarda İngiltere ve Fransa'ya, 11. ve 12. yüzyıllarda İskandinavya'ya egemen oldu." (a.g.e-sf.507)

► "Turanlıların egemen olduğu yerler, Aryanların hiç bir zaman yerleşmemiş olduğu yerlerdir. Avrupa'daki dolmenleri inşa edenler, kesinlikle Aryan ırkından değildirler; Turanlı kanı ve ırkı Avrupa'da son dönemlere dek en geniş biçimde yayılmıştır." (a.g.e-sf.508)

James Fergusson'un, Avrupalıları "damarlarına Turan ırkının kanı bulaşmış insanlar" olarak nitelleyen bu görüşlerini 1872 yılında kitaplaştırıp yayımlamasından sonra, Fransız Doğubilimci David Leon Cahun

(d:1841-ö:1900) da “Turani Avrupa Tarih Tezi”ni benimseyecekti.

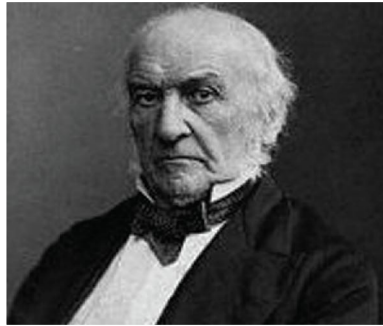
1873 Doğubilimciler Uluslararası Kongresi’nde, Asya kökenli Turan ırkının, tarihöncesi dönemde Avrupa’ya göç ederek yerleştiğini savunan L. Cahun, 1875’te verdiği “Fransa’da Ari Dillerden Önce Konuşulan Dilin Turani Kökeni” (Origine Touranienne De L’Idiome Qui A Precede En France Les Langues Aryennes) başlıklı konferansta, Fergusson’un “Turani Avrupa Tarih Tezi”ni yeni kanıtlarla destekleyerek savunurken, şöyle diyecekti:

“Turani adı verilen ırkın tarihöncesi göçleri ve yerleşimleri konusudaki değerlendirmelerimi 1873 yılında yapılan Uluslararası Doğubilimciler Kongresi’nde sunmuştum. Leon de Rosny’nin dilbiliminden çıkarsadığı yargı ve sonuçlar ile benim ondan habersiz jeoloji, coğrafya ve antropolojiden çıkardığım yargı ve sonuçlar, hayret verici biçimde örtüşmektedir. Himalaya’nın, Kafkas’ın, Balkanların ve Alplerin kuzeyinde, Japonya’dan Bohemya’ya dek geniş bir alana yayılmış bu ırkın çok uzak dönemlerde kullandığı dili yeniden oluşturmaya giriştim. İngiliz Arkeolog Fergusson’a göre Keltler, Galler, Kimriler gelmezden önce Avrupa’ya yerleşmiş bir insan ırkı vardı ki onların yer adları “ak” takısıyla biterdi. Galler gelmeden önce tarihöncesi dönemlerde Fransa ve İngiltere’ye yerleşmiş olan

bu ırk kimlerdi? Fergusson’un bulduklarından çok daha fazla sayıda “ak” ile biten yer adı buldum. Bunlar Ari dillerde anlamı bulunmayan, fakat Turani (Finno-Japon) dillerde anlamı bulunan sözcüklerdir. Kökleri Türkçedir. Ben, Avrupa’nın Ari öncesi dilinin anahtarının Orta Asya’da olduğunu, kökenini orada aramak gerektiğini şimdiden ilan edebilirim.”

Avrupa uygarlığını Arilerden önce Asya kökenli Turanlıların binlerce yıl önce Avrupa’ya göçüyle başlatan ve Fransa’nın binlerce yıl önce Türkçe konuşan Asyalı Turanlıların yurdu olduğunu savunan Leon Cahun, aynı yıl Fransız Akademisi Ödülüyle taçlandırılacaktı.

Avrupa’yı uygarlaştıran Turanlılar görüşüne karşı ilk başkaldırı, 1876 Eylül’ünde, o tarihte muhafette bulunan İngiliz Liberal Parti önderi William Ewart Gladstone’dan gelecekti.

İngiliz politikacı William Ewert Gladstone

Turanlı kökenleriyle övünen bir İskoç ana-babanın çocuğu olan Gladstone, 1868-1874 yılları arasındaki ilk Başbakanlığı sırasında “Turani Avrupa Tarih Tezi”ne karşı çıkmamıştı. 1873 yılında Rus ordularının Orta Asya’da ilerleyerek Türk yurdu Hive’yi ele geçirip İngiliz sömürgesi Hindistan’ın kapılarına dek dayanması üzerine, İngiltere, Türklerin ve Osmanlı İmparatorluğu’nun Rus yayılmasına engel olamayacak denli güçsüz olduğunu görmüş; “Rusya’ya karşı tampon Türk” politikasını gözden geçirmeye başlamış; tam bu sırada Osmanlı Padişahı Abdülaziz de 1875’te İngiltere’ye dirsek çevirerek Rusya’yla birlik olmaya davranınca, Türklerden umudunu büsbütün kesen İngiltere; o güne dek sürdürdüğü “Türkleri destekleyip Ruslara saldırtma” politikasını terk ederek, Ruslara yanaşmaya ve onlara; Hindistan’a dokunmamanız koşuluyla Osmanlı’dan beğendiğiniz yerleri almanıza, özellikle Balkanlar’da yayılmanıza

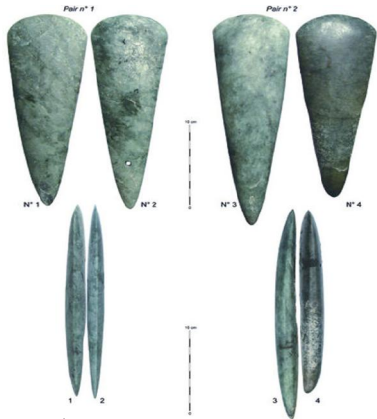
ses çıkartmayız, demeye başlamıştı.

İşte İngiliz Liberal Parti önderi Gladstone’un, 1876’da Türklere karşı ırksal düşmanlık propagandasına başladığı ortam buydu. 6 Eylül 1876’da Londra’da yayınlanan “Bulgar Katliamı ve Doğu Sorunu” (Bulgarian Horrors and the Question of the East) kitabında, Napolyon’un Mısır Seferi’nde kurnazca sahneye koyduğu “İslam’a sözümüz yok, saygımız var; Türkler vahşidir, onları yok edeceğiz” politikasını benimseyen Gladstone; “insanlığın insanlıkdışı örneği” olarak damgaladığı Türkleri, tarih boyunca bütün uygarlıkların yıkıcısı olmuş insanlık düşmanı bir ırk, olarak niteliyordu. “Turani Avrupa Tarih Tezi”ne kökten aykırı bu görüşler, gerçekte İngiltere Krallığı’nın o tarihte benimsediği “Türk karşıtı - Rus yandaşı” yeni devlet politikasının, yeni uluslararası stratejinin, Gladstone aracılığıyla duyurulmasından başka bir şey değildi.

1873’te İngilizlerin Osmanlı-Türk politikasını ve uluslararası stratejisini değiştiren Hive işgali.

Gladstone bu "tarihsel-stratejik" çıkışı yaptığı 1876'da iktidarda değil muhalefette olduğundan, sözlerinin "Turani Avrupa Tarih Tezi"ni savunan bilginler üzerinde caydırıcı bir etkisi olmayacaktı. Onlar, Asya kökenli Turanlılar'ın binlerce yıl önce Avrupa'ya gelip yerleştiğini ve Avrupalıların ezici çoğunluğunun Turan soyundan geldiğini yalnızca yeradlarıyla değil, aynı zamanda kazı bulgularıyla da kanıtlayacaklardı. Avrupa'da her nerede kuruluşu 6000 yıl önceye dayanan bir taş anıt ya da gömüt bulunmuşsa, orada yapılan kazılarda, Orta Asya Türklerinin eski çağlarda "Yada Taşı" dedikleri; hemen bütün Avrupa dillerinde "Jade" (okunuşu: "Yade") olarak adlandırılan; Farsların "Yeşim" dedikleri, bugün Anadolu Türkçesi'nde "Yeşim Taşı" dediğimiz sert taştan yapılan baltalar ve Turkuvaz taşından gerdanlıklar bulunmuştu.

Avrupa'da kazılarda bulunan Jade taşından balta başları.

Avrupa'da kazılarda bulunan Jade ve Turkuvaz taşından gerdanlık ve küpeler.

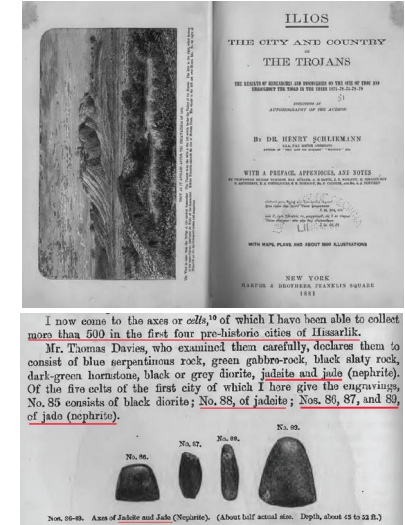
ingiltere'de, Fransa'da, İspanya'da, Portekiz'de, İtalya'da, İsviçre'de yapılan kazılarda ve dahası Schliemann'ın 1870'lerin başında kazdığı Truva'da, "Jade" taşından yapılmış çok sayıda balta başı ve gerdanlık gün yüzüne çıkartılmıştı. Bilim adamları, bu yeşil renkli taşın ne olduğunu, binlerce yıl önce kimi eşyaların neden bu taştan üretildiğini; taşın o çevrelerde bulunup bulunmadığını araştırmış ve çok çarpıcı bir sonuca ulaşmışlardı: Çanakkale'den, Truva'dan, Avrupa'nın en batı ucuna dek, geçmişi binlerce yıl öncesine dayanan bütün yerleşimlerde bulunan "Jade" taşı baltaların kaynağı, Orta Asya'da, Sibiry'a'da, Türklerin yaşadığı topraklarda bulunuyordu. Arkeologların Avrupa kazılarında gün yüzüne çıkardıkları Jade taşından balta başları ve gerdanlıklar, Asya kökenliydi.

Türk karşıtı İngiliz politikacı Gladstone'un yakın arkadaşı Henry Schliemann, 1871, 72, 73, 78, 79 yıllarında gerçekleştirdiği Truva kazılarında bulunduğu Jade taşından baltaları, diğer buluntularla birlikte, Ame-

rikan Kongresi'nin 1880 yılında çıkardığı bir karamname doğrultusunda, Washington'da Kütüphaneciler Kongresi İşliğinde bilginlerin incelemesine sunmuş; buluntuları inceleyen Rudolf Virchov, Max Müller, A. H. Sayce, J. P. Mahaffy, H. Brugsch-Bey, P. Acherson, M. A. Postolaccas, M. E. Burnouf, F. Calvert, A. J. Duffield, J. Schmidt, T. von Heldreich, F. Kurtz'dan oluşan bilginler, Jade taşından baltaların Truva'ya nereden gelmiş olabileceği konusunda kıyasıya tartışmışlar; Truva'da bulunan Jade taşı baltaların Asya'da üretilip Truva'ya getirildiği konusunda görüş birliğine varmışlar; yalnızca Hint-Arilerce mi yoksa Türk-Turanilerce mi getirildiği konusunda ikiye ayrılmışlardı.

Görüşlerini 1879 yılında İsviçre'de bulunan Jade taşı baltalarla ilgili olarak Times gazetesinde yayımlanan bir demecinde açıklamış bulunan Max Müller'e göre, Hint-Ari dili nasıl göç yoluyla Asya'dan Avrupa'ya gelmişse, Jade taşından yapılan eşyalar da aynı biçimde Hint-Ariiler tarafından Avrupa'ya, Truva'ya, vs. getirilmiş olabilirdi; getirenlerin Turani-Türk olması gerekmezdi. Müll'er'in bu görüşüne karşılık, Hindistan'da Jade taşını yontacak 'elmas'ın bulunma tarihi, İ.Ö. 500'lerdi; oysa Avrupa'da bulunan Jade taşından baltalar İ.Ö. 4000'lere tarihlenmekteydi; bu durumda, sözkonusu

baltalar Hint yapımı olamayacağı gibi, bunların Asya'dan Avrupa'ya Hint-Arilerce getirilmiş dahi olamazdı. Truva'da bulunan İ.Ö. 1300'lere ait Jade taşından baltalar bile Hindistan'da Jade işlemekte kullanılan 'elmas' bilinmeden 800 yıl önce üretilmiş olduğundan, Hint-Ari yapımı olamazlardı. Tartışmalarda, sonuç olarak; Jade taşından baltaları yapanlar da, bunarı Avrupa'ya, Truva'ya getirenler de Asyalı Turani-Türklerdir, görüşü ağır basmış; Avrupa'nın binlerce yıl önce Asya Kökenli Turan ırkından toplulukların yayılıp yerleştiği bir kıta olduğu görüşü; 1880 yılında yapılan bu bilimsel tartışmalardan da güçlenerek çıkmıştı.

Schliemann'ın Truva'daki buluntuların bilim adamlarınca incelemesinin sonuçlarını içeren 1881'de "Ilios" adıyla yayımlanan kitabı ve Jade baltalarla ilgili 238. sayfası.

Professor Fischer says in conclusion that my thirteen Hisarlik jade axes come from the farthest eastern point at which polished jade axes have been found, and expresses the wish that before the end of his life the fortune might be allotted to him of finding out what people brought them to Europe.³

¹ This white jade axe, of which I shall have to speak later on, was found at a depth of 64 ft. below the surface, and must therefore belong to the latest pre-historic city of Hisarlik; for in the subsequent settlement, which from the pottery I hold to be an ancient Lydian one, I never found stone implements.

² Mr. Thomas Davies kindly gave me the following note, which he had communicated to the translator of Keller's *Lake Dwellings*, and which appeared in the Appendix to the second edition of that work issued by Messrs. Longmans. It has been reproduced in the *Geological Magazine*, Decade II. vol. v. No. 4, April 1878. I deem it too interesting not to give it here.

"NOTE ON 'JADEITES' AND 'JADE.' By THOMAS DAVIES, F.G.S.

"JADEITE (DAMOUR).
"Specific gravity, 3.28 to 3.4; hardness, 6.5 to 7. Colours milky-white, with bright green veins and spots, greenish-grey, bluish-grey, clear grey and translucent as chalcedony, orange-yellow, smoky-green passing to black, apple-green, sometimes emerald-green, all the green tints as a rule much brighter than in the Oriental jade, also, but rarely, of violet shades. Texture from compact to crypto-crystalline, and distinctly crystalline, sometimes coarsely so; fibrous-lamellar, opaque to translucent and sometimes transparent.

"Thin splinters will fuse in the flame of a spirit-lamp. Damour, from analyses made by him, suggests its affinity to the epidote.

"Zoisite.—Central Asia, and particularly China; also as articles worked by the Aztecs, Mexico.

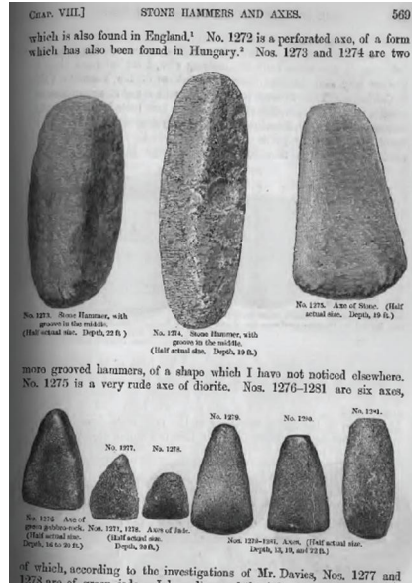
"ORIENTAL JADE (DAMOUR).
"Specific gravity, 2.95 to 3.05; hardness, 5.5 to 6.5. Colours white and white variously tinted, greenish-grey, many shades of green. Texture mostly compact, rarely crypto-crystalline.

"Equal chiefly in Central Asia, particularly in China and on its borders. Also in New Zealand and the Pacific Islands generally.

"Specific gravity of upwards of 100 specimens from New Zealand determined by myself have been within the limits of 3.00 to 3.02, by far the larger number giving 3.01.

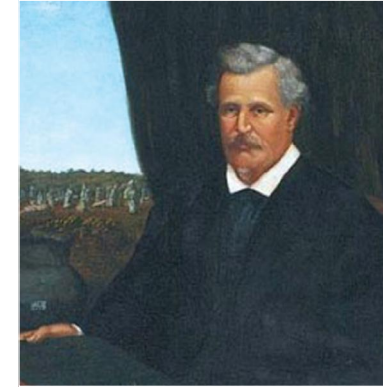
"ORIENTAL JADE (DAMOUR).
"Specific gravity, 3.18; hardness, 5.5 to 6.5. Of this variety I possess no personal experience, the large number of objects of jade which have come under my observation not having yielded me one sample. Damour, however, who examined four specimens, states that in its aspect and general characters—with the exception of its density—it much resembles the Oriental jade. It, however, possesses a somewhat silky lustre, due to exceedingly delicate fibres which traverse the mass. I have met with this structure frequently however in the jade from New Zealand, which possessed the density of 3.01. From an analysis Damour refers it to the pyroxene group, whereas the Oriental is referable to hornblende. Vars. Tremolite or Actinolite.

"Found in New Caledonia and Marquis Island, Pacific.
"None of these minerals to my knowledge have been met with in situ in Europe, though the British Museum possesses a fragment of unworked Oriental jade purporting to have been found in Turkey."—probably, as Mr. Maskelyne suggests, an error for Turkestan.

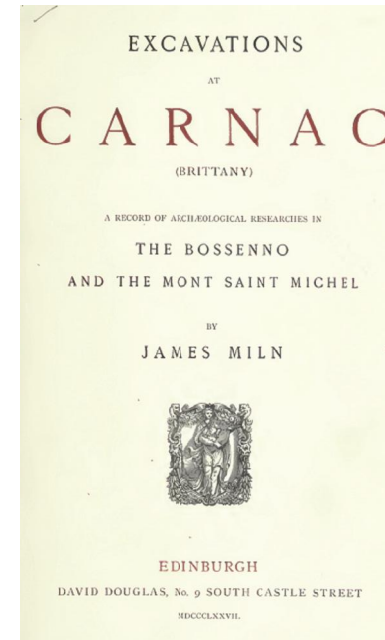

Truva'da bulunan Jade baltaların Türkistan. Orta Asya kökenli olduğuna ilişkin görüşlerin yer aldığı 569. sayfa.

takım taşlar gördüklerinden söz ediyorlar." demekle yetinecekti. (age. c.2, sf.99).

James Miln

James Miln'in "Carnac Kazıları" kitabının 1877'de yayımlanan I. cildi.

Miln'in de ayırına vardığı gibi, "Turani Avrupa Tarih Tezi"nin arkeolojik kanıtı olan Jade taşına Turanlılardan başka bir köken bulunmadığı sürece, İngiltere Krallığı'nın 1876'dan sonra Gladstone aracılığıyla yerleştirmeye çalıştığı Türk karşıtı "Hind-Ari Avrupa Tarih Tezi"nin Avrupalı aydınlar arasında benimsenip yayılması olanaksızdı.

Turani Avrupa Tarih Tezi'ni çürütebilmek için tasarlanan ilk "bilimsel"(!) dalavere, Avrupa coğrafyasında Jade damarları bulmak; sonra da buna dayanarak kazılarda bulunmuş binlerce yıl öncesine ait Jade taşı baltaların ve turkuvaz taşından gerdanlıkların Asya'dan gelmediğini; Avrupalılar tarafından Avrupa'da üretildiğini öne sürmektir. Bu "kurnaz" girişim 1846 ve 1863'de yayımlanan yazılarında Jade'nin Asya Turan kökenli olduğunu savunduğu halde, Gladstone'un Başbakan olmasıyla birlikte, 1881 yılında "Turani Karşıtı Avrupa Tarih Tezi"ne kapılan Fransız mineralogist Augustin Alexis Damour (d:1808-ö:1902) tarafından başlatılacaktı.

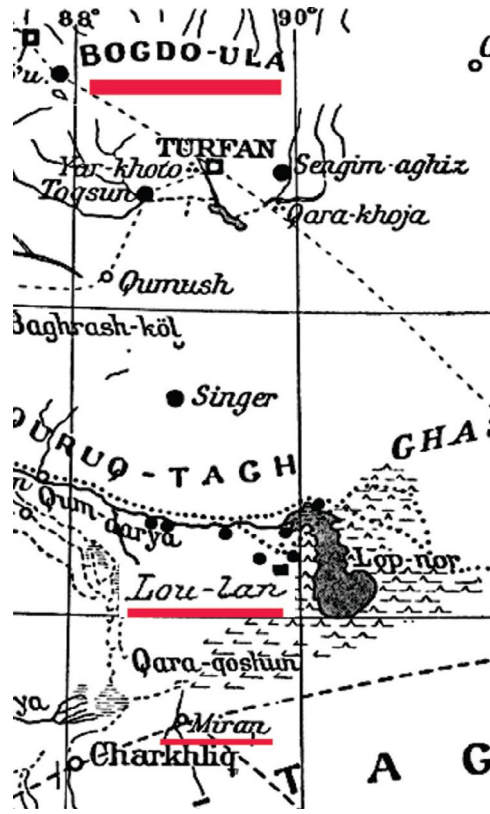
Damour, 1881 yılında yayımlanan "Societe Mineralogist" bülteninde, Avrupalı mineralog ve jeologları, İtalya'da Monviso dolayında Jade taşı damarları aramaya çağırıyordu. Yıllar süren aramalardan

Rus yanlısı Türk karşıtı politikanın en güçlü sözcüsü Gladstone'un 1880 yılında seçimleri kazanarak İngiltere Başbakanı olmasından sonra, Gladstone Hükümeti'nce desteklenen kimi akademisyenlerin baş görevi, değişen İngiliz politikasına ters düşen "Turani Avrupa Tarih Tezi"ni çürütücü argümanlar uydurup, "Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi"ni yaymak olacaktı.

James Miln, bu görevi ilk benimseyen arkeologlar arasındaydı. "Carnac Kazısı" (Excavation In Carnac) adlı kitabının 1877'de Gladstone Başbakan olmadan önce

yayımlanan ilk cildinde "Turani Avrupa Tarih Tezi"ne karşı çıkmayan J. Miln; bu kitabının Gladstone Başbakan olduktan sonra 1881'de yayımlanan ikinci cildinde, "Turani Avrupa Tarih Tezi"ne savaş açacak; Turanlıların en güçlü savunucusu olan J. Fergusson'un görüşlerini çürütmeye yeltenecek; ancak bunu başaramayacaktı. "Jade Taşı"ndan baltaların, "Turkuvaz Taşı"ndan gerdanlıkların Turaniler tarafından Asya'dan Avrupa'ya getirildiği savını çürütemeyen J. Miln; "Jade taşının kaynağının neresi olduğu henüz çözümlenmemiş bir sorundur; fakat kimi bilginler Vannes'de Jade taşına benzeyen bir

sonra, İtalya'nın kuzeyinde, İsviçre'de, şurada, burada bir takım "Jade benzeri"(!) küçük taşlarla karşılaşmış; ancak balta üretimine elverişli bir yapıda bulunmadıkları için, bunlar Jade kanıtına dayalı "Turani Avrupa Tarih Tezi"ni çürütmeye yaramamıştı. Kimi Avrupalı bilginler, tarih tezi çatışmalarının kilidi durumuna gelen Jade taşı araştırarak üzere Asya'ya gitmiş; Doğu Türkistan'da dolaşmış, bu taşın binlerce yıldır Türkistan'ın Hotan, Yarkent, Bogdu-ula, Lolan ve Miran yörelerinde Türklerce çıkartılıp işlenerek Çin'e satıldığını saptamışlardı. [Türkistan'da binlerce yıl önce kuraklık nedeniyle terk edilen Bogdu-ula, Oğuzların Anadolu'ya göçen Bügdüz boyu olarak bilinmekte; Lolan ve Miran da bugün Anadolu'nun güneyinde Kürt aşiret ve yerleşim yeri adları olarak anılmaktadır.]

Doğu Türkistan'da Jade taşı yataklarının bulunduğu yörenin haritası. [Kaynak: Folke Bergman, Archaeological Researches in Sinkiang, Especially the Lop-Nor Region. (Reports: Publication 7), Stockholm 1939, sayfa 25 resim, 4. Copyright 2006: Sven Hedin foundation, Stockholm.] Haritada görülen yer adları arasında Bogdo-ula, Loulan ve Miran da bulunuyor. Bu yer adları Kürt tarihçi Şeref Han'ın 1597 yılında yazdığı Şerefname'de Türklerle soydaş olan Kürt boy adları olarak geçmektedir.

Öte yandan, Truva kazılarında bulunan Jade taşı baltalarının nereden geldiği konusunda çatışan bilginler de Orta Asya'ya ve Uzak Doğu'ya özel görevliler göndermişler; bu taşı işleyen ustalarla ilişki kurmuşlar, Jade'nin nerede ve nasıl bulunduğunu, nasıl çıkartıldığını, nasıl işlenerek biçimlendiril-

diğini öğrendiklerinde; o güne dek Neolitik Taş Devri ürünü saydıkları Jade taşı baltaların üretilmesi için, Taş Devri bilgilerinin kat be kat üstünde, 1900'lerin bilgisine yakın mineralojik bilgiler ve teknoloji gerektiğini görünce, şok geçirmişlerdi.

Dünyanın en sert taşı olan "elmas"ın sertlik derecesi 10; Turanlıların 6000 yıl önce balta ürettikleri Jade taşının sertlik derecesi ise 7'yd. Bir taş, ancak kendisinden daha sert başka bir taşla işlenebilirdi. Buna göre, Jade taşına biçim verebilmek için, daha önce, ondan daha sert olan 'elmas', 'safir', 'zicron', 'yakut', vb. gibi taşları bulmuş, çıkartmış, öğütmüş, kullanmış; bunu yapabilmek içinse binlerce yıl önce günümüz mineralojisine yakın bilgilere ulaşmış olmak gerekiyordu. Turanlı ustalar, kendi dağlarında buldukları damarlardan dev ateşler yakıp yumuşatarak çıkardıkları tonlarca ağırlıkta Jade bloklarını; dövüp kuma dönüştürdükleri 'elmas', 'safir', 'yakut' ve 'zicron' tozlarını ıslak derilere yedirip kurutarak elde ettikleri zımparalarla, binlerce yıldır kullandıkları kendi yaratıları olan özel tornalarda traşlayarak biçimlendiriyorlardı.

Batılılar Jade taşı konusunda Asya'dan topladıkları bütün bu bilgileri, 63 cm. x 48 cm. büyüklüğünde iki ciltlik dev bir kitapta

toplamış; 1906 yılında özel elyapımı kağıtlara yalnızca 100 tane bastıkları bu kitabın sonradan daha fazla çoğaltılmasını olanaksız kılmak amacıyla, kalıplarını imha etmişlerdi.

Çünkü bu kitap, Jade taşının Türklerin yaşadığı Türkistan'da Hotan, Yarkent, Lolan, Miran dolaylarından çıkartıldığını; Jade'yi işlemekte kullanılan elmas ve yakut gibi taşların da yine Asya'da Türklerin yaşadıkları topraklarda bulunduğunu; Jade taş baltaların Avrupa'ya Asya'dan, Turani Türklerce getirildiğini belgeliyor; eşdeyişle "Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi"nin yanlış, "Turani Avrupa Tarih Tezi"nin doğru olduğunu kanıtlamakta kullanılabilecek, yadsınamaz belgeler içeriyordu.

Öyle ki, Avrupa topraklarında Jade taşı damarları bulunacak olsa dahi; onlarsız Jade'nin biçimlendirilemeyeceği elmas, yakut, vb. gibi daha sert taşlar Avrupa'da bulunmadığından dolayı, Jade taşından baltaların Avrupa'da üretilmiş olduğu yalanını bilimsel gerçek imiş gibi yayarak "Turani Avrupa Tarih Tezi"ni çürütmek, olanaksızdı. Kitabın yalnızca 100 tane çoğaltılıp kalıplarının imha edilmesinin nedeni, Batıda benimsemişen Türk-Turan karşıtı "Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi"ni savunulamaz hale getirecek bu gibi çok sayıda belge ve bilgiler içermesiydi.

1900'lerin ilk çeyreğinde Sir Aurel Stein Jade taşının anayurdu Türkistan'da.

Fransız Tarihöncesi Kurumu Başkanı Paris Antropoloji Okulu Etnoloji Profesörü Georges Poisson da 1928'de yayımlanan "Fransa'da Cilalı Taş Devri Uygarıları" (Le civilisations neolithiques et eneolithiques de la France), 1934'te yayımlanan "Ariiler" (Les Aryens) ve 1939 yılında yayımlanan "Avrupa'nın İskan Tarihi" (Le Peuplement de l'Europe) adlı kitaplarında, binlerce yıl önce Asya'dan Avrupa'ya Turanlı göçü olmadığını, Avrupalıların Turan kökenli olmayıp, Hint-Ari ırkından olduklarını, Fransa'nın resmi tarih görüşü olarak yayıyordu. Avrupalı devletlerin ders kitapları yoluyla şırınğa ettiği bu yalan tarih tezi, I. Dünya Savaşı'nda Türk ırkına karşı Sevr Tasarısı'nın gerekçesi olarak kullanıldığı gibi; II. Dünya Savaşı öncesi Adolf Hitler'in dünyaya egemen olma politikasına da gerekçe olacak ve dünya, ikinci kez "Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi"ne dayandırılmış politikalar yüzünden, kan ve gözyaşına boğulacaktı.

inci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa'da "Turani Avrupa Tarih Tezi"nin savunucuları çoktan ölmüş, kitapları çoktan unutturulmuş olduğu halde; Jade taşının Asya'lı Turani kökeni, "Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi"ni savunanların korkulu düşü olmayı sürdürüyordu. Bulunan yeni teknolojiler, radyokarbon yöntemiyle bir nesnenin tarihini belirleme

olanağı, mineralojik ölçüm aygıtlarının gelişmesi, "Turani Avrupa Tarih Tezi"nin dayanağı olan Jade taşını yeniden ilgi odağı durumuna getirmişti. Yeni bilimsel çalışmalar; Avrupa ve Truva'da kazılarda bulunan binlerce yıl öncesine ait Jade taşından baltaların, Avrupa dağlarında tek tük karşılaşılan ve saf olarak bulunmayan Jade damarlarından elde edilmiş olamayacağı göstermeye başlayınca; mineraloji alanında etkinlik gösteren Ari ırkçı "bilim"(!) adamları, derhal konuya el atmış ve inandıkları "Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi"ni yıkılmaktan korunmak üzere, geçmişte uydurulmuş olan "Jade'nin Avrupa kökenli olduğu" yalanına bilimsel görünümlü yeni kanıtlar uydurmaya başlamışlardı.

Bu görevi üstlenen kimi bilim adamlarının 2007 tarihli raporu, binlerce yıl öncesine ait Jade taşından baltaların Avrupa'ya Asya'dan gelmeyip Avrupa topraklarında bulunan Jade damarlarından üretilmiş olduğu iddiasını kanıtlamakta ne denli zorlandıklarını gösteriyordu. Kuzey İtalya'da 2400 m. yükseklikte topu topu 1 metre küp küçüklüğünde Jade benzeri bir (sayıyla: 1) taş bulunmuş; ancak bu taş el değmemiş durumda olduğundan, binlerce yıl önceki baltaların bu taştan yontularak üretilmediği apaçık olduğu halde, İtalyan mineralogların düzenlediği raporda: "Petrografik veriler Avrupa'da kazılarda

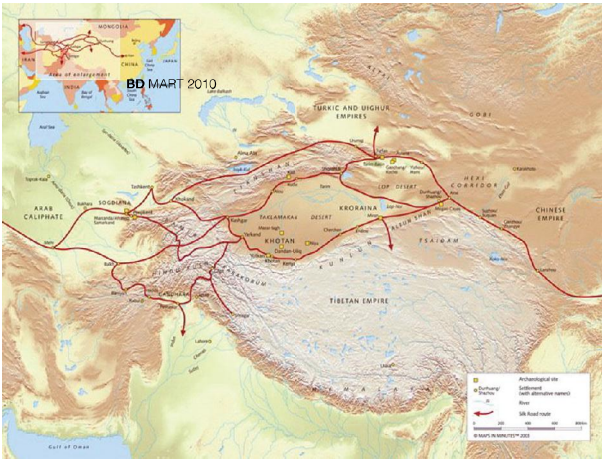
bulunan Jade baltaların üretimi için ham maddenin nerede bulunduğu konusunda kesin bir yargıya varmak için yeterli değildir. Fakat ham Jade'nin İsviçre Alplerinden değil İtalya Alplerinden sağlandığı düşünülebilir." deniyordu. (Jadeite in the Monviso, R. Compagnoni, F. Rolfo, F. Manavella, F. Salusso, 2007, sf. 88)

Ham jade nerede bulunursa Avrupa uygarlığının kaynağı orası sayılacağından, İsviçre ve İtalya arasında bu konuda bir yarış olduğundan, İtalyan mineralogların İtalya'yı Avrupa uygarlığının odağı saydırmak amacıyla İsviçre'ye çalım atan böyle bir rapor uydurmuş oldukları, "bilimsel"(!) raporun her satırında apaçık sırıtıyordu. 2007 yılında Mineraloji alanında bunlar olurken, 1900'lerin başında "Türkistan kaşifi" olarak tanınan Aurel Stein'in izinden giden Avrupalı antropolog ve arkeologlar da 2007 yılında Jade'nin anayurdu Doğu Türkistan'a gidiyor; burada binlerce yıl önce işletilmeye başlanmış Jade damarlarını ve maden ocaklarını kendi gözleriyle görüp fotoğraflıyor; yine bu bölgede binlerce yıl önce var olan kalabalık yerleşimlerin, iklim değişikliği, nehir yatağı değişimleri, göl kuruması ve çölleşme nedeniyle terk edildiğini, yaptıkları incelemelerle saptıyorlardı. Bugün tek canlı dahi

yaşayamadığı Jade yurdu Hotan, Yarkent, Lolan, Miran, Boğdu-ula çevresinde yüzlerce kilometrekare büyüklüğündeki Taklamakan çölünde yapılan son kazılarda, Avrupa ve Truva kazılarında bulunmuş olan binlerce yıl önceye ait Jade taş baltaların tıpkıları bulunmuş ve Avrupadakilerin, Truvadakilerin, Asya'dan gelmiş olduğu savı bir kez daha doğrulanmıştı.

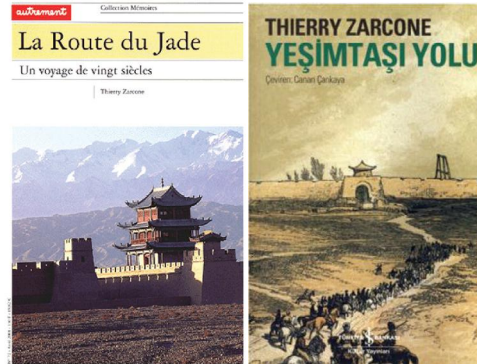
Christoph Baumer ve fotoğrafçı Urs Möckli, Aralık 2007'de Doğu Türkistan Lopnur dolayında Neolitik dönemde (İ.Ö.4000 yıllarında) yerleşik yaşam bulunduğunu kanıtlayan cilalı Jade baltaları buldular. GEO'nun Ocak 2010 sayısında yayımlanan fotoğraflar, Bilim adamlarının 1881 yılında açıkladıkları üzere, Avrupa ve Truva kazılarında bulunan İ.Ö. 4000 - 1500 yıllarına ait Jade baltaların Asya'dan, Türkistan'dan gelmiş olduğunu gösteriyor.

Avrupa ve Truva kazılarında bulunan Jade baltaların, Türkistan'daki kaynaklarını gösteren harita.

Yeni bulgular, “Hint Ari Avrupa Tarih Tezi” savunucularınca “uygarlık yıkıcısı göçebe barbarlar” olarak damgalanan Turani Türklerin, kendilerine hayvancılıktan daha çok gelir getiren, en eski ve en önemli geçim kaynaklarının Jade taşı madenciliği, işçiliği ve ticareti olduğunu kanıtlıyordu. Orta Asya Türklerinin dilinde: “Jade taş ocaklarına bin Türk gitse, yüzü sağ kalır; yüz Türk gitse, onu sağ kalır” gibi atasözleri bulunuyordu. “İpek Yolu” sözcüğünün “Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi”ne inanan Batılılar tarafından Türklerin gerçekte Jade madencisi uygarlar oldukları gerçeğini gizlemek üzere kasten yanlış üretilmiş bir deyim olduğu da ortaya çıkartılmıştı. Bu yolun, Asyalılar ve Çinliler arasındaki özgün adının “İpek Yolu” olmayıp “Jade Yolu” olduğu; Çin Seddi'nin en batı duvarında Türklerle alış veriş ayrılmış kapıya, Çinlilerce “Jade Ka-

pısı” denildiği; Çin'in binlerce yıllık tarihi boyunca Türklerden her yıl binlerce ton Jade satın aldıkları, vb. gibi, tarihin yeniden yazılmasını gerektirecek ve iki dünya savaşında ölen milyonlarca insanın katili olan “Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi”ni çökertecek nitelikte pek çok olgu, Thierry Zarcone'un “Yeşimtaşı (Jade) Yolu” (La Route Du Jade) kitabında, belgeleriyle gözler önüne seriliyordu.

Thierry Zarcone'un, Jade taşının Orta Asya'dan Türkistan'dan dünyaya yayıldığını belgeleriyle ortaya koyan “Yeşimtaşı Yolu” adlı kitabın özgün Fransızcası (solda) ve Türkçesi çevirisi (sağda).

Dahası, Avrupa'da kazılarda bulunan Jade taşından baltaların neden dolayı ağızlarının keskin yapılmamış olduğu da ortaya çıkmıştı. Jade “balta”lar, gerçekte balta olmayıp birer “dinsel simge”ydiler; kesme aracı olarak tasarlanmadıklarından ağızları bilenmemiş ve sap geçirilebilecek

bir delik açılmamıştı. Avrupalı arkeologlar kesici olmadıkları için bunlara “tören baltası” adını vermişlerdi. Evet, bunlar gerçekten de “tören baltası” idiler, fakat bu tören, dinseldi.

Jade taşı binlerce yıl önce Asya kökenli bir dinin mensupları tarafından “yaşam veren kutsal taş” olarak nitelenmiş; bu taşın çok çeşitli hastalıklara iyi geldiğine ve ölmek üzereyken bu taşları kırıp yutan kişilerin ölüsünün gömütünde en az 3 yıl bozulmadan kalacağına inanılmış; binlerce yıl önce bu dine bağlanmış olan her Asyalı, üzerinde, cebinde, Jade taşı bulundurmuş; gerek hastalandığında, gerekse öleceği sırada, bu taşı kırıp suya karıştırarak yutmuştu. Dahası, aynı dinin gereği olarak, Jade

taşı, ölenle birlikte gömütüne konuyor, öte yaşamda yararı olacağı inancıyla, ölenin dişleri arasına Jade taşları yerleştiriliyordu. Avrupa kazılarında bulunan Jade taşından baltaların niçin keskin ağızlı olmadıklarının gizi de son araştırmalarla böylece çözülmüştü.

Kazılarda Jade baltalarla birlikte bulunan turkuvaz taşından gerdanlıklar da gerçekte süs eşyası olmaktan çok, boyunda taşınan ilaçlar ve ölümden önce yutulacak haplar olarak görülmüyordu. Yeni bulgular, bu taşların Avrupaya yerleşmiş Asyalıların dinsel sembelleri olduğunu 1872'de yazmış olan James Ferguson'un, 6000 yıl önce Asya dininin, Avrupa'ya yerleşen Turaniler tarafından, Avrupa'ya yayıldığı tezini de

Jade taşı kalıntının bulunduğu Doğu Türkistan'da, Şıncan Uygur Özerk Bölgesi Müzesinde sergilenen, Lopnur ve Taklamakan dolayında, Lolan'da 3800 yıldır bozulmamış olarak bulunmuş bir kadın mumyası.

BD MART 2010

Mumya'nın ve Jade baltaların bulunduğu binlerce yıl öncesinde yerleşim yeri olan Lolan kalıntıları

kanıtlamıştı. Çünkü Avrupa'da bulunan jade baltaların ezici çoğunluğu da keskin olmayan, "dinsel simge" türündendi.

Her yeni araştırmanın "Turani Avrupa Tarih Tezi"ni doğrulayıp "Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi"ni çürüttüğünü gören psikolojik savaş odakları, Avrupa'yı Jade'nin anayurdu olarak yutturmaya beceremeyen güdümlü mineralogistlerden umutlarını keserek; bulanık suda balık avlamanın çok daha kolay olduğu genetik alanında, kendi siyasi amaçlarına ve "tarih tezi" anlayışlarına uygun raporlar uydurabilecek "bilgin"ler devşirmeye başladı. "Human Genetics" dergisi, yazanın genetikçi mi yoksa tarihçi mi olduğundan kuşkulananı gerektirecek denli "Hint-Ari Avrupa Tarih Te-

zi"ne kanıt uydurmayı iş edinmiş profesörlerin, doktorların, şu ya da bu etnik topluluğa odaklanmış DNA raporlarıyla dolup taşıyor. Gelgelelim Jade taşı, "Turani Avrupa Tarih Tezi"ni kanıtlayan arkeolojik kanıtları yok saydırmaya yönelik bu gibi genetik dalavereleri yerle bir edecek sertliktedir; Avrupa'da onu yontacak 'elmas'ın kırıntısı dahi bulunmuyor.

Bu tür genetik raporların uydurukluğunu açığa çıkartacak en önemli Arkeolojik kanıt olan Turani Jade'ye yönelik son saldırı, 4 Şubat 2010 günü 19:45'te BBC Radio 4'te İngiltere Müzesi (British Museum) Yöneticisi Neil MacGregor tarafından gerçekleştirildi. MacGregor, bu radyo konuşmasına İngiltere'de jade damarları bulunmadığını itiraf ederek başladı

BBC'de Jade baltalar hakkında yanıltıcı bilgiler veren British Museum yöneticisi_Neil MacGregor.

ve sözlerini İngiltere topraklarında kazılarda ortaya çıkartılan Jade taşından yapılmış "tören baltaları"nın İtalyan Alplerindeki damarlardan elde edildiği "masal"ını yineleyerek sürdürdü. Belli ki BBC'nin amacı, İngiltere'de kazılarda bulunan 6000 yıl öncesine ait Jade baltaların Avrupa'ya Turanlılarca getirmiş olduğu savını çürütmektir.

Oysa, az önce belirttiğimiz gibi, İtalyan Alpleri'nde "Gerçek Jade" yok; yalnızca "Jade benzeri" dedikleri bir takım taşlar vardır. Avrupa topraklarında Jade'yi biçimlendirmekte kullanılan 'elmas' yoktur. 1901 yılında İngiltere'de yayımlanmış "Eski İngiliz Yazınında Değerli Taşlar" (Precious Stones In Old English Literature) adlı kitap, İngilizlerin 1900'lere dek "Jade" diye anılan taşı bilmediklerini göstermektedir. Jade'nin Asya kökenini unutturup onu Avrupalı yapma ve böylelikle "Turani Avrupa Tarih

BD MART 2010

Tezi"ni ortadan kaldırma dalaveresinin biri diğerini geçersiz kılan yayımlarla bugün dahi sürdürülüyor olması; "Turani Avrupa Tarih Tezi"nin dayandığı binlerce Jade taşından balta Avrupa müzelerde sergilendiği sürece, "Hint-Ari Avrupa Tarih Tezi"ni doğrulamak üzere uydurulan mineralojik ya da genetik raporların hiç bir işe yaramayacağını göstermektedir.

Atatürk'ün benimsediği tarih görüşü, 1800'lerde, Avrupalı bilginlerce, kazı bulgularıyla, dilbilimsel kanıtlarla oluşturulmuş ve 1876'dan sonra politika değiştiren Batılı devletlerce seferber edilen sayısız akademisyen tarafından çürütülmeye çalışılmasına karşın, bugüne dek dimdik ayakta kalmış, tarihsel gerçeklere dayalı "Turani Avrupa Tarih Tezi"dir.

Atatürk, Birinci Türk Tarih Kongresini izlerken.

Atatürk, ölümünden bir yıl önce Sabiha Gökçen'le birlikte, öğrencilere Asya haritası üzerinde tarih anlatırken. (19 Kasım 1919).

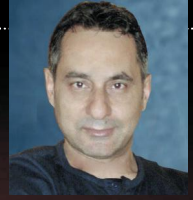
Atatürk, bu tarih tezini hiçbir zaman “Siyasal Yayılmacılık” (Panturanizm) olarak yorumlamamış ve böyle uygulamamıştır. O, Batı'nın barbar saydığı Türkler'in, insanlık ailesi içinde köklü ve uygar bir geçmişi bulunduğunu bu bilimsel tezle kanıtlamış; Batı'nın bilim dışı, 'siyasal ırkçı' aşağılamalarına, yine batılılarca üretilmiş olan bu bilimsel tezle karşılık vermiştir.

Ülkemizde, Atatürk'ün benimsediği tarih görüşüne dayanan Türk Resmi Tarihi'ni yalanlamayı meslek edinmiş; Türkleri uygarlık düşmanı olarak damgalayan Glad-

stonist, Renanist, Hitlerist, Sevracı Hint-Ari Avrupa Resmi Tarihi'ni savunan bir takım yazarlar vardır. Kendilerine “tarihçi” diyen ve dedirten bu gibi yazarlar; “Türk Resmi Tarih Tezi” diyerek saldırdıkları tezlerin, gerçekte 1930'larda Atatürk tarafından üretilmediğini; 1800-1876 arası, yani Atatürk doğmadan önce, Fergusson, Rawlinson, Layard, Oppert, Cahun, vb. gibi yüzlerce Batılı bilginin bilimsel saptamalarına dayandığını, ya hiç bilmemekte, ya da bu gerçeği bile bile gizlemektedirler.

Oysa gizlenen gerçekleri halka duyurmak, bir aydınının en önemli görevidir. •

EVRENSEL BAKIŞ AÇISI
Gürbüz Evren

Türkiye-İsrail ilişkilerinin gerilmesi mi istendi?

Geçtiğimiz Ocak ayında İsrail Dışişleri Bakan Yardımcısı Ayolan'un Türk Büyükelçi Oğuz Çelikkol'a yönelik tavırlarının ardından ortaya çıkan diplomatik skandal iki ülke arasında kısa süreli bir krize yol açmış, özür dilenmesi üzerine konu tatlıya bağlanmıştı.>>

Son bir yıldır Türkiye ile İsrail arasındaki ilişkilerde ciddi sorunlar yaşanıyor mu gibi görünüyor.

Geçtiğimiz yıl Ocak ayında İsviçre'nin Davos kasabasında, Başbakan Erdoğan'ın İsrail Cumhurbaşkanı Peres ile katıldığı bir oturumu terk etmesi ve gösterdiği tepki "One minute" olarak kayda geçmişti. Erdoğan'ın bu davranışı, İslam ülkelerinde ilgi görmüş, sevinç gösterileriyle karşılanmıştı.

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Davos panelindeki "one minute" çıkışı uzun süre gündemden düşmemiştir.

Erdoğan liderliğindeki Türkiye'nin İslam dünyasında öncülüğe soyunduğunun bir işareti olarak değerlendirilen "One minute" olayının ardından İsrail'in tepki vermesi bekleniyordu. Ama ne ilginçtir ki bir süre sonra Tür-

kiye-Suriye sınırındaki mayınların temizlenmesi işinin İsraili bir firmaya verilmesi ve karşılığında da bu arazinin kullanımının aynı firmaya bırakılacağı konuşulmaya başlandı. İşte bu sırada 'hani İsrail'e kafa tutmuştuk' diyenlerin sesini duyan olmadı. Ayrıca İsrail'e tepki gösterilmesini büyük bir sevinçle karşılayanların aklına, Irak'ta Amerikan askerlerince katledilen onbinlerce sivil gelmediği gibi "One minute" tepkisinin Iraklılar için neden Başkan Obama ile yapılan görüşmelerde verilmediği de sorgulanmadı.

Bu gelişmeden bir süre sonra, Konya'da yapılan Anadolu Kartalı adlı tatbikattan İsrail'in çıkartıldığı açıklandı. Türkiye İslam dünyasında yine puan kazanmıştı. Burada da dikkatlerden kaçan önemli bir ayrıntı vardı. İsrail tatbikattan çıkartılmıştı, ama savaş uçaklarının eğitim uçuşları yine Türkiye hava sahasında yapıyordu. İşte bunu da kimse sorgulamadı. Konuyu dile getirenlerin sesi yine duyulmadı.

Ocak 2010'da Gazze Şeridi'ndeki Filistinlilere uluslararası yardım götürülen "Filistin'e Yol Açık" konvoyuna en çok katkı sağlayan ülke Türkiye oldu. Konvoyda iktidar partisinden milletvekillerinin bulunması ise İsrail'e verilmiş siyasi bir mesaj anlamına geliyordu. İsrail'in Ocak 2009'daki "Dökme kurşun" adlı operasyonunun yıldönümünde hem katle-

"Filistin'e Yol Açık" uluslararası yardım konvoyuna en çok katkı sağlayan ülke Türkiye oldu

dilen binlerce Filistinli'nin anılmasını hem de yardım malzemesini zor durumdaki bu insanlara götürmeyi hedefleyen konvoyun oluşmasında ve yerine ulaşmasında Türkiye'nin katkısı biliniyordu, ama kimse yine aynı Türkiye'nin İsrail'den silah almaya devam ettiğini, savunma sanayindeki ortak projelerin sürdürüldüğünü hatırlamadı bile.

Son olarak Ocak 2010'da Türkiye'yi ziyaret eden Lübnan Başbakanı Hariri ile ortak basın toplantısı düzenleyen Başbakan Erdoğan'ın İsrail'e yönelik sözlerine İsraili Dışişleri Bakanı Yardımcısı Ayalon'dan tepki geldi. Türk Büyükelçi'yi kapıda bekleten, kendisinden alçak bir koltuğa oturtan, masada Türk bayrağı buldurmamayan ve İbranice alaycı ifadeler kullanan Ayalon, Türkiye'ye yanıt vermiş oldu. Sonrasında Ankara ayağa kalktı, İsrail'in özür dilememesi halinde büyükel-

çinin çekileceği söylenerek süre verildi. Ardından İsrail'den gelen özür mektubu yeterli bulundu ve bu olay da kapandı. Bu gelişme üzerine kimi Arap ülkelerindeki gazeteler Başbakan'a övgüler sıraladı, "Sultan Erdoğan" başlığı atanlar bile oldu. Ama tam bu sırada yaşanan bir gelişme yine kimse dikkatini çekmedi. Türkiye İsrail'den ilk parti Heronları yani insansız uçakları almaya hazırlanıyordu. Teslimatla ilgili son işlemleri yapmak üzere bir Türk heyeti İsrail'e gitmişti. Bu durum, 'iş başka arkadaşlık başka' diyerek geçiştiriliyorsa onu bilemem.

Son olayla ilgili olarak sorulması gereken bir başka soru ise "İsrail'den gelen mektupta kimden özür dilendi" olmalıydı. Konuyla ilgilenenlerin dışında pek çok insanın bilmediği bir ayrıntıyı aktarmakta yarar var.

İsrail Dışişleri Bakan Yardımcısı Ayalon, Başbakan Erdoğan'a Türk Büyükelçi'sini makamında küçük düşürerek yanıt vermiş oldu.

Büyükelçileri devlet başkanları atarlar. Büyükelçiler de buldukları ülkede devlet başkanlarını temsil ederler. Devlet başkanları devleti temsil ettiğine göre, bir büyükelçiye karşı alınan tavır, doğrudan devlet başkanına ve devlete yöneliktir. İsrail'den gelen özür mektubunda cumhurbaşkanından ve Türk devletinden özür dilendiğini çağırıştıran bir ifade yoktu. Böyle özür olur mu diyenlerin sesi duyurulmadığı gibi özrün yeterli sayılması da sorgulanmadı. Üstelik bu özürden birkaç gün sonra konuşan Ayalon, Türk televizyonlarında yayınlanan dizilerde İsrail karşıtlığı olması halinde büyükelçiye sınır dışı edecekleri uyarısında bulundu. Özür dilediği abartılarak kamuoyuna duyurulan Ayalon'un kısa bir süre sonra Türkiye'yi tehdit etmesi de garipsenmedi, geçiştirildi.

Şimdi Türkiye ile İsrail arasındaki ilişkilerin neden gerildiğini anlamak için bazı sorular yöneltelim. Ülkelerden biri diğerinin topraklarını mı işgal etti? Yanıt: Hayır. İki ülke arasında ödenmemiş bir borç mu var? Yanıt: hayır. Ülkelerden biri diğerinin uluslararası bir kuruluşa üyeliğini mi veto ediyor? Yanıt: Hayır. İki ülke arasında tarihten kaynaklanan bir sorun mu var? Yanıt: Hayır. Daha fazlasına gerek yok, çünkü sıralayacağımız daha nice soruya vereceğimiz yanıtlar da hayır olacaktır.

Gerçek şu ki, Filistin sorununa

Yeni politikanın hedefi İlimli İslam'ı, yani Washington'un kontrolündeki İslam'ı egemen kılmaktır.

rağmen Türkiye ile İsrail arasındaki ilişkiler genelde iyi gidiyordu. Türkiye, Filistin halkına karşı hep hassas olmuş, İsrail'in yaptıklarını onaylamamış, her fırsatta uyarıda bulunmuş, tepkisini de göstermişti. Başbakan Erdoğan'ın partisi iktidara geldiğinde, yani 2002'den buyana da İsrail'in Filistin halkına yönelik baskısı, saldırıları sürdürüyordu. Türkiye'nin tavrı yine aynı çizgideydi. Şimdi soralım, 7 yıldır Filistinlerin yaşadıklarına çok fazla ses çıkarılmazken, İsrail ile her alanda işbirliği artırılarak sürdürülürken son 1 yıl içinde bunca gerilim niye?

Bu kadar uzun bir girişten sonra bu sorunun yanıtını bulmaya çalışalım. Amerika Birleşik Devletleri için artık yeni tehdidin İslam olduğunu bilmeyen kalmadı. Washington, Ortadoğu ve İslam ülkelerinde yeni politikalar uygulamaya koydu. Bu politikaların hedefi Müslümanlar arasında giderek artan Amerikan karşıtlığını ortadan kaldırmak ve İlimli İslam'ı yani Washington'un kontrolündeki İslam'ı egemen kılmaktır. Bu politika-

lar aynı zamanda İran'ın bölgede ve dünyadaki Müslümanlar arasındaki itibarı ile etkinliğinin büyümesinin önüne geçmek, El Kaide, Taliban, Hizbullah, Hamas vb köktendinci grupların İslam dünyasında yayılmasını ve etkinliğini artırmasını önlemeyi de hedeflemektedir. Söz konusu politikaların başka hedefi ise İsrail'e yönelik tehditleri ortadan kaldırmaktır.

Irak'tan çekilmeye hazırlanan, Afganistan bataklığından çıkmaya uğraşan, Pakistan'ı karıştıran kökten-dinci gruplardan rahatsızlık duyan ve bu ülkede de askeri operasyonlar yürütmek zorunda kalan, tüm bunlar yetmiyormuş gibi Yemen başta olmak üzere başka cephelerin açıldığını gören Amerikan Yönetimi için yeni politikaları uygulamaya koymanın zamanı çoktan gelmiştir. İşte bunu yapabilmek için

Savaştığı cephelerde başarısızlığa uğrayan Amerika, yeni politikalar üretmek zorunda kalıyor.

Türkiye'ye büyük gereksinim duyan Amerikan Yönetimi, İlimli İslam modelini ülkemiz üzerinden tüm Müslümanlara sunmayı planlamaktadır. Son birkaç yıldır kurulan ve sürdürülen ilişkiler, Türkiye yüzünü Batı'dan Doğu'ya mı çeviriyor sorusunu ve kuşkusunu da beraberinde getirdi. Ortadoğu ülkeleriyle giderek gelişen ilişkiler, karşılıklı ziyaretler, imzalanan anlaşmalar, kaldırılan vizeler Türkiye'nin, bölgeye yönelik yeni Amerikan politikalarıyla uyumlu adımlar attığının kanıtları olarak görülebilir. Ama bu gidişi bozabilecek engeller de vardır. Bunlar, Türkiye'nin İsrail ile sürdürdüğü iyi ilişkiler ve laik bir ülke oluşudur. İslam dünyasında İsrail karşıtlığının hatta düşmanlığının egemen olduğu ve laikliğe de iyi gözle bakılmadığı ise bilinen bir gerçektir. İsrail ile iyi ilişkiler sürdüren laik Türkiye inandırıcı olamaz. Laiklikten uzaklaşan İsrail'e kafa tutan, İsraili yöneticileri azarlayan, sert tepkiler veren, bunu da Filistinlilere sahip çıkarak yapan Türkiye daha çok sempati toplayacak ve inandırıcı olacaktır.

Böylesi bir durum İsrail'in de politikalarına uygundur. Çünkü ilişkiler bozulmuş ve gerilim yaşanmış gibi gösterilmesi, İsrail'in kimi zaman sessiz kalıp kimi zaman da özür dilemesi Türkiye'yi dünyadaki Müslümanların gözünde yüceltecektir. İsrail'in dostu olmadığına Müslüman

Türkiye üzerinden sunulan Amerikan projesi İlimli İslam modelinin kabul görmesine katkı sağlayacaktır.

kamuoyunu inandırmış, kimsenin yapamadığını yapıp kafa tutmuş ve özür diletmiş Türkiye'ye ilgi büyüyecektir. Bundan en büyük zararı ise İran, El Kaide, Hamas, Taliban, Hizbullah vb. ülkeler ve köktendinci örgütler görecek, etkinlikleri azalacaktır. Bu da Müslüman kamuoyunda Türkiye üzerinden sunulan Amerikan projesi İlimli İslam modelinin kabul görmesine katkı sağlayacaktır. Bu modelin daha çok ülkede yerleşmeye başlaması ise Amerikan ve İsrail düşmanlığını azaltacak, her iki ülkenin daha rahat hareket etmesini, politikalarını sorunsuz bir şekilde uygulamasının önündeki engelleri kaldıracaktır.

Bundan sonra da iki ülke arasında gerileme neden olacak yeni gelişmeler, karşılıklı açıklamalar yaşanacaktır. İsrail bir yandan alttan alıyor gibi davranacak bir yandan da çok fazla eziliyor duygusu uyandırmamaya özen gösterecektir. Bunun yanı sıra Türkiye'nin artık İsrail'den ve de laiklikten uzaklaştığı yönündeki değerlendirmeye ve açıklamalar da gündeme gelecek, böylelikle inandırıcılık sağ-

lanmaya çalışılacaktır. İsrail Askeri İstihbarat Şefi Amos Yadlin'in 20 Ocak'taki açıklaması bu saptamayı doğrular niteliktedir. Yadlin, "İsrail ile Türkiye'nin arasının açılmasının nedeni Türkiye'nin Batı'dan uzaklaşmasıdır. Türkiye artık İsrail ile yakın ilişki kurma ihtiyacını hissetmiyor. Türk yetkililer, Atatürk'ün laik yaklaşımından biraz daha uzaklaşma ve radikal bir yaklaşıma doğru yol almayı içeren sürecin içine girdi. Ankara ile mevcut gerilimin ötesinde, özde yaşanan uzaklaşma, her iki ülkenin stratejik meseleleri ve ortak çıkarlarıyla alakalıdır. İsrail ve Türkiye'yi bir araya getiren stratejik meselelerin varlığını korusa da geçmişteki stratejik yakınlığın yerinde yeller esmektedir" demektedir.

Her zaman sorgulayıcı oldum, perde arkasını merak ettim. Son bir yıldır İsrail-Türkiye ilişkilerinde yaşananlar ve bundan sonra ki olası gelişmeler, özetlemeye çalıştığım senaryonun ışığında değerlendirilirse, konuya mutlaka başka bir pencereden bakılacaktır. •

gurbuzevren@butundunya.com.tr

Önemli olan, söylenenin ne olduğu ya da nasıl söylendiği değil, nasıl anlaşıldığıdır.

Benjamin Franklin

En haksız barıştı, en adil savaşa tercih ederim.

Friedrich Holderlin

YAŞAMDAN GÖZLEMLER Ali Naili Erdem

Milli Eğitim Davamız

Bir bela, bin belayı çağırıyor. Doğrular yanlışlara, güzellikler çirkinliklere teslim Cumhuriyetin temellerinde kavga var. Herkesin keyfine göre bir demokrasi tanımı sergilemesi adeta moda oldu. Vatandaşlar huzursuz. Rejim üzerindeki anlaşmazlıkların yanına işsizlik korkunç boyutlardadır. Çalışan nüfusun yüzde 16-17'si işsiz... Her yıl üniversitelerden mezun olan 800 bin gençimizin yarısı işsiz. Hiçbir anne baba, çocuğunu işsiz kalsın diye okutmaz. Aksine, yemez, yedirir, giyemez giydi-

rir ve binbir fedakarlığın içinde evladının geleceğinin güvence içinde olması için çabalar.

Ancak, bir süreden beri bu gelecek kaygısı yoğunlaşmış olup, mezuniyetin verdiği rahatlıkla bir "Oh" çekeceklerine, bir iş bulamamanın derindedirler. Şimdi mezuniyetin ödülü "işsizlik"tir.

Açın halinden anlamayan

toklarla, birinin yiyip birinin baktığı yerde kıyametin kopacağına idrakinde olmayanlar saltanatlarını sürdürüyorlar. Tüm uluslarda olduğu gibi, bizim

için de bunların çözümü eğitimidir. Beşikten mezara kadar olan eğitim, kendini aşarak yenileşmenin ve gerçeklerin peşinde koşarak “Adam gibi adam olmaktır.”

Bir sihirli flüttür, eğitim. Çağdaş olmak, özgür olmak ve bütün insanlığın mutluluğu için yaşamak, makro düzeyde eğitimin gizidir.

Karanlıkları yok edip, aydınlığı gök kubbeden bir avize gibi bütün ulusların üstüne sarkıtarak “Cehalet”i yenmek, eğitimin idealidir. Bu bir hayal değildir.

İyi insanı ve iyi vatandaşı yetiştirmeyi amaçlayan eğitim, “Okul-Kitap-Öğretmen” üçlüsünün içinde şaheserini var eder. Ancak ülkemiz, bu üçlünün içinde devam edegelen sıkıntıyı bitirememiştir. Bugün de ne okul yetiyor ve ne öğretmen...

Tarih boyunca görülmüştür ki, daha güzel, daha adil, daha sevecen ve daha hoşgörülü bir dünya, toplumların eğitimin süzgeçlerinden geçmesi halinde gerçekleşmektedir. Bizde de bunun uygulanmasını görmek, müşterek bir istek olmasına karşın, eğitim politikasının yanlışlığı nedeniyle gerçekleşmemiştir.

Öncelikle, eğitimin anayasası olarak kabul edilen 1739 sayılı yasanın, yetiştirecek insanın nitekliliklerini belirten i-

Altmışbin okula karşın binbeşyüz kütüphane... Ama 450 bin kahvehane

kinici maddesinin 1’inci bendi ödünsüz uygulanmalıdır. Ama uygulanmıyor. Bununla yetinilmeyerek, şu önlemlerin alınmasının faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Öncelikle eğitimin, bir bütün olduğu gözlerden uzak tutulmamalıdır. Görebildiğimiz kadar ile öğrenimin eğitim yönü unutulmuş ve sadece öğretim yönü ile uğraşmıştır. Bu, yanlıştır. Bu, yarım insanların yetişmesi demektir.

Nitekim, son yıllar içinde sigara yasağının cezalandırıcı uygulamaları ortada iken, öğrenciler arasında sigara içme yaşının 13’e indiğini görmekle, uyuşturucu satıcılarının tezgâhlarını okul önlerinde açtığına tanık oluyoruz. Nedeni açıktır. Okullar sadece ve yalnızca zekânın kullanılmasını öğretir de, kalbin sesini dinlemeyi öğretmezlerse, maddenin cazibesi mananın güzelliklerini gözlerden irak kılar. Oysa eğitimin amacı, mükemmel insan yetiştirmektir. İlkel, barbar insan yerine uygar insanı, olgun insanı topluma kazandırmaktır. Okul bunu kütüphaneler, mü-

zeler, tiyatrolar gibi kültür yuvalarıyla tamamlar. Milli eğitimimiz; bu birlik-telikten yoksundur.

Altmış bin okula karşın, bin beşyüz kütüphane... Ama 450 bin kahvehane... Gelişmiş ülkeler eğitimlerini kültürle donatmışlardır.

İkinci Dünya Savaşı sonrası yarı yıkılmış ve hatabeye dönmüş olan Batı Berlin inşa edilirken okul, fabrika, hastane ve tiyatro birlikte yapılmıştır. Bu, uygarlığın gereğidir. Bu, huzurlu, mutlu ve güvenli yaşamının öncelikli yoludur. Bizler, bir Kurtuluş Savaşı destanının içinden var olduk. Cumhuriyet’in insan modelinin milli ve manevi değerlerimize saygılı olarak yetişmesini benimsedik. Bir onur savaşı olan Kurtuluş Savaşı’mızı ateşleyen düşünce, büyük kurtarıcı Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün deyişiyle, “Milli mücadele ruhudur.” Bu ruh gençlerimize aktarılmadığı gibi anlatılmamıştır da. Oysa kendi

Bir onur savaşı olan Kurtuluş Savaşı’mızı ateşleyen düşünce Atatürk’ün deyişiyle “Milli mücadele ruhudur.”

tarihinden tiksınmeyen ve kendi kültürünü aşağılamayan “hür fikirli, hür vicdanlı ve hür bilgili gençlerin yetişmesi hedeflenmiştir. Bu düşünceden vazgeçme halleri, eğitimimizden eksik olmamıştır. Sonuçta yarım akıllılar, vasat zekalar ve ayakları burada, kafaları dışarda kuşaklar yetişmiştir.

Şimdilerse ise, uygulamadan vazgeçilmeyen bir büyükyanlışlık olanların üstüne tüydikmektedir.

İlköğretim kurumları yönetmeliğine ilk üç sınıfta kalma yoktur. Daha sonraki sınıflarda ise başarısız öğrenciler, şube öğretmenler kurulu kararı ile başarısız öğrenciler üst sınıflara geçebilirler. Orta öğretime geçildiğinde, herhangi bir dersi 1 olan öğrencinin not ortalaması, 2.50 ise, o da bir üst sınıfa geçer. Böylece temel bilgi ve becerileri edinmeden başarısız ve yetenezsiz ne kadar öğrenci varsa, üniversitenin önüne gelirler. Ve sonra aydınlık bir Türkiye hayâl edilir.

Dünyanın bütününde eğitimin üç işvenin olduğu kalın hatlarla belirtilir. Birincisi sosyal işlevidir ki, bireyin içinde yaşadığı topluma ve çağdaş dünyaya uyum sağlamasıdır. İkincisi, siyasal işlevi olup, liderlik yapabilecek kişileri yetiştirmektir. Nitekim bugün dünyamızı beyinlere yönetmektedir. Tanrılar dönemi de, kahramanlar dönemi de bitmiş, şimdi insan dönemini yaşıyoruz. Bu dönemde yaratıcı zekâyı

eğitlimlerine alan ülkelerin hepsi de gelişmişlerdir. Ve kendilerini, "Dünyanın efendisi" olarak adlandırmaktadırlar. Eğitimin üçüncü işlevi ekonomidir. Kalkınmayı ve gelişmeyi yapacak kişileri yetiştirmektir. Bunların doğru olarak uygulanması gerekirken, değişik nedenlerle göz ardı edilirler ve bunun sonucunda da ne meclisteki kavgalar biter, ne sokaktaki kavgalar... Bir kör dövüşüdür sürer. Okumuşu, okumamışu, profesörü, manavı, yakası açılmamış küfürlerle birbirlerine girerler.

Televizyon kanallarında sanat adına sergilenenlerde, hiçbir ahlaki kural görülmez olur. Bir hudutsuz kargaşa, bir duyarsızlık, bir çirkinlikler yarışması, bir edepsizlik furyası, her yere yayılmaya

Kiliseye Bağış!

Kilise yönetimi, kasabanın en zengin avukatının kiliseye hiç bağışta bulunmadığını fark etmiş ve adamı ziyarete gitmişler: "Araştırdık ki yıllık geliriniz en az 500 bin dolar, ama bunca yıl kilisemize tek bir kuruş bile bağışlamamışsınız..!"

Avukat arkasına yaslanıp, "Şunları da araştırdınız mı?" demiş, "Annenin yıllar süren bir hastalıktan sonra ölmek üzere olduğunu ve hastane faturalarının onun gelirini

başlar ki, bunun adı "Cehalet"tir. Bunun ne yenebildik, ne yok edebildik... Buna karşın sağlıklı bir Türkiye için yapılacak ilk iş, yine eğitimdeki yanlışlıkları düzeltmektir. Bunlar, 1) Sınıfta kalma, kaldırılmalıdır, 2) Bayrağın, bir bez parçası, vatanın bir coğrafyadan ibaret olmadığı anlatılmalıdır, 3) Öğretmen yetiştirme modeli gözden geçirilmelidir.

Bize göre 1983 yılında, öğretmen yetiştiren kurumlar, nitelikli öğretmen yetiştirmesi için üniversitelere devredilmiştir. Ancak buna ulaşılamamıştır. İdea insanı yetiştirecek olan öğretmen, o ideali gerçekleştirecek ölçüde yetiştirilememiştir.

Bir gerçeği, Atatürk'ün ağzından yineliyorum: "Milletleri hür ve bağımsız kılan da, köleliğe mahkûm eden de, eğitimdir." •

kat ve kat aştığını?.."

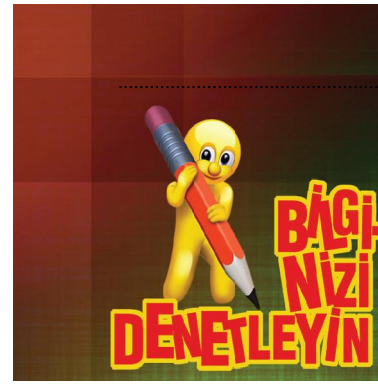
"Şeyy.. Hayır.."

"Veya ağabeyimin kör ve tekerlekli iskemleye mahkûm olduğunu ve gelirinin hiç olmadığını?.."

Kilise heyeti mahcup bir şekilde birbirine bakmış. "Kız kardeşimin kocasının trafik kazasında öldüğünü." Avukat sertleşmeye başlamış "...Ve arkasında beş kuruşu olmayan 3 çocuk bıraktığını.."

"Ha.. Hayır.. Bilmiyorduk.."

"Öyleyse, bunlara 5 para vermeyen ben, size neden bağışta bulunayım?"

1—"Yüzüklerin Efendisi" kitabının yazarı kimdir?
a—Max Lorenz
b—Pierre Mac Orlan
c—J.R.R.Tolkien
d—Henry Edward Manning

2—ABD'nin güneyindeki Louisiana eyaleti kimlerin kolonisiydi?
a—İngilizlerin
b—Hollandalıların
c—Fransızların
d—Portekizlilerin

3—"Louis XIII üslubu" hangi iş kolunda kullanılır?
a—Mermercilikte
b—Mobilyacılıkta
c—Oymacılıkta
d—Demircilikte

4—"Lüküs Hayat" oyununu en son hangi yönetmen sahneledi?
a—Haldun Dormen
b—Muammer Karaca
c—Ekrem Reşit Rey
d—Cemal Reşit Rey

5—Sinemaya katkılarından dolayı 1991 yılında özel Oscar alan yıldız kimdir?
a—Sophia Loren
b—Ava Gardner
c—William Holden
d—Jane Russell

6—Yumuşak ve iri et parçasına ne denir?
a—Bonfile b—Pirzola
c—Şişlik d—Löp

7—Aşağıdaki sözcüklerden hangisi "bununla birlikte" anlamındadır?
a—Maahid b—Maakid
c—Maahaza d—Maakil

8—Dört figürlü "Lorke" hangi bölgemizin halk oyunudur?
a—Karadeniz b—Ege
c—Marmara d—Güneydoğu

9—Lozan Antlaşması İsmet Paşa tarafından hangi tarihte imzalandı?
a—24 Haziran 1923
b—24 Temmuz 1923
c—24 Ağustos 1923
d—24 Eylül 1923

10—AB anlaşmasının imzalandığı Maastricht kenti hangi ülkededir?
a—Norveç b—Hollanda
c—İsveç d—Finlandiya

11—Osmanlılarda padişahın saray dışıyla ilişkisini kim düzenledi?
a—Mabeyinci
b—Silahtar
c—Harem ağası
d—Sadrazam

12—İspanyol soprano Victoria Lopez'in diğer adı nedir?
a—La Maja Desnuda
b—Madam Butterfly
c—Myriam Makeba
d—Los Angeles

Hazırlayan: ÖZÜM LARÇIN

13—Edebiyatta birşeyin başka birşey aracılığıyla anlatılmasına ne denir?
a—Bilim kurgu
b—Biyografi
c—Allegori
d—Fantezi

14—Nato'ya karşılık kurulan Varşova Paketi'nden hangi ülke çıkarılmıştır?
a—Arnavutluk
b—Bulgaristan
c—Romanya
d—Macaristan

15—Lostra salonunda ne yapılır?
a—Saç, sakal tıraşı
b—Manikür, pedikür
c—Epilasyon
d—Ayakkabı boyama

16—Türk abecesinin onaltıncı harfi nedir?
a—K
b—L
c—N
d—M

17—Islahat Fermanı'nın (1856) öngördüğü ilk bakanlık hangisidir?
a—İçişleri b—Dışişleri
c—Eğitim d—Maliye

18—İlk Sherlock Holmes öyküsünün özgün adı nedir?
a—A Study in Scarlet
b—The Ring and the Book
c—War and Peace
d—The Scarlet Letter

Yanıtlar: 149. sayfada →

BÜYÜK YAPITLARIMIZ
Konur Ertop

Gönüllü sürgünlükten,
zorunlu sürgünlüğe

Ülkesine Ulaşmak İçin Çırpınan Odysseus Gibiydi...

“Kentini yitiren
insanın, yeryüzü
ayaklarının altın-
dan kaymıştır.”

Demir Özlü

Demir Özlü edebiyat dünyasına 1950’lerde öyküleriyle girdi. Varoluşçu yazarlardan etkilenmişti. “Bunalan genç adamlar”ın önde gelen adıydı. Haksızlığa, eşitsizliğe, siyasal baskıya karşı çıkmakta gecikmedi. Bir keresinde mahkeme salonunda, avukat cübbesini çıkarıp yargıcın önüne bırakarak “Burada Atatürk yargılanıyor!” diye çıkıp gitmesi unutulmamıştır.

Türkiye’nin yaşadığı yıldırıcı günlerde öğretim üyeleri (Prof. C. O. Tütengil, Prof. Ü. Doğanay vd.), gazeteciler (U. Mumcu, A. İpekçi vd.) art arda cinayetlere kurban giderken, Demir Özlü bu karmaşık dönemde yurt dışında yaşamayı uygun gördü. Eşi İsveçli bir gazeteciye, onun ülkesine giderek yazınsal çalışmalarını orada sürdürdü. Örneğin “Stockholm Öyküleri”ni, “Bir Yaz Mevsimi Romansı”nı, uzun yıllarını sürgünde geçirmiş aydın bir siyaset adamının yaşamından söz eden “Prens Sabahattin Bey” gibi öykülerini orada yazdı. Edebiyat, siyaset konulu toplantılara katıldı. Yazar örgütlerinin, kültür kuruluşlarının katkılarıyla Stockholm dışında yaşadığı da oldu. Kimi yapıtlarını (ör. Bir Beyoğlu Düşü, Berlin’de Sanrı) bu olanaklarla yazdı.

12 Eylül dönemindeki baskılar nedeniyle ülkesinden ayrılmak zorunda kalan Türkler yurt dışında toplantılar düzenlemeye, yayınlar yapmaya başlamıştı. Demir Özlü edebiyat çalışmaları arasında bu etkinliklere de katıldı. Yurt dışındaki ilerici aydınlarının çıkardığı “Demokrat Türkiye” gazetesine yazılar yazdı. Burada, Türkiye’deki siyasal yönetimi eleştirerek insan haklarını, düşünce özgürlüğünü savunurken, Türk solunun yanlışlıklarını da göstermekten kaçınmadı.

Yazıları yüzünden yurttaşlıktan çıkarıldı. Yurt dışında yaşayıp gördüklerini anlatan sürgün-yazara,

Demir Özlü hem ünlü bir yazar hem de usta bir avukat. 12 Mart muhtırası mağduru pek çok kişiyi savundu, idamdan döndürdü. Önemli bir özelliği de katılımcı demokrasiyi içselleştirmiş olması. Bu nedendir ki Türkiye’de başka darbeler yaşamak istemediği için 1979’da İsveç’e yerleşti. Ama 1989’da yurt hasretine dayanamayarak geri döndü. Bugün yılın yarısını Stockholm’de, yarısını da İstanbul’da yaşıyor.

ülkesinden uzaktayken “Sait Faik Hikâye armağanı verildi. Sürdürdüğü hukuk savaşımında kazanan o oldu. Ülkesine dönmesi, ayrılışından tam on yıl sonra gerçekleşebildi.

Bu yaşadıklarını “Sürgünde On Yıl” kitabında anlattı.

Sürdürdüğü hukuk savaşında kazanan o oldu

Yazarın sürgündeki yaşamını, değişik bir coğrafyadan ülkesine bakışını sergileyen yapıtı, özgürlük çağrısıyla sona eriyordu; “İnsanoğluna gerekli olan, sonsuz bir özgürlüktür, her an alanı genişletilen, genişleyen bir özgürlük. Kazanılan, durmadan da kazanılması gereken özgürlük.

Demokrasi de, bu özgürlüğün, yönetim alanındaki tanımından başka bir şey değil kuşkusuz.” Sürgünde çektiklerini, Troya Savaşı’ndan sonra ülkesi İthaka’ya dönmesi on yılda gerçekleşebilen Odysseus’un serüvenine benzetiyordu. Bu görüşü, “İthaka’ya Yolculuk” kitabının temeli oldu. Yapıtında yazar-anlatıcı, bir yaşamöyküsünü, sürgünün serüvenini, yurt özlemini, bir aydınlanmacının yaşama, dünyamızın hallerine, tarihe bakışını vd., sözde kendisine yöneltmiş sorulara verdiği yanıtlarla, dile getirir... Böyle bir kurguyu, bir Fransız Yeni Roman akımı temsilcisinden

kilerinde kendini gösteren yabancılık, soğukluk sürüp gider. Bambaşka yaşamları kuşatan bambaşka bir coğrafyada, bambaşka bir iklimin ortasında: “Nisan ayı da olsa, batmayan bir güneş vardı. Ve gün batmıyor, ışık hiç kesilmiyordu. Başka ülkelerde gece çoktan gelmiştir, kentler elektrik lambalarının ışıladığı karanlığa çoktan gömülmüşlerdir. Bu kentteyse, bu soğuk bahar ayları batmıyor güneş: ışık, ileriye doğru uzanan sokaktaki evlerin madeni çatısında duruyordu. Mat bir ışık. Uzun bir süre batmayacak, uzayacak ışık. Neyi bekliyor gece? Nasıl tükenecek vakit?”

Bütün bir yaşam sürecinin yanı sıra geniş bir coğrafyayı kapsayan yapıtı, bu nedene çok boyutludur.

esinlendiğini açıklamaktan da çekinmez.

“Çok gençken, yazar arkadaşlarımın kurgusal metnin tıpkı yaşam gibi, çok boyutlu ve doğal olmasını istediğimi yazmıştım. Bilmiyorum ona yaklaşabildim mi?” der. Evet, bütün bir yaşam sürecinin yanı sıra geniş bir coğrafyayı kapsayan yapıtı, bu nedenle “çok boyutlu”dur. Düşlerini, özlemlerini, anılarını, kalabalıklarla iç içe yaşasa da çektiği yalnızlıkları, üzünc duygusunu okuruyla içtenlikle paylaştığı için de “doğal”dır!

Yaşamaya başladığı kuzey ülkesinin doğasında, insan iliş-

Geri dönebileceğine hep inanır. Umut, içinden hiç eksik olmaz: “Kimbilir, bir gün... Bu uzun yolculuğun sonunda kendi ülkeme döneceğim. Orada aydınlık, yıldızlı gecenin içinde, asmalar altındaki evimin kapısını açacağım. Yeşile boyalı tahta bir kapı. Kendi evimin kapısı.” “İthaka’ya Yolculuk”ta yazarın çocukluk, gençlik dönemlerinden anılar birbirini izler.

Ödemiş’ten, İstanbul’da yaşadığı semtlerden, sanatın, eğlencenin odağı Beyoğlu’ndan, Bizansın etkisini hâlâ taşıyan Galata’dan görüntüler canlandırılır. Babaannesi, annesiyle babası, ikisi de yazar olacak kızkardeş-

leriyle, kendi oğullarıyla, kızıyla ilgili sayfalar bir sevgi yumağının parçalarını oluşturur. Babasının cenazesinde bulunamayışının verdiği acı hep içindedir.

Çocukluğunda ailesiyle

birlikte yaşadığı taşra kentleriyle, orarlardan tanıdığı insanlarla ilgili anıları “Pipolar”, “Bisikletler” gibi neredeyse bağımsız birer öykü niteliğindeki bölümlerin konusudur. “Malta Çarşısı Yakınındaki Ev” başlıklı bölümde, artık Hukuk Fakültesi’nde okuyan genç yazar adayının edebiyat dünyasına adım atışı anlatılır: “Fatih’te eski bir yangın yerine babamın yaptırdığı evde, bana ayrılmış odada yepyeni bir dünyaya adım attım. Çok genç bir adam olarak, bir yazar olmaya karar verdim orada. Ne demekse bu? Bu savrulduğumuz yaşamda neyi imliyor sa? Zaman zaman ruhsal sıkıntılar, derin acılar çeksem de, o oda, o odadaki kitaplar, orada yapılan çalışmalar, orada giriştiğim ilk yazı deneyleri... hayaller, hayaller... ayakta tuttu beni.”

Sürgün yıllarındaki düşlerini o odadan izlenimler doldurur: “Işıklı oda. Penceresinden uzaktaki Fatih Camii görünüyor. Büyük tahta masa, kiremit renginde. Yatağın vişne rengi örtüsü duruyor. Kitaplıkları yerli yerinde. Halının üzerinde açık bırakılmış kitaplar var. Birini eline alıyor. Düş, bunca yılın değişen görüntülerini mırıldanmak istiyor kulağına. Düş sanki bir şeyi not ettiriyor ona: Her şey dara-

cık bir taş sokakta, bacaları gören, so-kağa bakan, hiç değişmesini istemediğin sakin bir odada, o kapalı gökyüzü altında, değişmeyen, duygulanımlarla dolu, mutluluğun acısının duyulduğu sarsıntısız bir yaşamı özetmişti sana. Sakin bir hayatı. Oysa, burayla orası arasında doldurulması gerekli bütün bir hayat var sanki. Uzaklarda yıllar geçtikçe, sanki her şey birer imgeye dönüştü. İmge, o odaya dönüp duruyor. İmge onu, acının salıncağında sallıyor.”

Sürgünün imgeleminde İstanbul’daki yaşam, en küçük ayrıntılarıyla canlanır: “Galata Kulesi’nin çevresinde rüzgâr esiyor. Kirli ve güzel Yahudi mahallesinin bakımsız evlerinden dökülen incecek tozu dağıtı-

yor çevreye. Kuledibi'nin sıvaları dökülen yapılarının önünde kapıcılar, manavlar, seyyar satıcılar oturuyor. Örgülü saçlı kız çocukları tebeşirle çizdikleri daireler üzerinde seksek oynuyorlar.”

Gönüllü sürgünün zorunlu sürgüne dönüşen yaşamı on yılı dolduracaktır: “Uzun, uzun zamanlar geçti artık. Sonra bütün bu kör zamanların ‘beklemek’ olduğunu anladım. Beklemek, beklemek, yalnızca beklemektir bu. Kendi kendime söylemekten kaçındığım: kendi kentime dönmeyi beklemek. Denize doğru uzanan o taş mazgalları görebilmek. Zihnimi de, gündelik yaşamımı da saran melankoli buy-

”Uzun, uzun zamanlar geçti artık. Sonra bütün bu kör zamanların ‘beklemek’ olduğunu anladım.”

du. Beklemenin gizli gerginliği. O durgunluk, sakinlik gibi kendini gösteren gerginlik. O gerginlik içinde yaşadım ben. Bütün gemileri onulmaz bir fırtınada batıp da, arda kalan tek gemisiyle Kirke Adası'na varabilen Ulysses gibi.”

Sürgündeki yazarın uzun ayrılık yıllarından sonra düşlerini doldurmuş dünya yerine hiç beklemediği bir dünya ile karşılaşması, “İthaka'ya Yolculuk” kitabını onulmaz bir acıyla noktalar. Yazar, “Döneceğim kenti yeniden sevemeyeceğimi biliyorum. Öyle bir değişti ki o! (...) Şimdi artık

bu uzun yolculuğun sonunda İthaka'ya varsam da, ürkmüş gözlerle seyredeceğim onu.” der. Öyle de olur: “Sonra bu bitmeyen yolculuğa çıktım. Dönüş yolunu bir türlü bulamadığım bu uzun yolculuğa. Uzun, uzun yıllar dönmedim oraya. İthaka'ya. Dönersem de, İthaka'yı eskisi gibi bulacağımdan kuşku duyuyordum.

On yıl sonra döndüm oraya. Yoktu İthaka. Sislerin içinde görünmeyen bir kara parçasıydı. Belki de artık yitip gitmişti.”

“İthaka'ya Yolculuk” bir yazarın yaşam öyküsüne özel bir tanıklıktır. Bunu gerçekleştirirken bütün zamanlarda, bütün ülkelerdeki “sürgün”lerin

yaşama biçimine, düşüncelerine, duygularına tanıklık etmektedir. •

konurertop@butundunya.com.tr

BENZERLİK

İki emekli parkta güvercinlere yem atıyorlardı. Birincisi: “Şu güvercinlere ne zaman yem atsam siyasetçileri hatırlıyorum” dedi. Diğeri “Neden?” diye sorunca ekledi: “Yerde dolaşırken elimizden yiyor, havalanınca da kafamıza ediyorlar...”

2		8					5	3
1		9						
			6		2		8	7
		4	5		7	3		
				1				
		7	2		6	4		
8	3		9		4			
						8		4
9	4					2		5

Sudoku Yapamayanlar İçin

8					6			3
	7	9	3	8			6	
							7	
2			1		9		8	
	8			7			1	
	9		8		5			7
	1							
	2			1	8	3	5	
5			6					8

Sudokusuz Yapamayanlar İçin

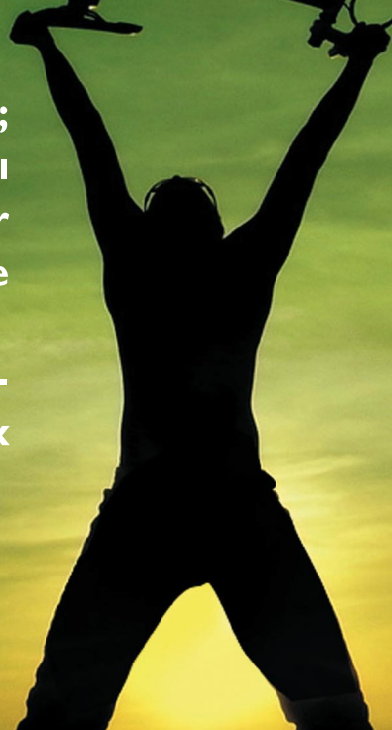

SPORUN DÜNYASI
Metin Gören

Bisiklet

**Çocukluk yılları-
mın en güzel anıla-
rından biri babamın
sürprizi olmuştu.**

Gecenin bir yarısında
ve belki de o saatlerde;
jantları pırıl pırıl, farları
renkli ve de ilginç sesler
çıkaran zili ile düşümde
gördüğüm o harika
aleti sabah uyandıgım-
da baş ucumda görmek
sınırsız bir sevincin
olaganüstü boyutlar-
daki dışa vurumuydu.

Sevinç çılgılığımın perde per-
de yükselmesi, komşularımızın
korku ve endişe dolu gözlerle
kapımıza değin dayanmasına neden
olmuştu.

Annemin, bisikletimi komşu ço-
cuklarına sunumu, " Metin sizi de
bindirir. Hep birlikte gezersiniz. Uma-
rım sizin de olur ." şeklinde bir tüm-
cenin, gelecek zamana yönelik söz-
cüklerinden oluştu... Bisikletimin ü-
zerinde kısa sürede sağladığım denge,
yaşama yönelik ilk sınavımdı. Ayak-
larımın olanca gücüyle pedala basa-
rak bisikletime hız veriş, çocukluk
keyfimin yıllar sonra gençlik ve sonra
da hayatın akışı içinde geçireceğim
olası evrelerin geçit töreniydi.

Bisiklet benim için insan yaşa-
mının simgesiydi. Denge becerisi,
gücün bilinçli kullanımı, hız, hedefe
yönelik etap etap hamleler ve sınırı
olmayan azim...

Ükemizin en başarılı
sporcularından Rifat Çalış-
kan' la vatani görevimizi birlikte yap-
mıştık, Jandarma Subay Okulu'nda.
Sporun kendisine sağladığı anatomik
yapısı kusursuzdu. Adale grupları
çok gelişmişti. Bisikletin üzerinde
bronzdan yapılmış bir heykel gibi
duruyordu. Çocukluk yıllarının sıkın-
tımsını anlatırdı sıklık. Ve bisiklet spo-
runa olan aşkı... Bir çok kez, Anka-

ra'dan memleketi Konya'ya bisikletçi
tanımlamasıyla pedal basarak mesafe
tanımaksızın giderdi. Merak eder so-
rardım: " Bunu nasıl başarıyorsun?"
Yanıtları da ilginç olurdu: "Azimle...
Hedefe yönelik bitmeyen yeni hamle-
lerle. Ve bisikletin bana öğrettiği hayat
felsefesinin sayfaları arasında gezine-
rek..."

Bisiklet sporumuzun büyük ustala-
rından Rifat Çalışkan (soldan ikinci)

Bisiklet Sportu'nun en büyük usta-
larından Rifat Çalışkan, başarıyla yap-
tığı sporun en ince noktalarını etap
etap anlatıyordu. " Bisiklet benim için
bir yaşam biçimidir. Onsuz olamam.
Başarılarımı, bisikletimin ayrıntıla-

rında ararım ve onlarla bıkmadan konuşurum. Onlar beni ve bende onları sorgularım. Çoğu zaman hatalarımı yüzüme adeta haykırırlar. Fren mekanizmasını yarış öncesi sıkı kontrolden geçirmediğimi beyinsel anımsatma içinde olurlar şaşırırım. Uyarıları ilginçtir. Canı olmayan bir demir parçası... Uzun bir fren teli ya da kimyasal bir süreçten geçtikten sonra tekerlek haline gelen lastik parçası en yakın arkadaşım olur. Ve ben onunla, tüm bu parçalardan oluşan bisikletimle mutluyumdur. O benim yol arkadaşım, sırdaşım, en iyi arkadaşımdır yıllardan bu yana..."

Uzun bir fren teli ya da kimyasal bir süreçten geçtikten sonra tekerlek haline gelen lastik parçası en yakın arkadaşım olur.

Geçtiğimiz yıllarda aramızdan ayrılan sevgili arkadaşım Rifat Çalışkan'ın bisikletiyle özdeşleşmesi doğrusu ilginçti. Bir sporunun, aletli sporlar dalına giren bisikletiyle yaşadığı ilginç aşk başarısının gizemi olmalıydı. Ülkemizin gelmiş geçmiş en önemli bisikletçilerinden Rifat Çalışkan'ın, askerlik süresince anlattıkları ciltlere sığmayan kitap o-

lurdu. Biri vardı ki, anlatılmadan geçilemezdi... Geçilemezdi çünkü; bisiklet sporunun günümüze değin uzanan evresinde, Amerikalı bir sporunun olaganüstü azmi ile yıllar öncesinin duayeni Çalışkan'ı tanımaya bile aynı felsefe kulvarında koşuyorlardı.

O gün nöbetim vardı. Saat gece yarısını çoktan geçmişti. Kapı vuruldu, eşofmanıyla Rifat Çalışkan içeriye girdi. Yüzü sararmıştı. Midesini tutuyordu. Hasta olduğunu, dışarıya çıkmak için iki saat izin istedi, yüzbaşından. Komutan revire yatmasını, doktor kontrolüne girmesini söyledi. Rifat Çalışkan, revire yatarak ve de ilaç alarak iyi olmayacağını söylüyor, iki saat izin almakta diretiyordu. Nöbetçi yüzbaşı, iki saat izin süresince ne yapacağını sorduğunda

ünlü sporunun yanıtı odada bulunan herkesi şaşkına çevirdi; " Bisiklete bineceğim komutanım... " Rifat Çalışkan'a Ankaranın içinde bisikletiyle do-laşmasına izin verilmedi, verilemezdi. Bu büyük bir sorumluluktuktu. Ancak babacan yüzbaşı ünlü sporunun Jandarma Subay Okulu bahçesinde ve gecenin ilerlemiş saatlerinde bisikletine binmesini izin verdi. Çalışkan 3 saat sonra kendisini çok iyi hissettiğini ve uyumaya gideceğini söyleyerek tur alanından ayrıldı. Çalışkan'ın bisikleti üzerinde geçirdiği zaman süreci, bir sporunun kendine özgü uyguladığı psikolojik bir tedaviydi.

Ünlü Amerikalı bisikletçi Lance Armstrong, Tour de France (Fransa Turu)nu ilk kez kazandığında, biz insanlar için en korkunç hastalık kanserin kemoterapi tedavilerini yeni bitirmişti. Armstrong kendisini sevenlerin, yakın dostlarının ve de bisiklet sporunun Amerika'daki yetkililerinin olumsuz söylemlerine karşın, dünyanın en zor etaplarından oluşan Fransa Turu'na katılmakla yaşamıyla alay etmişti. Ünlü bisikletçinin Fransa Turu'nda elde ettiği olağanüstü başarıları, bilinçli insanların sonsuza dek sürdürmek istedikleri azim olgusunun bir zaferiydi, kuşkusuz.... Bisikleti üzerinde dağlar, tepeler, bayırlar aşan, tüm doğa koşullarına göğüs gererek şampiyonluklar elde eden Armstrong'un, " Amerika

savaşa değil, sağlığa para harcamalıdır " söylemi, sanırım birileri tarafından siyaset tarihinde en anlamlı sözler olarak bir yerlere yazılacaktır.

Çocukluk yıllarımda jantları pırıl pırıl, farları renkli ve zil sesindeki ahengi ile benim olan bisikletimin, ya da o dönemde bisikleti olanların hedefi yaşama denge sağlamanın sınavından geçmek olmuştur. Ve şimdi bisikleti olan tüm çocuklarımız keyfi için, sporcu olabilmek ve yarışmalara katılabilmenin alt yapısını oluşturmak için önce yaşama denge sağlamak zorundadır. Denge becerisi, gücün en iyi şekilde kullanımını, hedefe yönelik tüm uğraşları kolaylaştırır. Azim ise ünlü şampiyonumuz Rifat Çalışkan ile Amerikalı olaganüstü sporcu Lance Armstrong'un yaşamlarını anlatan ilginç öykülerin satır aralarında gizlidir... •

metingoren@butundunya.com.tr

Türkiye’de Doktor Olmak

Gözlerini gözlerime dikti, “sizinle özel konuşmak istiyorum” dedi güçlkle. Son günlerindeydi, düzelmesi imkânsız bir kan hastalığı ile bir yıla yakın bir süre boğuşuyordu. Eşi ve çocukları onu bir dakika bile yalnız bırakmıyor, olanaksız bir iyileşme için gözlerinin içine bakıyorlardı...

Yalnız bir zamanında odasına girdim, gülümsedi. Yanına oturmamı işaret etti. Vücudunun savunmasından sorumlu beyaz kan hücreleri hasta kemik iliğinde yapılamadığından iltihap oluşumundan onu koruyabilmek için maske takıyorduk. Eliyle maskemi çıkarmamı istedi, dediğini yaptım.

“Biliyorum” dedi, “umut yok, yakın bir zamanda öleceğim, ne olur beni yorma, eşim, çocuklarım her şeyin yapılmasını isteyeceklerdir, boş ver, beni uğraştırma.” Ellerini tuttum, “onlara bir şey anlatma” dedi, “bu konuşmayı bilmesinler”. “Siz” dedim, “inanılmaz bir kadınsınız”. “Hayır” dedi, “ben, çok sıradan bir kadımm”...

İzleyen süreçte şuurunu kaybetti, çevreyi tanımadı, çılgınlıklarla uyandı geceleri. Ailesi son güne kadar hep

**Tıp Bayramı
Tüm Sağlık
Çalışanlarına
Kutlu Olsun**

yanındaydı. Her sabah vizitinde gözümün içine bakıyor, “yeter artık” diyordu, ya da bana öyle geliyordu.

Ben bir hekimim ve son ana kadar bir hekim ne yapmalıysa onu yaptım, tıbbi desteği kesmedim tabii, ama gözlerinin içine de bakamadım hiç. Sonraki günlerde onu kaybettik.

Sevgili Hocam Prof Dr Akif Berki, “her kaybettiğim hastamla benim de bir yanım ölür” derdi, haklıydı... Her hekimin hastası öldüğünde onun da bir tarafı ölür gerçekten.

Bu anımı neden paylaştım...

Çünkü genç lise mezunları meslek tercihlerini yapıyorlar bu günlerde. Son yıllarda Tıp fakültelerinin puanları yeniden çok yükseldi, insanlar meslek garantisi yüzünden “hekim” olmayı tercih ediyorlar artık. Onlara çok kısa-

ca şunu hatırlatmak isterim, hekimlik bir meslek değil, bir yaşam biçimidir. Sizler bakmayın son yıllarda hekimler ile ilgili çok yetkili ağızlardan “paragöz” oldukları anlamına gelen imalara...

Gündelik siyasetin sarmalına takılmış, hekimlik ile ilgili hiçbir fikri olmayan insanlar farklı anlayabiliyor ve öyle anlatabiliyorlar hekimleri insanlara. Şunu bilmenizi isterim, bir avucu geçmeyecek kadar olan nadir örnekleri bir yana koyarsanız, yukarıda size aktardığıma benzer tek bir anısı olan bir hekim bile yaptığı işin eksenine parayı koyamaz. Sizlerin yazılı basında okuduğunuz, televizyonlarda seyrettiğiniz tam gün yasası, öğretim üyelerinin farklı üniversitelerde görevlendirilmesi gibi sorunların ana eksenini hekimlerin “paragöz” olmaları oluşturmuyor. Bu tartışmanın ana eksenini olanaksızlıklardan, politika üretmemekten, hastane kapılarında ölen hastaların, halen ilaca ve hekime ulaşamayan vatandaşların sorumluluğundan kurtulmaya çalışan politikacılar oluşturuyor. Onların hesapları hekimleri hedef göstererek işlemeyen bir sağlık sisteminin sorumluluğundan kurtulmaktır. Hekimler ve diğer tüm sağlık personelinin ucuz, yok pahasına çalıştırmak ve her bir zorlukta onları hedef göstermektir.

Hekimlik mesleğini seçmeyi plânlayan hekim adaylarının şunu iyi

bilmeleri gerekir. Eğer ekonomik nedenler ile hekimlik mesleğini seçecek-seniz, bunu yapmayın. Çünkü önümüzdeki süreç Türkiye’de bu mesleği insanlık sınırlarını zorlayan bir özveri gerektiren ve boğaz tokluğuna yapılabilecek bir meslek haline getirecektir.

Dahası yaşanacak her zorlukta siz ve mesleğiniz suçlanacaksınız.

Ama eğer içinde “insan” olan bir meslek seçmek istiyorsanız, başka insanların acılarını dindirerek mutlu olacağınızı düşünüyorsanız, yaşamınızın her anını işinizle geçirmeyi kabul ediyorsanız “hekim” olun.

“Bunlar ısrarla para kazanmak istiyorlar” sözlerinin duyulduğu günler yaşıyoruz. “Bunlar” diye hitap edilen insanları ileride meslektaşımız olarak göreceğiz ve sayacağız, onlara değer verecek ve beraber çalışmayı isteyecekseniz hekim olunuz. Şuna inanın, “bunların” asıl istediği insanca, uygarca, bilimin rehberliğinde, hastayı ve sağlık personelinin gözetiminde iyi planlanmış sağlık sistemleri içinde insanca hastalarına yardımcı olabilmektir.

Eğer halen “hekim” olmak istiyorsanız, buyurun gelin, sizlerde aramıza katılın, meslektaşımız olun. •

Yazan: Dr. MUSTAFA ÇETİNER

Yazan: Dr. GÜRBÜZ TURGAY

Ne güzel bir rastlantıydı

Paylaşılan sevgi ve mutluluk toprağı besleyen su gibidir. Buharlaşırsa da yağmur olup geri döner...

1979 yılında Çukurova Tıp Fakültesini bitirdim. Aynı yıl sakin bir İç Anadolu şehri olan memleketim Niğde'de göreve başladım. 12 Eylül sürecinden sonra askere gitmeye karar verdim. İhtisas öncesi dönemim de aradan çıkmış olacaktı.

Eğitim sonrası çekilen kura, görev yerimi Ankara Merkez Komutanlığı olarak belirlemişti. Orada dostluk kurduğum bir komutanım, Güneydoğu'nun bir sınır ilçesinden idi. Sık sık hastanelerinin olmayışından, yöre insanlarının iyiliğinden söz ediyordu.

Komutanımın içten konuşmaları içime işlemiş; oraya gitmeyi kafama koymuştum. İhtisasa da daha iyi hazırlanabilecektim. Askerlik biter bitmez kahverengi, tombul bir doktor çantası, içine koyduğum bir tansiyon ve bir de dinleme aletiyle Güneydoğu'nun o şirin sınır ilçesi Ceylanpınar'a gittim. Gerçekten de ilk günden itibaren herkes yardımcı olmuş, hiç yabancılık çekmemiştim. Komutanımın söyledikleri de doğru çıkmıştı.

Zaten ben de bulunduğu yerden zevk almayı, olumlu ortamlar yaratmayı seviyordum İlk günlerde tanıştığım her devlet memuru hem yöreyi kötülüyor, hem de en kısa zamanda kurtulma dileğini tekrarlıyordu. Daha kötüsü, yerli halka bunu söylemekten de çekinmiyorlardı. Bu önyargılar nedeniyle de halkla iletişim kuramıyorlardı. Benim kendi isteğimle gelmeme ise hiç anlam veremiyorlardı. Şaşır-mıştım. İnsanın yaşadığı yeri kendisine zehir etmesinin hiçbir sebebi olamazdı. Benim söz ve davranışlarımdan bölge insanlarını, çevreyi ne denli sevdiğim anlaşılıyordu.

Pratisyen ve serbest hekim olarak hastaların tedavilerini veriyor, gerektiğinde evlerinde serumlarını takıyor ve geceleri de kontrollerine gidiyordum. Teşhis ve tedaviyle geçen yoğun günler ve hastalarla kurduğum iyi ilişkiler sonucunda çevre ilçelerden de hastalar gelmeye başlamıştı. Onlar beni, ben onları çok ama çok sevmiş, zamanla

kalıcı dostluklar da kurmuş-tuk. Zaman çabuk geçiverdi Bir yıl kaldığım Ceylanpınar'dan ayrıldım; ihtisasımı Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde tamamlayıp, kadın doğum uzmanı olarak tekrar memleketime döndüm.

Aradan uzun bir zaman geçti. İki yıl önce bir hastamın işlemleri için mezun olduğum fakülteye gitmem gerekmişti. Hastam iki bölümdeki işlemlerini tamamlamış; geriye sadece bir poliklinik muayenesi kalmıştı.

Dr. Gürbüz Turgay poliklinik muayenesine götürdüğü hastası ile

Bu işlemler de bittiğinde hemen memleketimize dönecektik. Muayeneyi hemen tamamlamak bize çok zaman kazandıracaktı. Öğlen yemeğine ise sadece beş dakika kalmıştı! O saatlerde bir doktorun nasıl yorgun olabileceğini çok iyi biliyordum. Bir doktorun odasına doğrudan girip, randevusuz bir muayene talebi elbette hoş karşılanamayabilirdi. Zordu ama şansıma da denemeliydim.

Sekreterle konuşmadan kapıyı çalıp odaya giriverdim.

Ben davranışım karşısında göre-

ceğim tepkiyi hesaplayıp söyleyeceklerimi düşünürken, aniden bir şeyler oluverdi!

Daha ağzımı açmadan genç doktor dikkatle yüzüme baktı, içtenlikle gülümseyerek ayağa kalktı ve yanıma kadar gelerek adımları, soyadımı söyledi. İyice şaşırılmış, öylece bakakalmıştım.. "Sizsiniz değil mi?" diye sorduğunda, beş yaşında gördüğü "o doktor" olduğumdan artık emindi. Ceylanpınar'lı genç meslektaşım, tam yirmi beş yıl sonra beni tanıdı!

Ayaklarım tutmaz oldu ve hemen yanımda duran koltuğa oturuverdim. O anda nasıl bir duygu seline kapıldığımı anlatabileceğimi sanmıyorum.

Muayenenin ardından geçen dakikalar uzun yılların silemediği güzel anıları konuşmakla geçti.

Genç meslektaşına teşekkür edip vedalaşırken, sevgi ve mutluluk yansıtan her davranışımızın yıllar sonra bile unutulmadığını, bunun yaşamın sunduğu en büyük ödüllerden biri olduğunu bir kez daha anlamıştım. •

YAŞAMIN "OLMAZSA OLMAZ" KURALLARI

• Yaşam ne denli haksızlıklarla dolu olsa da, yine de güzeldir.

• Asla kışkulu olmayın; her an, bir sonraki adımı atmak için hazırlıklı olun.

• Yaşam, birilerinden nefret ederek geçirilecek denli uzun değildir; nefret duygularını harekete geçirip onu daha da kısaltmayın.

• Yalnızca nefret duygusu değil, kıskançlık duygusu da zaman kaybettirir. Zamanınızın değerini bilin, bu duygulara yer vermeyin.

• Her ay kredi kartlarınızın düzenli ödemeyi unutmamalısınız.

• İlk maaşınızı aldığınız günden başlayarak, emekliliğinizi düşünün

ve her ay kenara bir miktar para ayırın.

• Her tartışmayı kazanacaksınız diye bir kural yoktur; görüş farklılıklarını kabul etmeyi öğrenmelisiniz.

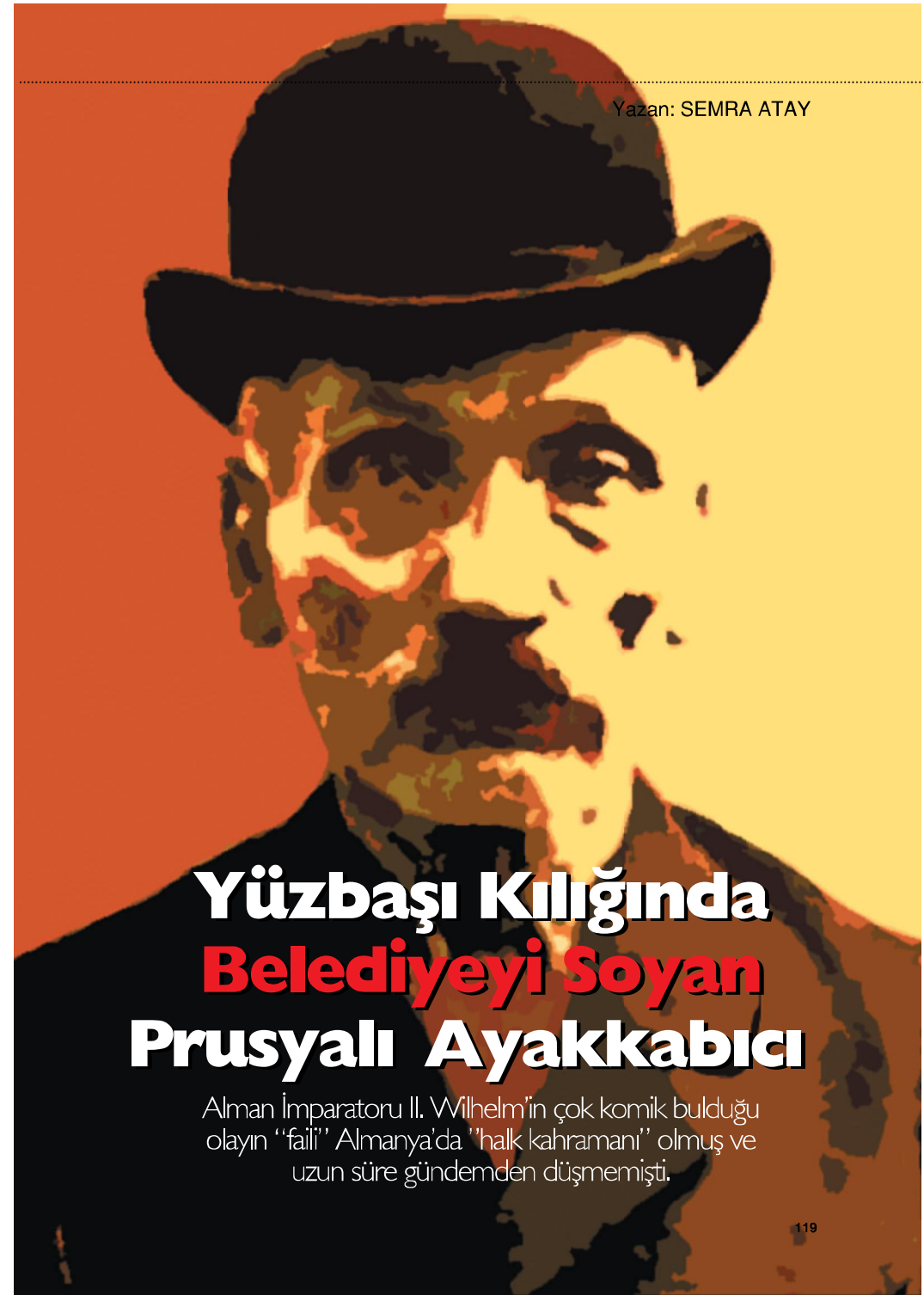
• Hiçbir zaman tek başınıza ağlamayın; başınızı bir dostunuzun omuzuna dayayın, orada ağlayın.

• Kimi zaman öfkelenir, hatta Tanrı'ya isyan bile etmeye kalkışabilirsin. Korkma, başına bir iş gelmez; çünkü O, başışlayıcıdır.

• Tanrı sizi, tanrı olduğu için seviyor. Sakın bu sevginin nedenini işinizdeki başarılarınız sanmayın.

Derleyen: NİHAN EROL

Yazan: SEMRA ATAY

Yüzbaşı Kılığında Belediyeyi Soyan Prusyalı Ayakkabıcı

Alman İmparatoru II. Wilhelm'in çok komik bulduğu olayın "faili" Almanya'da "halk kahramanı" olmuş ve uzun süre gündemden düşmemiştir.

57

yaşındaki Prusyalı ayakkabıcı Friedrich Wilhelm Voigt (1849-1922),

giydiği yüzbaşı üniformasıyla kendine subay görüntüsü verip, komuta ettiği askerlerle birlikte Almanya'da Kopenik belediye binasını basmış, başkanı ve veznedarı "muhasabe kayıtlarında sahtecilik" iddiasıyla tutuklarken, kasadaki 4 bin mark'a da "yasal olarak" elkoymuştu.

"Kopenikli yüzbaşı" adıyla ün kazanan Voigt, emirlerine körü körüne itaat eden bir grup askeri, planladığı bu cürekâr soygunda kendi amacı için kullanmış ve böylece Alman ordusunu çok utandırmıştı.

xxx

Tilsit/Prusya'da doğan Voigt, 14 yaşında hırsızlık yaptığı için 14 gün hapse mahkum oldu, bu nedenle okuldan atıldı. Babasından ayakkabıcılığı öğrendi.

Pasaportu olmadığı için Almanya'da çalışmıyor, çalışmadığı için pasaport alamıyordu. Resmi önyargılar nedeniyle yaşadığı bu çelişki, "yönetmelik saçmalığına" örnek gösterildi ve son yıllara kadar Alman okullarında ders olarak okutuldu.

Voigt, 1864-1891 yılları arasında

hırsızlık ve sahtekârlık suçlarından toplam 25 yıl hapis cezası aldı. En uzun cezası hırsızlıktan 15 yıla mahkûm olmasıydı. 12 Şubat 1906'da tahliye edildi. Aynı yıl 24 Ağustos'ta, "eski mahkûm" olduğu için polis tarafından Berlin'den sürgün edildi. Resen Hamburg eyaletinden ayrılmış gibi görülmesine karşın, Berlin'de "kayıtdışı" yaşamını sürdürüyordu.

xxx

17 Ekim 1906 tarihinde, örneği görülmedik soygunu gerçekleştirmek üzere, bir depoda sakladığı yüzbaşı üniformasını giyip, yakındaki askeri kışlaya gitti. Barakalarına dönmekte

"Kopenik'li yüzbaşı" adıyla anılan "halk kahramanı" Voigt'in heykeli

olan bir çavuş ve el bombası kuşanmış 4 askeri durdurup, onlara "kendisiyle beraber gelmelerini" emretti.

Bu arada komutanlarına haber vermesi için çavuşu kışlaya gönderen "yüzbaşı", atış taliminden dönen 6 askeri daha yanına alıp, Berlin'in 32 km. doğusundaki Kopenik'e gitmek üzere trene bindi.

Kopenik'e geldiklerinde, askerleriyle birlikte belediye binasını kuşattı ve giriş-çıkışı kapattı. Bu arada yerel polise "yasa ve düzene dikkat etmeleri" emrini verip, bir saat süreyle postaneden Berlin'e telefon açılmasını yasakladı.

Belediye başkanı Georg Langerhans ile veznedar von Wiltberg'i, sözüm ona "muhasabe kayıtlarında sahtecilik" suçlamasıyla tutuklayıp, 4002 mark ve 37 fenik'e "yasal olarak" el koydu. Bu arada eski cezaevi müdürünün adıyla bir de makbuz imzaladı.

xxx

Tutukluların Berlin'de "Neue Wache" binasında sorgulanacağını söyleyen "yüzbaşı", el bombalı askerlerin yarım saat daha görev yerinde kalmalarını, sonra tren istasyonuna gelmelerini emretti.

Binadan ayrılan Voigt, bu arada "yüzbaşı" üniformasını sivil giysilerle değiştirip ortadan kayboldu.

Alman imparatoru olayı öğrendi-

Voigt'in günümüzde müzede sergilenen yüzbaşı üniforması

ğinde "çok komik" bulunduğunu bildirmesine karşın, ordu komutanlığı "bunun eğlenceli bir tarafı olmadığı" gerekçesiyle büyük bir "araştırma operasyonu" başlattı. Sahte "yüzbaşı" Wilhelm Voigt, 26 Ekim'de Berlin'de yakalandı ve 1 Aralık'ta 4 yıl hapis

cezasına çarptırıldı. İmparator Wilhelm II, Friedrich Wilhelm Voigt'i 16 Ağustos 1908'de affetti.

Bundan sonra bir "halk kahramanı" olan Voigt, fotoğrafını çekmek isteyenlere yüzbaşı üniformasıyla yıllarca poz verdi. Şöhreti giderek yayılan Voigt'in balmumu heykeli, cezaevinden çıktıktan 4 gün sonra Berlin'in "Unter den Linden" bulvarındaki bir müzede sergilendi. Ancak aynı gün kamu otoriteleri tarafından yasaklandı.

Yaşadığı macera küçük tiyatrolarda sahnelendi. Peşpeşe gelen yasaklar

İmparator II. Wilhelm, hapisteki Voigt'i 16 Ağustos 1908'de affetti

nedeniyle Dresden, Viyana ve Budapeşte'ye düzenlenen turlarda, restoran ve lunaparklarda çeşitli showlara katıldı.

Kanada üzerinden Amerika'ya geçmek istediğinde, vize alamadığı için bu ülkede gösteri turuna çıkamadı. Londra'da Madam Tussaud Müzesi'nde balmumu heykeline yer verildi.

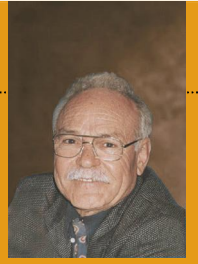
1910'da Lüksemburg'a yerleşip, garson ve ayakkabıcı olarak çalıştı. Berlinli zengin ve yaşlı bir dul kadın tarafından emekli maaşına bağlandı. İki yıl sonra bir ev satın aldı. Ancak I. Dünya Savaşı'nın neden olduğu enflasyon yüzünden varlığını kaybetti. 1922'de Lüksemburg'da öldü.

xxx

Ayakkabıcı "yüzbaşı"nın maceraları yıllar boyu çeşitli gösterilere, sinema ve TV filmlerine konu oldu, hakkında kitaplar yayımlandı. 1909'da "Nasıl Kopenikli Yüzbaşı Oldum" adında çok satan bir kitabı vitrinlerde yer aldı. 1931'de Alman Carl Zuckmayer "Kopenikli Yüzbaşı" adında bir tiyatro oyunu yazdı. Voigt'in ünlü maceraları 1956, 1960, 1997 ve 1971 yıllarında çeşitli sinema ve TV filmlerine konu oldu. •

semraatay@butundunya.com.tr

YAZAR DEDE VE TORUNLARI
Muzaffer İzgü

Mutlu Çocuk

Annemle markete gitmeyi çok seviyorum. Ufacığım ama, market arabasını bazen ben yürütüyorum. Annem, "Utku, daha küçüksün yavrum, birine çarparsın" diyor.

Market çok kalabalıkta, arabaya oturuyorum, annem yürütüyor. Hayır, hayır, ben öyle çocuklardan değilim. **Parmağımı durmadan uzatıp, “Anneciğim şunu da al, anneciğim bundan da al” demem. Ama bazen annem bana çikolata alır.**

Geçenlerde bir çocuk gördüm. Hem arabaya oturmuş, hem de hümgür hümgür ağlıyordu... Aman aman. Neler istemiyordu ki... “Çikolata isterim, hüüüü... O şekerden isterim, hüüü... O topu isterim, hüüü, cips isterim hüüüü...”

Güldüm. Annem de güldü. Markette annem birşeyler ararken o çocukla bir kez daha karşılaştık. Bu kez isteklerine civcivi de katmıştı. Acaba marketin bir rafında oyuncak civciv mi görmüştü?”

O gün ben de birşey istedim annemden, daha doğrusu iki şey. Yakında okullar açılacaktı. Marketin o bölümünü okul gereçleriyle doldurmuşlar. Çantalar, kalemler, defterler, kaplama

kağıtları, renk renk silgiler. Annem, “Ne bakıyorsun Utku, sen daha okula gitmiyorsun ki?...” dedi. Elime bir kutu boyalı kalem almıştım. “Lütfen anneciğim, bunu alabilir miyim?” dedim.

“Ne yapacaksın boya kalemlerini?”

“Resim yapacağım...”

Annem güldü, saçlarını okşadı.

“Aaaa, yoksa oğlum ressam mı olacak?” dedi.

Kalem kutusunu parmaklarımın arasında sıkı sıkı tutuyordum.

“Eh, o zaman bir de resim defteri alalım...”

Anneciğime sarılıverdim.

“Çok teşekkür ederim, anneciğim.”

Ah bir eve varsak, açsam kalem kutusunu, bir çevirsem resim defteri-

nin ilk yaprağını. Eve varır varmaz, hemen masanın başına geçtim.

Kutunun kapağını açtım. Kalemler bir ağızdan bana, “Utku, çok teşekkür ederiz. İyi ki bizi aldın. Markette çok sıkılmıştık” dediler.

Resim defterinin de ilk yaprağını açtım. “Ufff,” dedi yaprak. “Uyuya uyuya sıkılmıştım markette. Şimdi benim üzerime cici cici resimler yap...”

Ne yapсам, ne yapсам?... Kırmızı kalem, kırmızı kırmızı güldü:

“Ben güneş olurum, kıpkırmızı... Sonra ev yaparsan, evin çatısı olurum. Sen benimle güneş yap, gökyüzünden çocuklara güleyim.”

Mavi renkli kalem, “Hıh,” dedi. “Ben olmasam peki sen gökyüzünde bir başına, hem de kıpkırmızı, çocuklar sana bakmazlar bile. Gökyüzünde benim maviliğim olacak ki, çocuklar başlarını kaldırıp, baksınlar...”

Yeşil kalemin konuşması, bir müzik ezgisi gibiydi.

“Ben ağaç olurum, çimen olurum...”

Kalın bir ses, “Hıh” dedi. “Ağaç olurmuş... Ben olmasam sen bir başına yeşil leke olursun. Hiçbir şeye de benzemezsin. Ben kahverengiyim... Ağacın gövdesi olurum. Utku önce beni çizecek, sonra seni üzerime konduracak...”

Yeşil kızdı: “Bu kahverengi de hep böyle” dedi.

Kahverenginin sesi daha gür çıktı: “Ben olmasam, Utku dağ da çizemez. Ben dağ olurum, tepe olurum.”

Beyaz, “Ben de o tepenin başına otururum...”

Kahverengi, “Oh, oh” dedi. “Niçin seni tepemde taşıyacaktım?”

Beyaz kalemin sesi alaycı çıktı: “Ben bulut olurum...”

Sarı kalem fırlayıverdi kutudan: “Aaaa, yeter artık” dedi. “Ben o resmin süsü olurum, süsü...”

Beyaz, “Şu süslüye bak” diye konuştu.

“Niçin süs oluyormuşsun bakalım?”

Sarı, “Sapsarı ayva olurum, sapsarı erik olurum, portakal da olurum, mandalina da olurum... Utku ayva ağacı, limon ağacı yapmayacak mı?”

Beyaz yine gururla konuştu: “Önce ben” dedi. “Belki Utku çiçeğe durmuş bir armut ağacı çizecek, gelinlik giymiş kiraz ağacı çizecek.”

Kırmızı bağırdı: “Ben ben” diye. “Senin beyazın gidecek, onun yerine

benim kırmızım gelecek, kiraz olacak...”

Utku, elindeki boyalı kalemlere bakıyordu. Kara kalem kutunun içinde kalmıştı. Zaten çıkmak istemiyordu. Utku parmaklarını karakaleme uzattı: “Ben çıkmasam olmaz mı?” dedi karakalem.

Mavi alaylı konuştu: “Onunla ancak kara sinek çizilir” dedi.

Beyaz kalem “Haayır” diye bağırdı. “Benim üzerime karayı kondurdunuz mu, kara bulut olurum. Kara bulut yağmurdur. Yağmur olmasa bitkiler nasıl büyür, ırmaklar, dereler nasıl suyla dolar? Şunu unutmayın kalemler, kara kalem benim en yakın arkadaşım.”

Kırmızı kalem, “Haydi artık Utku, biz sabırsızlanıyoruz, çizmek istiyoruz. İstersen benimle başla.”

Utku kararını verdi, kahverengi kalemi eline aldı. Kalem bağırdı: “Benden başladı Utku... Şimdi dağ çizecek...”

Utku dağ çizdi, boyadı. Sıra dağlar gibi upuzun bir dağdı. Kağıdın bir başından öteki başına dek uzanmıştı. Ama kahverenginin çenesi durmuyordu ki...

“Yüksek çiz, yüksek, koyulaştır, Utkucuğum, yüksek dağ yap beni...” Kırmızı “Ufff” dedi. “Tamam, sen bittin artık, şimdi beni eline alacak, dağın tepesine konduracak. Çünkü sabah, ben doğuyorum, güneşim...”

Utku mavi kalemi aline aldı. Mavi kalem çok sevindi: “Uf, uf, uf, şimdi maviyle her yeri dolduracak. Utkucuğum kocaman bir gökyüzü yapacak.” Utku kahverenginin üstünü maviyle boyadı.

Mavi: “Çok güzel bir rengim, değil mi?” dedi.

Öteki kalemler bağırdılar: “Haayır, hepimiz güzelizez...”

Kahverengi kalemi tekrar eline aldı Utku. Kahverengi kalem bangır bangır bağırdı:

“Beni eline aldı, beni tekrar eline aldı... Ağaç gövdesi çiz, Utku, ağaç gövdesi çiz...”

Utku ağaç gövdesi çizdi, dallar çizdi. Kırmızı kalem öne çıkmıştı. “Şimdi beni eline alacak, çünkü Utku’nun çizdiği ağaç, kiraz ağacına benziyor...”

Hayır, Utku kırmızı kalemi eline almadı. Beyaz kalemi aldı. Beyaz kalem çok sevindi. “Çiçekler çiçek Utku, beyaz beyaz çiçekler...”

Kırmızı kalem içini çekti. “Uf, uf” dedi. “Bu Utku beni unuttu.”

Utku ağacın üzerini ak çiçeklerle doldurdu. Kara kalemi eline aldı. Kara kalem heyecanla bekliyordu... Utku bulut çizmemişti ki, kara bulut yap-sın... Utku bir insan resmi çizdi. Kara kalem avazı yettiğince bağırdı. “Doğanın en değerli varlığını benimle çizdi. Bakın bakın, kalem arkadaşlar.” Sarı kalem ağlamaya başlamıştı.

“Utku’nun aklına hiç beni eline almak gelmiyor...” Kırmızı kalem ağlamakla konuştu: “Ben geliyor muyum ki?..” Sarı kalem bağırdı: “Yaşasın, Utku beni eline aldı... Eline aldı da, bakalım sarı renkte ne çiçek? Yoksa sapsarı buğday tarlaları mı boyayacak?”

Hayır, Utku buğday tarlası boyamıyordu. Yaptığı insan resminin başını boyuyordu... Sarı kalem bağırdı:

“Sarı saç oluyorum. Aaaa, bakın, bakın, aşağıya doğru uzatıyor. Uzun saçlı bir kız çiziyor. Sapsarı uzun saçlı bir kız...”

Kırmızı kalem kutunun en altına kaçmış, arkadaşlarına görünmek istemiyordu, onlarla göz göze gelmekten çekiniyordu.

Aaa, o da nesi? Utku’nun parmakları kırmızı kalemi tutuyordu. Utku onu kutudan çıkardı. İnsan resminin

üstüne kırmızı bir yuvarlak çizdi. Kalemler birbirlerine bakıyordu.

“Bu yuvarlaklar da ne? Kırmızı yuvarlak ne olabilir?”

Utku, tekrar kara kalemi eline aldı. Resmin elinden kırmızı yuvarlağa dek incecik bir çizgi çiziverdi. Kırmızı kalem heyecanla bağırdı: “Balon, baloon... Utku balon çizdi. Sarışın kız çocuğunun eline balon verdi.” Utku’nun annesi şeftali yıkamıştı. Tabağı masanın üstüne koydu.

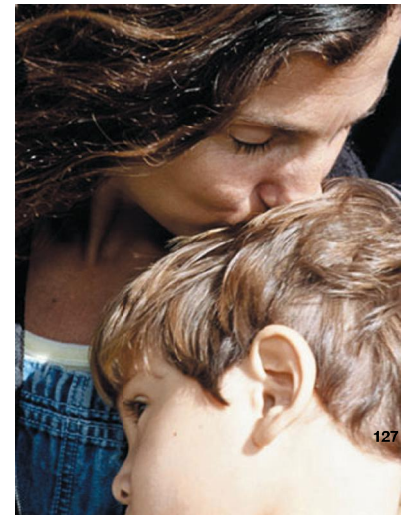
“Ay, ay benim oğlum neler çizmiş?” dedi. Uzun uzun Utku’nun çizdiği resmi inceledi.

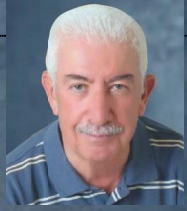
“Bütün renkleri kullanmışsın Utkucuğum” dedi.

Utku yanıt verdi: “Doğamız çok güzel anneciğim, renk renk, ne zaman baksak gökkuşağı gibi...”

Annesi, “Oy, oy” dedi. “Benim oğlum hem ressam olacak, hem de ozan... Peki, bu tablunun adı ne?” “Mutlu çocuk...” •

muzafferizgu@butundunya.com.tr

ANADOLU'NUN DÜNYASI
Bekir Özgen

Başarı gerçekte öğretmenimindi

Berk, kasabasının tek ilkokulunu başarıyla bitirince, babası onu Akkent Ortaokulu'na yatılı verdi. Yabancı dili saymazsanız, bütün dersleriyle arası iyi oldu...

Nedense, İngilizceyi bir türlü rayına koyamadı, gittikçe geriye düştü, gözü daha da korktu.

Ortaokulu bitirip liseye geldiğinde bu dersten acınası durumdaydı.

Nükhet Öğretmen'i tanınması da o yıllarda oldu işte. İlk İngilizce

derslerinde, görmeye alışık olmadığı bir öğretmen tipiyle karşılaştı. Yeni öğretmeni, üzerinde tanımlı güç bir etki alanı oluşturdu.

Her öğretmen öğretir. İyi öğretmen şaşırtır, kendine bağlar, yaşama katar, eğitir, yoktan var eder ya, işte öyle biriydi Nükhet Hanım da. Yanağı gam-

zeli, boncuk gözlü, ipek saçlı, bakımlıydı. Menekşe gözlerinin içi sürekli güliyordu.

İşığ, güzelliği, coşkuyu iyi kolluyor, özü iyi kavıyor, ayrıntıları bulup çıkarıyor, öğrencilerinin beynine olduğu kadar gönlüne de yerleştirmeyi beceriyordu. Yol göstermekte eşi benzeri yoktu.

İyi bir eğitimciydi o.

Özünde, Berk'i de böyle keşfetti. Bir iki yoklamada, Berk'in İngilizcesinin zayıf olduğunu öğrendi. Onun üzerine sürekli eğilip yabancı dile olan yeteneğini pekiştirmeye başladı.

"İyi not alacak düzeye gelene dek seni sözlü sınav yapmayacağım. Yazılı sınavlarda alacağın kırık notlar gözünü korkutmasın. İş başından al, adım adım ilerle. Öğrene öğrene yürü. Bol bol yinleme yap. Becerinin anası budur," dedi. Anlamadığı konularda ona yardımcı olması için de, üst sınıftan bir ağabeyi görevlendirdi.

38 Berk'in beynini de, gönlünü de kuşattı.

O günlerden sonra Berk, ders olarak İngilizce, öğretmen olarak da Nükhet Hanım'la oturup kalkmaya başladı. Düşsel yaşamı, gerçek yaşamını gölgeler oldu. "Bu yabancı dili öğreneceğim, hem de çok iyi bir biçimde!" diye kendi kendine söz verdi. Çalışmaya, çok çalışmaya

durdu. İçinde başkaldıran istenç ve inatçılıkla, korkularını kovmayı öğrendi. Başarıya daha fazla geç kalmamak için gecesini gündüzüne kattı.

Çalıştıkça öğrendi, öğrendikçe çalıştı. Bilgisi arttıkça, sevgisi arttı. Sevdiği için, sevdiğinden öğrenmenin tadını aldı. Yabancı dilin kolaylığı ve zevkiyle tanıştı. Başarıya uyandı.

Sonuna varmadık yol mu olur?.. Başarı, başlangıç ve bitiş çizgileri arasındaki fark ise, onun aldığı yol da

Bu sorunsalın gizi, öğretmenlik sanatının ince tadında ve ruhunda yatıyor olmalıydı.

az değildi hani. O ders yılının sonunda, sınıfının önde gelen öğrencilerinden biri olup çıktı.

Nasıl başarmıştı bu tansığı Nükhet Hanım? Bu güveni ona nasıl aşılayabilmişti? Bu sorunsalın gizi, öğretmenlik sanatının ince tadında ve ruhunda yatıyor olmalıydı.

Berk, öğretmeniyle var olduğunun bilincine vardıkça, erinci arttı. Zamanı durmadan aydınlığa ve umuda akar-ken beyninde hep öğretmeni yer aldı. Usta bir öğretmen, zayıf bir öğrencinin elinden tutmuş; onu ayağa kaldırmış, ona yürümesini ve yürürken de başını dik tutmasını öğretmişti.

Berk, yabancı dil umacısını alt etmesinin gerçek mimarının öğretmeni olduğunun bilincindeydi artık. O'nun bir eğitici olarak değerinin yüceliğini, başka bir öğretmenin ağzından duyduğunda inancı iyice pekişti. Matematik öğretmeni, bir gün, Nükhet Hanım için:

"O, Ata'sına yakışır bir Cumhuriyet kadınıdır. Kendini iyi yetiştirmiştir. Tütmeyen bacaya, yanmayan ocağa, başağa durmayan ekine olumlu gözlerle bakmaz. Üretene, yaratana, yoktan var edene tutkundur," diye övgü dolu sözler söylemişti.

Berk'in kendini okumaya vermesi de o yaz dinlencesinde başladı. Elinden kitap düşmüyordu. Basitleştirilmiş İngilizce öyküler, fıkralar okuyordu. Dil ve yazın sevgisi, derisine yapışmış; damarlarına işlemişti sanki. Utanmasa, yatağa bile kitaplarla girecekti.

Dünya klasikleriyle tanışması da o döneme denk geldi.

Anası, oğlunun çok okuduğu için kafayı bozacağı sanısına kapılıyor; Berk'i, "Kitap senin anan değil baban değil. Hiç yanından ayırmıyorsun. Kafayı ve gözü

bozmadan, boşla gitsin onları yavrum!" diye uyarma gereksinmesi duyuyordu.

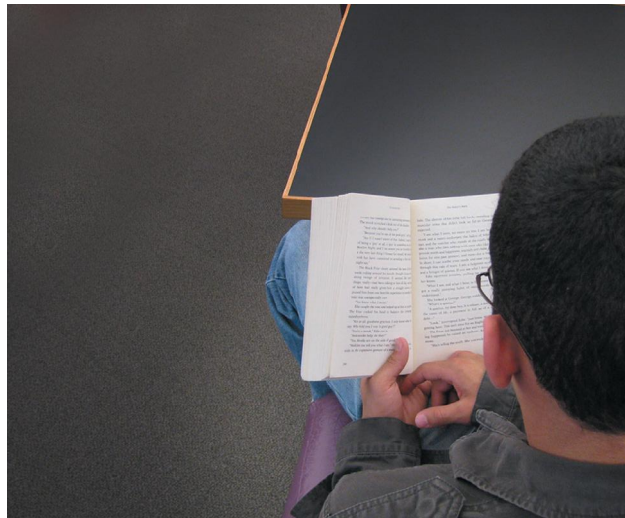
Berk'in tek isteği ise, yeni ders yılı başlayınca, öğretmenin karşısına donanımlı ve birikimli olarak çıkmaktı. Onu şaşırtmaktı.

O'nun bir eğitici olarak değerinin yüceliğini, başka bir öğretmenin ağzından duyduğunda inancı iyice pekişti.

Ne yazık ki bu beklentisi boşa çıkacaktı. Lise ikinci sınıfa başladıklarında Nükhet Hanım'ın başka bir ilde, başka bir okula atandığını öğrendiler.

Berk, öğretmenin adresini öğrenmekte gecikmedi. Arada sırada da olsa, ona mektuplar yazıp gönderiyordu. Bunlardan birinde, "Başarımı size borçluyum, öğretmenim. Beni nerden alıp nereye getirdiniz," diye yazmıştı.

Öğretmeninden gelen yanıt ise kı-

sa ama anlamlıydı. "Ben senin içindeki yetilerin dışarı çıkmasına yardım ettim, o kadar."

Nükhet Hanım'sız geçen iki yılda, Berk, kafasının almadığı hiçbir konuya karışık demiyordu artık. Kendi yolunu bulmaya çoktan başlamıştı. Lise birinci sınıfta, İngilizce derslerinde okulunun en zayıf öğrencisiyken, son sınıfa geldiğinde okulunun en parlak öğrencisi olup çıkmıştı. Ondaki bu değişime kimse inanamıyordu.

Berk'in bir tansığı gerçekleştirmiş olduğundan kimsenin kuşkusu yoktu.

Lise bitirme sınavları tamamlandıca, Berk ve arkadaşları, diplomalarını ceplerine koyup İstanbul'un yolunu tuttular. Uzun ve yorucu bir tren yolculuğu sonrasında, dört kasabalı okumuş, gelip yerleştikleri otelde değişik bir gurbet gecesi geçirdiler.

Sınavlara daha iki gün vardı. Sabaha, değişik duygular ve beklenmeyen bir havayla gözlerini açtılar.

Dışarıda, çisil çisil yağmur yağıyordu. Berk, "Haydi kalkın, Galata Köprüsü'ne kadar yürüyelim. Bakalım yağmur denizi ıslatmış mı?" dedi şaka yollu.

Gün onların günüydü.

Köprüye ulaştıklarında birbirlerine takılıyorlar, "Denizin şemsiyesi var; ıslanmaktan kurtulmuş!" deyip gülüşüyorlardı.

Berk, yapış yapış olmuş saçlarını kurulamaya çalışırken birden, "Otuz sekiz!" diyen tanıdık bir kadın sesi duydu. Kulaklarına inanamadı. Bu sıcak sesin sahibi, İngilizce Öğretmenleri Nükhet Hanım'dan başkası olamazdı. İrkilerek arkaya döndü. Gerçekten de o, düşlerinin düşü öğretmeni idi. Hep beklediği kişi, hiç beklemediği

"Otuzsekiz!" diyen tanıdık bir kadın sesi duydu. Kulaklarına inanamadı.

bir anda karşısına çıkmıştı. Ve eski sevecenliği, eski içtenliği ile kendilerini süzüyordu. İçi bir anda "cızzz" etti Berk'in. Ilık, bir sevinç yaladı içini. Heyecanlanmıştı. Kendine çekidüzen vermek istedi, beceremedi.

Şaşkınlaşan salt o değildi. Piyango, yanındakilere de vermişti. Sıra ya girip, elini öpmek istediler. O, el öptürmeyi sevmezdi. "Geleceğin ipuçları" dediği bu kasabalı öğrencile-

rin teker teker ellerini sıkmakla yetindi. Gözbebeklerinde sevgi kıvılcımları uçuşuyordu. Karşısındakileri istediği biçime sokan çağdaş bir büyücü tavrıyla: "Benim delikanlılarım İstanbul'u ikinci kez fethetmeye mi geldiler?" diye takıldı. Tatlı ve titrek sesine sevincin ışığı vurmuştu.

Öğretmen deyip geçmeyin. Öğretmense eğer, kalbe iner, beyni bir nakış gibi dokur...

Berk, öğretmenini hayranlıkla süzdü. Güleç yüzünde, kendini görüyor gibiydi. "Sizin izinizi sürmek, bizlere gösterdiğiniz aydınlığı yakalamak, size lâyık olmak için buradayız öğretmenim," diye fısıldadı.

Kısa bir sessizlik oldu. Akkent Lisesi çıkışlı bu üniversite adayları, öğretmenlerini ıslatmamak için istemeye istemeye, hoşbeşi kısa kesip el sıkmak üzere kuyruğa girdiler. En sona Berk kalmıştı. Nükhet Hanım, onun elini sıkmakla kalmadı, "Sizleri unutmuyacağım," diyerek öptü de. Sonra da başını rüzgârdan yana çevirerek yürüyüp gözden kayboldu.

Öğretmenleri gitmiş, bir kez daha gözlerini ve sözlerini arkada bırakmıştı.

Taşra'nın okuyanları, aydınlığın

simgesi Nükhet Hanım'ın güler yüzlü sözcüklerini yanlarına alıp kaldıkları otele döndüler.

Öğretmen deyip geçmeyin. Öğretmen öğretmense eğer, kalbe iner, beyni bir nakış gibi dokur, yaşamı yaşamaya değer yapar. Gerçek öğretmen, öğretim süresinde ve süreçlerinde öğrettikleriyle de bütünleşir. Tıpkı Nükhet Hanım gibi.

Berk de onun izini sürdü. Önünde bütün fakültelerin kapıları açık dururken: "Ben öğretmen olacağım. Hem de bir yabancı dil öğretmeni..." diye belirtti. Fakülte diplomasını alıp okuduğu liseye öğretmen olarak atandı. Ondan sonra da tüm meslek yılları boyunca, bir İngilizce öğretmeni olarak Nükhet Hanım'ı model tuttu. Onun gibi unutulmaz olmaya çalıştı. İyi işler yaptı. Tıpkı öğretmeni gibi, o da öğrencilerini sevdi, saydı. Onlarda öğrenme kültürü yaratabilmek için elinden geleni yaptı. Eğitimin değiştiremeyeceği hiçbir şey olmadığı gerçeğinden yola çıkarak, öğrencilerinde olumlu davranış değişikliği yaratmaya özen gösterdi. Onlara güzellikleri takdir etmeyi öğretti. Onları özgürleştirecek, insanlaştıracak yollar bulmaya çalıştı. Hiçbirinin sıradan olmasına, başarısız kalmasına izin vermedi. Başarının, istemek demek olduğunu ve de istenmeyen yere gitmediğini, öğrencilerinin yüreklerine ve beyinlerine kazınmasını

bildi. "Başarı size gelmez; siz, başarıya gideceksiniz" diye sık sık uyarıda bulundu. Böylece, tümünün de kişiliklerinin oluşmasında etkin bir rol oynadı. Nükhet Hanım'dan devir aldığı "suya yön veren bahçıvanlık" görevini başarıyla sürdürdü.

Nice yıllar sonra Berk öğretmen, emekli olmak üzereyken, ülkenin en önde gelen öğretmen örgütünün kendisine verdiği üstün hizmet ödülünü alırken yaptığı konuşmada:

"Öğretmen, yıllar sonra ödülünü alır, derler. Bana verilen bu belgeyi kendime değil, beni ben yapan, meslek yaşamımda sürekli kendisine benzemeye çalıştığım eşi bulunmaz ve yeri doldurulamaz öğretmenim Nükhet Hanım'a, verilmiş sayıyorum. Bana gölgenin değil ışığın peşine düşmeyi öğreten ve de kişiliğin soyluluğuna tam bir örnek oluşturan değerli İngilizce öğretmenime huzurunuzda en içten şükran borcumu sunmak, kaçınılmaz görevimdir," dedi.

Ve sözünü: "Dilerim, tüm öğretmenlerin yetiştirmeyi başardıkları öğrencileri de aynı duyguları kendi öğretmenleri için yaşar ve onları böyle anarlar," diyerek bitirdi.

Öğretmen gibi öğretmen olmanın, değerlilikten geçtiğine ışık tutarcasına...

bekirozgen@butundunya.com.tr

EVLİ SARHOŞ

Akşamdan kalma adam, sabah başağrısı ile uyanmış. Zorlukla doğrularak etrafına bakınmış. Komodin üstünde bir bardak su ve iki aspirin, ayakucundaki sandalyede elbiseleri temiz ve ütülenmiş duruyor. Aspirinleri içerken, komodindeki notu görmüş; "Sevgilim, günaydın. Kahvaltın mutfakta. Ben alışverişe çıkıyorum. Seni seviyorum".

Adam kahvaltı için mutfaka gitmiş. Masada servisi ve gazeteleri hazırlanmış duruyor. Kahvaltısını yapan oğluna sormuş; "Evlad, dün gece ne oldu, biliyor musun?" Oğlu cevap vermiş: "Evet, dün gece sarhoş olarak eve geldiğinde saat 3' tü. Önce sandalyeyi devirdin, yerlerde süründün daha sonra da odanın kapısına kafanı çarptın, bir gözün morardı."

Adam, şaşırmış vaziyette: "Anlamadım. O zaman niye her şey temiz, kahvaltı hazır ve gazetem alınmış?"

Çocuk: "Onu mu soruyorsun? Annem seni sürükleyerek yatak odasına götürüp, pantolonunu çıkarmaya çalıştığında, "Bayan, beni yalnız bırakın, ben evli bir adamım" diyor-dun."

TATLI BİR ÖYKÜDÜR YAŞAM
Yücel Aksoy

Evliliğin eskimemesi için

Evlenmeden önce kısa bir tanışma dönemi geçirdiler. Bu süre içinde birçok yönden anlaştıklarını gördüler ve birbirlerini mutlu edeceklerinden emin olarak evlenmeye karar verdiler.

Aradan geçen üç yıl içinde, birbirlerine duydukları sevgi gittikçe güçlendi ve bu nedenle de günleri, birbirini hoşnut etmenin tatlı coşkusu içinde balayı heyecanıyla geçti.

Üç yıl sonunda, alışkanlığın ve tekdüzeliğin etkisiyle olsa gerek evliliklerinin eski heyecanı kaybolmaya başladı. Yaşadıkları her günü “inci tanesi”ne dönüştürme özeni gittikçe azaldı. Suskun ve can sıkıcı bir şekilde yenen akşam yemeğinden sonra televizyon karşısında uyuklamalar derken, evlilikleri gitgide aynı evi paylaşan pansiyon arkadaşlığına dönüştü.

Kocasını halen çok seven ve evliliklerinin yine eski günlerdeki gibi canlı olmasını özleyen ve isteyen kadın, bu olumsuz gidişe son verecek zekice bir plan hazırladı:

Her zamanki yorucu geçen günün ardından eve gelen adamı, çok şık bir kıyafetle ve güler yüzle karşıladı karısı... Sofra çiçeklerle donatılmış, mum ışığında yenecek romantik bir yemek düzeni hazırlanmıştı. Buz kovaındaki şampanya soğutulmuş, açılmaya hazır haldeydi. Çok hafif ça-

lan romantik bir müzik de bu güzel tabloyu tamamlamaktaydı.

Kadın, şaşkınlıktan ağzı bir karışık kocasını daha fazla merakta bırakmamak için, gecenin anlam ve önemini belirten bir açıklama yaptı:

“Sana bir sürprizim var. Birlikte geçireceğimiz son akşamı kutlamamız gerektiğini düşündüm. Evliliğimizin geçen üç yılı çok güzel anılarla dolu. Bitişin de güzel bir anı olarak kalmasını istedim.”

Kocasının şaşkınlığı daha da artmıştır: “Hayatım ne demek istiyorsun sen?” Şakanın sırası mı Allah aşkına?”

Kadın ciddi bir yüz ifadesiyle konuşmasını sürdürdü:

“Seni terk ediyorum sevgilim!.. Bugün avukatımla görüştüm; evi, mobilyaları, otomobili, herşeyi sana bırakıyorum. Ben sadece kendi yaşantımı istiyorum. Henüz genç bir kadını. Her akşam televizyon karşısında uyuklayan, her zaman yorgun, karamsar, benimle hiç ilgilenmeyen bir kocayla daha fazla yaşayamam!”..

Adam, bu çok açıklama karşısında tam anlamıyla allak bullak oldu. Birlikte olduğu dönemi hızla gözünün önünden bir film şeridi gibi geçirdiğinde, karısının ne denli haklı olduğunu gördü. Ve yaşamına anlam veren çok önemli bir insanı, hayat arkadaşını kaybetmek üzere olduğunu anladı. Böyle bir ayrılığa katlanamazdı, çünkü onu gerçekten çok seviyordu.

Karısını kararından caydırması gerekiyordu:

“Sevgilim ben seni çok seviyorum ve sensiz yapamam... Sen bana hava kadar, su kadar gereklisin... Sen benim herşeyimsin...”

Bu kuru sözler pek işe yaramadı, kadın kararlıydı. Ama adamın uzun süre yalvarmaları sonunda ona bir haftalık deneme süresi verdi.

O hafta boyunca adam gerçekten çok aktif oldu. Gün içinde eşini birkaç kez telefonla aradı, hatırlarını sordu. Eve geldiğinde de sürekli ilgi gösterdi; yürüyüşlere çıktılar, müzik dinlediler, sinemaya, konsere gittiler. Kısaca, evliliklerini eskiden olduğu gibi gerçek bir birlikteliğe dönüştürdüler. •

ÖFKELİ YOLCU

Boing 767 uçağının arızasından sonra, uçuşu iptal edilir. Yolcular kuyruk oluşturmuş, sınırları bir hayli gergin yeni uçakta yer bulmaya çalışmaktadırlar. Bu sırada öfkeli bir yolcu bankoya yanaşır ve bileti fırlattıktan sonra:

"Bu uçakla uçmalıyım ve bu iş hemen yapılacak!" diye bağıtır. Görevli: "Özür dilerim beyefendi, size yardımcı olmak görevim, ama öncelikle sırada bekleyenlerle ilgilenmeliyim."

Yolcu etkilenmemiştir. Tekrar

bağırarak sorar:

"Siz benim kim olduğumu biliyor musunuz?"

Görevli, gülmüşer ve hiç durmaksamadan dahili anons mikrofonunu önüne çeker:

"Lütfen dikkat, lütfen dikkat!.." Sesi tüm terminalde yankılanmaktadır. "14' üncü kapıda **kendinin kim olduğunu bilmeyen bir yolcumuz bulunmaktadır.** Kimliği konusunda yardımcı olabileceklerin 14' üncü kapıya gelmelerini rica ederiz"

MEMLEKET ÖZLEMİ

Ilyas Halil

iki Tavuk iki Fil

Tablo: (Ahmet YEŞİL)

Aradan 75 yıl geçti. Renklerin sihirine tutkunluğum bahçemizden mi, yoksa annemin masallarından mı bana bulaştı, hâlâ bilmiyorum.

Köyüm sihirli bir oldu. Yaşantım bir masal. Üzüntülü günlerde sevinçli bir düşünürdüm. Sevinçli günlerimde çiçeklerimize yeni renkler katardım.

Az çok çocuk yanıma düzene sok-

muştum. Gel deyince güneş geliyor renkleniyordu gökyüzü. Deniz varacağım yere kadar uzanır. Yitiğim yerde balıklar yol gösterirdi. Köyüm Akdeniz kıyısında yüz sokaklı bir yerd. Her haftası başka bir mevsim. Ama o

yıllar büyükler aptaldı, akılsız. Birbirini öldürüyorlardı. Savaş sarmıştı dün-yayı.

Herkesin birbirinin mezarını kazdığı yıllar, Annemin, Necibe nine-min masalları. Bana kanat. Dilini bilmediğim ülkelerde ben. Ya onlar bahçemizde. Bilmedikleri oyunları öğretiyordum. Ya sihirli ağaçlara tırmanıyorlardık hepçek.

*

İşte böyle mavi köyde ya kumru idim ev damında konuk. Ya martı ayaklarım hep ıslak. Bazen kırlangıçtım masaldan masala uçuyor. Ağır aheste yaşıyordum çocukluğu. Öğreniyordum.

*

Evin ardında küçük bahçemiz. Sokağa çıkınca. Bahçelerin en büyüğü başlıyordu. Dağlı denizli, her mevsimi başka. Mer'aları yeşil, yağmur üstü.

Ak çakıllı kıyısında balık. Üstüm başım sabah akşam ıslak. Dal yeşilken kuştum. Kanatlarım ayak. Varmak kolay. Sabahtan akşama kadar çocuk. Her gün usanmadan.

*

Yuva örer gibi. Her gün bir yerden bir renk, bir koku, bir bilgi çö-pü taşıyor, yerimi hazırlıyordum. Ü-zülünce bir yabancı ülkeyi, yakın eder. Paramız azalınca annem bahçeden karnımızı doyuracak bir iki domates, iki biber. Yemek uydurur. Bahçe sığındığımız yer olurdu.

O sıcak kıyıda. Üşüyünce yaz çabuk gelirdi. Yaz sıcaklığında yapraklı ağaç dostum. Arayınca kırda bakacak

gelincik. Kırda papatya kokusu. Yürüdüğüm patika her sabah Necibe nine-min bahçesine çıkardı.

*

Sokağımızda gizli bir sokağım vardı. Bizim 177'nci sokağa benzer. Değişik evler yapacak bilgim yoktu. Evlerin kapısını ben yapmış. Pencereleri ben açmış. Duvarlarını ben boyamıştım.

*

Babam yine göbekli İskender efendi. Baba olarak bir bey, zengin bir paşa seçmek istemedim. İskender efendinin huyunu biliyordum. Huyuma uygun. Gülünce göbeği hoplardı. Ben de gülerdim.

İşte böyle mavi köyde ya kumru idim ev damında konuk. Ya martı ayaklarım hep ıslak. Bazen kırlangıçtım masaldan masala uçuyor. Ağır aheste yaşıyordum çocukluğu. Öğreniyordum.

Annem çok öykü bilen biri. Arapca anlattığı, kulağında bir konçertonun notaları, bir koyunun kuzuya neredesin diyen melemesi. Denizin kıyıda bıraktığı mırıltı. Martının kulaklarında deniz.

Özel sokağım. Güneş tepede her sabah. Bahar yeşili. Geceler karanlık. Kara değil. Aynı pis sokak. Yağmur yağınca yerler aynı çamur. Arkadaşım Tobiş Nihat yağmurda ıslanır. Okula gidip gelirken pabuçları kirle-nir. Annesi Zeynep teyze kızardı.

Bir gün "Zeynep teyze" dedim. "Yakında sokağımı çamurdan arıtacağım Nihat benim sokağında okula git-sin pabuçları kirlenmez, Nihat arkadaşım kızma."

Köy halkının bir bölümü

Cebel'den. Maruni araplar sivrisinekli sazlık yerde. Kim uzağı getirmiş. Kimi yorulmamayı. İşsize çalış kazan yaşa demiş biri. Fakiri yürürsem varırım demiş. Sokratın sözü sanmış. İşin zor tarafı karar vermek. Yapmak değil.

Bazılarının okuma yazması yoktu. Ama biliyordu. Kimi kördü. Görüyordu. Varacakları yeri biliyorlardı. Rahat

uyku. Sıcak ekmek. Varılacak güzel yer. Ekiyorlardı. Sonbahar yakındı. Biçeceklerdi.

*

Sihirli sokağımı tamamladığım gün. Aynada boyum uzamıştı. Kollarımın bacaklarımın gömleğimden dışarı pantolonumdan aşağı sarktığını hissettim.

Orta ikideydim. Bir gün yüreğimde anlamadığım bir çarpıntı. Babaya, anneye sorulacak cinsinden değil.

1944 savaş yılı. İhtiyaçlar. Ya vesika ile ya karaborsada. O günler para. Penceresiz odada güneş. Babama giyim durumunu anlatmak zor oldu. Evde dikiş makinesine gerek kalmamış herhalde. Ertesi günü makine yok oldu. Annem hazır elbise satan Circis efendiden boyuma uygun bir takım elbise aldı.

*

Orta ikideydim. Bir gün yüreğimde anlamadığım bir çarpıntı. Babaya, anneye sorulacak cinsinden değil. Yalnız akıl danışmanım ilkokuldan sınıf arkadaşım Gülseren yardım edebilirdi. Ona danışmak istedim. Beceremedim. Üzmek istemedim.

Çarpıntılarımın nedeni Gülseren'di. Bu senin suçun diyemedim.

Sevdiğimiz oyunlar değişmiş. Gülseren'le oynamaz olmuştuk.

Değişmiştik. Sesi kulağımdan yüreğime gidiyordu. Sonra çarpıntı. Elimle dokunduğum eli, yine yüreğimde. Durup durukken nefesim kesiliyordu.

Ciğerlerime çektiğim hava Gülseren idi veya kokusu.

Bahçemde nar ağacında kızıl çiçek. Tomurcuklu. Turunç Temmuz ortasında koku ile bas bas bağıyor. Turunçlar tomur tomur dallarında. Bizi sevin diyordu.

Her güzel, her büyüyen Gülseren'i uyandırıyor içimde. Bu hangeme başımı sola çevirsem Gülseren. Sağda Gülseren. Turunç elma olmuş Gülseren hep bahar kokusu saçından eteğinin altından.

Yaz sıcaklığında yapraklı ağaç Gülseren. İçim burkulunca kırda bakacak gelincik, kırda papatya. Kuru ise du-

daklarım. Çağlayanda su. Gülseren.

Her gün her güneşte, yağmurda bir masal dinliyor, Gülseren'i duyuyordum.

Ağaçtım, toprak arıyordum. Balık-tım, su istiyordum. Kendimi Gülseren'de arıyordum.

*

Yeşil yaprak rüzgarını yüzümde duyduğum mevsimden yağmurdan yaşımdan haberim olduğum gün. Annem,

“Oğul” dedi. “İki artı iki ne eder?”

“Dört” dedim.

“Peki” dedi. “İki tavuk artı iki fil kaçtır?”

Yine “dört” dedim.

“Evet ama” dedi. “Kişiden kişiye değişir, bu dört. Satana iki tavuk, iki fil, dört fildir. Alana dört tavuk. Bu hesabı sakın unutma. Sakın uygulama. Yoksa renkli dünyanın renkleri uçar gider.” •

Erkek Kadın

Erkek silahları buldu, avlanmayı icat etti;
Kadın avlanmayı buldu, kürkü icat etti...

Erkek renkleri buldu, boyamayı icat etti;
Kadın boyamayı buldu, makyajı icat etti...

Erkek konuşmayı buldu, sohbeti icat etti;
Kadın sohbeti buldu, dedikoduyu icat etti...

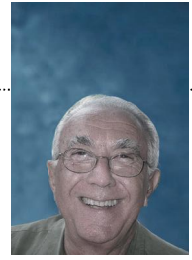
Erkek tarımı buldu, yemeği icat etti;
Kadın yemeği buldu, diyeti icat etti...

Erkek dostluğu buldu, aşkı icat etti;
Kadın aşkı buldu, evliliği icat etti...

TIP DÜNYASINDAN KISA KISA

Prof. Dr. Yürük İyriboz

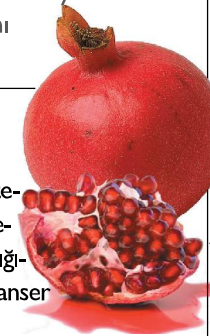
Sarı Kantaron

St. John's Wort (SarıKantaron) depresyon tedavisinde çok etkili olduğu bilinen bir bitkidir.

D vitamini

Ciddi araştırmalar, düzenli D vitamini alanlarda ölüm riskinin yüzde 7 oranında azaldığını göstermektedir.

Nar

Bağışıklık sistemini güçlendiren, kolesterol ve şekeri dengeleyen nar, kalp sağlığını koruduğu gibi, kanser hücrelerinin de gelişmesini engelliyor."

Doğum Kontrol Hapları

Doğum kontrol haplarının uzun süre kullanımı 55 yaşından sonra göğüs kanseri riskini artırır.

Yemek

Günde 1-2 öğün yerine daha sık aralıklarla yemek yiyenlerin kolesterol düzeyi çok daha düşüktür.

Koku alma

Koku alma duyularının kaybolması erken bir bunama belirtisi olabilir.

Sigara ve depresyon

Çok sigara içmek gelecekteki bir depresyonun en belirgin işaretlerinden biridir.

YAŞAMDAN YANSIMALAR
Nuray Bartoschek

Reklamlarda Yaşamak

Arkadaşım elindeki kitabın son sayfasını bitirdikten sonra “Tam bir düş kırıklığı!” dedi. Oysa bu kitap için o kadar olumlu yorumlar okumuştum ki...”

Hemen her gün farklı biçimlerde defalarca tanık oluyoruz böylesi konuşmalara. Son zamanlarda ne yana baksak herkes değişik alanlarda düş kırıklıklarından sızlanmakta.

Büyük bir istekle gidilen sinemalar, okunulan kitaplar, hatta büyük umutlarla başlayan ilişkiler, arkadaşlıklar, politik seçimler, alınan giysiler, yiyecekler, içecekler, izlenecekler neden bir süre sonra yerini düş kırıklığına bırakıyor?

Saçlarımızı yıkadığımız şampuan neden bizim saçlarımızı da kuaförden yeni çıkmış gibi yapmıyor?

Reklamlardan etkilenerek aldığımız yağ neden hafifliğiyle ayaklarımızı yerden keserek bize uçma duygusunu yaşatmıyor?

Seçimlerde onlarca söz vererek oylarımızı alan politikacılarla seçimlerden sonra bellek kaybına uğramışçasına tüm sözlerini unutan politikacılar aynı kişiler mi gerçekten?

Fiziksel görünümünden, bize gösterdiği ilgiden etkilenerek tüm yaşamımızı paylaşmaya karar verdiğimiz insan şimdi neden bize bu denli yabancı?

Kısa bir zaman diliminde “dost” olarak benimsediğimiz kişiler neden bizi hiç ummadığımız biçimde düş kırıklığına uğrattıyorlar?

Masanın üzerine konulmuş rengârenk armağan paketlerini gördüğümüzde neden elimiz otomatik olarak en büyük, en şık paketlenmiş armağana gidiyor? En büyük paketten işe yara-

maz bir oyuncak çıktığı için sızlanırken, en küçük ve sade paketin içinde son derece değerli bir elmas olabileceği gerçeğini neden görmezlikten geliyoruz?

Neden bu düş kırıklıklarının bir sonu gelmiyor?

Yaşamımızdaki seçimleri ne ölçüde kendi özgür irademizle yaptığımızı hiç düşündünüz mü?

Neden bu düş kırıklıklarının bir sonu gelmiyor.

Seçimlerimizi gerçekten biz mi yapıyoruz, yoksa işin kolayına kaçıp ayrıntıları önemsemeyen, sorgulamadan, dahası ne istediğimizi bile bilmeden yalnızca bize sunulanı almanın bedelini mi ödüyoruz?

Biliyorum, pek çok soru sordum ardı ardına... Ama yaşam bir saniyesini bile boşa harcamayacağımız denli kısa ve değerli. Her şeyden önce kendi beklentilerimizin, isteklerimizin neler ol-

duğunu belirlememiz, sonra da isteklerimiz doğrultusunda araştırmamız, düşünmemiz, sorgulamamız gerekiyor.

Alışverişe giderken ne istediğimizi gerçekten biliyorsak, elimizi uzatıp reklamlarda bize dayatılan ürünü almak yerine beklentilerimize en uygun ürünü araştırmayı seçeriz. Mutlu bir birliktelik için nasıl birisiyle olmamız gerektiğini irdelersek karşımıza çıkan kişinin bize yüzeysel olarak sunduklarıyla yetinmez, kendi beklentilerimizi karşılayabilecek düzeyde bir kişi olmasına özen gösteririz. Seçimlerde politikacıların sözlerine değil, yaşamın içinde nasıl durduklarına, ilkelerine, yaşam biçimlerine, geçmişte yaptığı çalışmalara göre tercihimizi yaparsak gelecekte düş kırıklığına uğrama riskimizi azaltmış oluruz.

İsteklerimizi belirledikten sonra doğru seçimi yapmak için de yalnızca gözlerimizi ve kulaklarımızı kullanmak yetmiyor. Kullanmadığımız için pas tutmaya başlamadan önce yü-

reğimizin ve beynimizin sesine de kulak vermemiz gerekiyor. Yoksa yolun sonuna geldiğimizde “Bir dakika, ben daha istediğim yaşamı yaşayamadım” diye itiraz etmemiz hiçbir işe yaramayacak.

Perde kapanırken gördüğümüz tek şey “Reklamları yaşadığımız!” olacak. Unutmayalım, yaşamın gerçek anlamı, belki de “es geçtiğimiz” ayrıntılarda gizlidir. •

nuraybartoscek@butundunya.com.tr

Geçim dünyası...

Cinayet davasının sanığı kiralık katil, suçunu kabul etmiştir. Hakim sorar: "Neden işledin bu cinayeti?" "Para için öldürdüm hakim bey!" "Peki kaç lira aldın?" "5 bin TL hakim bey!" "Yahu sen ne biçim adamsın!"

5 bin TL için adam öldürülür mü?"

Katil, boynunu bükerek:

"Ne yaparsınız hakim bey! Üç ordan beş burdan geçinip gidiyoruz işte..."

100 yıllık fincan

Yaşlı kadın, bir antika dükkanından aldığı yüzyıllık fincanı özenle salon vitrinine yerleştirdi. Fincanın biçimi, üzerindeki işlemler, renkler onun bir sanat eseri olduğunu söylüyordu.. Ödediği fiyatı hatırladı; hayır, hiç de pahalıya almamıştı.

Hayranlıkla fincanı seyretmeye devam etti. Derken, birden fincan dile geldi ve kadına şöyle dedi;

“Bana hayranlıkla baktığının farkındayım. Ama bilmelisin ki, ben hep böyle değildim. Yaşadığım sıkıntılar beni bu hale getirdi.

Kadın şimdi hayret içindeydi. Önündeki kahve fincanı konuşuyordu!

Kekeleyerek: “Nasıl? Anlayamadım!” diyebilirdi yaşlı kadın.

“Demek istiyorum ki, ben bir zamanlar çamurdan ibarettim ve bir sanatkar geldi. Beni eline aldı, ezdi, dövdü, yoğurdu. Çektiğim sıkıntılara dayanamayıp:

“Yeter! Lütfen dur artık!” diye bağırarak zorunda kaldım.

Ama usta sadece gülmüsedü ve; “Daha değil!” diye cevapladı beni.

“Sonra beni alıp bir tahtanın üzerine koydu.. Burada döndüm, döndüm, döndüm. Döndükçe başım da döndü. Sonunda yine haykırdım:

“Lütfen beni bu şeyin üzerinden kurtar. Artık dönmek istemiyorum!”

Ama usta bana bakıp gülmüseyordu:

“Henüz değil!”

“Derken beni aldı ve fırına koydu. Kapıyı kapayıp ısıyı artırdı. Onu

şimdi fırının penceresinden görebiliyordum. Fırın gitgide ısınıyordu.

Aklımdan şöyle geçiyordu: Beni yakarak öldürecek”

Fırının duvarlarına vurmaya başladım.. Bir taraftan da bağırıyordum:

“Usta usta! Lütfen izin ver buradan çıkayım!”

“Pencereden onun yüzünü görebiliyordum.. Hala gülümsüyor ve “Daha değil!” diyordu.

Bir saat kadar sonra, fırını açtı ve beni çıkardı. Şimdi rahat nefes alabiliyordum, fırının yakıcı sıcaklığından kurtulmuştum. Beni masanın üstüne koydu ve biraz boyayla bir fırça getirdi.

“Boyalı fırçayla bana hafif hafif dokunmaya başladı. Fırça her tarafımda geziniyor ve bu arada ben gıdıklanıyordum.

“Lütfen usta! Yapma, gıdıklanıyorum!” dedim. Onun cevabı ise aynıydı: “Henüz değil!”

“Sonra beni nazıkçe tutup yine fırına doğru yürümeye başladı. Korkudan ölecektim. “Hayır! Beni yine

fırına sokma, lütfecen!” diye bağırdım.

Fırını açıp beni içeri iteleyip kapağı kapattı. Isıyı bir öncekinin iki katına çıkardı. “Bu sefer beni gerçekten yakıp kavuracak!” diye düşündüm. Pencereden bakıp ona yine yalvardım, ama o yine “Daha değil!” diyordu. Ancak bu defa ustanın yanaklarından bir damla göz yaşının yuvarlandığını gördüm.

“Tam son nefesimi vermek üzere olduğumu düşünüyordum ki, kapak açıldı ve ustanın nazik eli beni çekip dışarı çıkardı. Derin bir nefes aldım, hasret kaldığım serinliğe kavuşmuştum. Beni yüksekçe bir rafa koydu ve usta şöyle dedi:

“Şimdi tam istediğim gibi oldun. Kendine bir bakmak ister misin?”

Ona “Evet” dedim.

Bir ayna getirip önüme koydu. Gördüğüme inanamıyordum. Aynaya tekrar tekrar baktım ve “Bu ben değilim. Ben sadece bir çamur parçasıydım.”

“Evet bu sensin!” dedi usta. Senin acı ve sıkıntı diye gördüğün şeyler sayesinde böyle mükemmel bir fincan

haline geldin.

Eğer seni bir çamur parçası iken üzerinde çalışmasaydım, kuruyup gidecektin.

Döner tezgahın üstüne koymasaydım, ufanıp toz olacaktın.

Sıcak fırına sokmasaydım, çatlayacaktın.

Boyamasaydım, hayatında renk olmayacaktı.

Ama sana asıl güç ve kuvveti veren ikinci fırın oldu. Şimdi arzu ettiğim her şey var üzerinde.”

Ve ben kahve fincanı, şu sözlerin ağzımdan çıktığını hayretle fark ettim:

“Ustam! Sana güvenmediğim için beni affet!

Bana zarar vereceğini düşündüm. Beni benden fazla sevip iyilik yapacağını fark edemedim. Bakışım kısıydı, ama şimdi beni harika bir sanat eseri yaptığını görüyorum.

Benim sıkıntı ve acı diye gördüğüm şeyleri bana verdiğin için teşekkür ederim...

Teşekkür ederim.” •

Derleyen: NUMAN AYDINOĞLU

Biliyor muydunuz?

Bez torba ve kesekağıdı kullanırsak;

- Haftada altı naylon poşeti kullanımdan çıkartmış oluruz.
- San Francisco, Paris, Bangladesh, İsrail, Londra, Kanada, Güney Afrika, Taiwan, Singapur, Kenya, naylon poşet kullanımını yasakladı. Boston ve Oakland yasaklama yolunda. İrlanda vergilendirdi.
- Çin ise naylon poşetleri ücretli yaparak her yıl 37 milyar varil petrol tasarrufu gerçekleştiriyor.
- Naylon poşet kullanımındaki azalma, dışa bağımlılıkta azalma anlamına gelir.

Mankafa Poldi

– Poldi, civcivlerin yumurtadan nasıl çıktıklarını her halde bilmiyordursundur.

– Pekala biliyorum... kaynatılmaktan korktukları için yumurtadan dışarı fırlıyorlar!...

– Poldi bir kargaya niçin bu kadar para verdin?

– Bin sene yaşayıp yaşamadığını kontrol etmek istiyorum da...

– Poldi, bu hap böbrekler, bu hap mide, bu hap da sinirler içindir.

– İyi ama bunlar yutulduktan sonra nereye gideceklerini nereden biliyorlar?

– Poldi! Dikkat etsene... hiç olmazsa ayaklarının altına bir gazete koyseydin!.

– Zararı yok.. böyle de yetişebilirim...

MART AYI ÇÖZÜMLER SAYFASI

“Sudokunun Yanıtları”

2	6	8	7	4	1	9	5	3
1	7	9	8	5	3	6	4	2
4	5	3	6	9	2	1	8	7
6	1	4	5	8	7	3	2	9
3	8	2	4	1	9	5	7	6
5	9	7	2	3	6	4	1	8
8	3	5	9	2	4	7	6	1
7	2	1	3	6	5	8	9	4
9	4	6	1	7	8	2	3	5

Sudoku yapamayanlar için

8	5	1	7	2	6	4	9	3
4	7	9	3	8	1	5	6	2
3	6	2	9	5	4	8	7	1
2	3	7	1	4	9	6	8	5
6	8	5	2	7	3	9	1	4
1	9	4	8	6	5	2	3	7
9	1	8	5	3	2	7	4	6
7	2	6	4	1	8	3	5	9
5	4	3	6	9	7	1	2	8

Sudokusuz yapamayanlar için

“Bilginizi Denetleyin”

- 1-(c) J.R.R.Tolkien 10-(b) Hollanda
 2-(d) Löp 11-(a) Mabeyinci
 3-(b) Mobilyacılıkta 12-(d) Los Angeles
 4-(a) Haldun Dormen 13-(c) Allegori
 5-(a) Sophia Loren 14-(a) Arnavutluk
 6-(c) Fransızlar 15-(d) AyakkabıBoyama
 7-(c) Maahaza 16-(d) M
 8-(d) Güneydoğu 17-(c) Eğitim
 9-(b) 24 Temmuz 18-(d) A Study in Scarlet

Satranç Çözümleri

PROBLEM: 1.Ac7! (Tehdit: 2.Ab7+#) a) 1...Ad6 2.Ac6+# b) 1...Kb6+ 2.Fxb6+#
OYUN SONU: 1. Aa2 Şf8 2.Şf6 Şg8 3.Şg6 Şh8 4.Ab4 Şg8 5.h7+ Şh8 6.Ac6 a2 7.Ae5 a1V 8.Af7+#

Kareler ve Rakamlar

$$\begin{array}{r} 251 + 346 = 597 \\ 328 - 217 = 111 \\ + \quad + \quad + \\ \hline 579 + 129 = 708 \end{array} \quad \begin{array}{r} 698 - 367 = 331 \\ 384 - 224 = 160 \\ - \quad - \quad - \\ \hline 314 - 143 = 171 \end{array}$$

İlk dersimiz Türkçe

1-(a) 2-(b) 3-(c) 4-(d) 5-(b) 6-(d)- 7-(a) 8-(c) 9-(c) 10-(c) 11-(a) 12-(b) 13-(c) 14-(c) 15-(d)

Mantık Bilmecesi

Kişi	Mağaza	Giyim Eşyası	Gün
Ahmet	Park	Kravat	Çarşamba
Cenk	Mimozza	Ayakkabı	Perşembe
Hülya	Star	Gömlek	Pazartesi
Özgür	Yıldız	Takım Elbise	Salı
Serap	Üçel	Kazak	Cuma

1	Ş	A	K	İ	R	E	C	Z	A	C	I	B	A	Ş	İ
2	E	F	E	K	A	R	E	B	U	R	A	K	R		
3	N	E	M	A	O	R	S	A	A	K	Ş	A	M		
4	E	T	A	E	S	E	R	A	K	L	A	M	A		
5	R	H	A	L	M	İ	A	T	A	M	İ	K			
6	Ş	U	N	İ	P	E	L	T	A	V	R				
7	E	S	İ	N	T	İ	A	B	İ	J	A	N	M		
8	N	A	N	A	K	A	N	O	L	A	A	D	İ		
9	R	K	L	E	K	A	N	E	M	O	N				
10	S	E	M	A	İ	A	A	R	D	R	Z	A			
11	U	O	R	M	A	N	O	S	A	K	A	U			
12	A	S	E	N	J	A	L	E	E	B	E	R			
13	T	A	N	İ	L	İ	N	M	A	N	A	G			
14	S	E	T	İ	A	N	O	R	A	K	N	B	A		
15	A	D	N	İ	L	T	A	V	H	A	İ	N			
16	Y	A	R	A	M	A	Z	S	E						
17	İ	İ	A	P	A	R	R								
18	N	E	A	L	A	T	E	N							
19	B	E	L	E	Ş	N	A	R							
20	S	E	M	A	A	H	İ	Z	E						

ANNE VE BABALARDAN NİNE VE DEDELERDEN

Gönderi adresi:

Sedef Cad. 2446 Ada, 1. Parsel, A Blok, Kat: 3,

Da: 16, Ataşehir, 34750 İstanbul

e-posta: butundunya@butundunya.com.tr

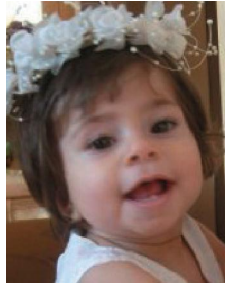
(e-posta ile göndereceğiniz fotoğrafların 150 KB'den fazla olmamasına lütfen özen gösteriniz.)

Asya Otu, *Eskişehir*

Arda Öztürk, *İstanbul*

Yağmur Bildirici, *İstanbul*

Yasemin Evren, *İskenderun*

Bora Bayraktaroğlu, *Ankara*

Eylül Zırlı, *Bursa*

Ayşe Küçükdoğan, *Antalya*

Esin Erkan, *İstanbul*

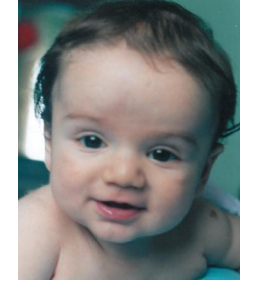
Esin Sakarya, *Niğde*

Selim Mert Kılıç, *Nevşehir*

Ece Hüdürefe, *Adana*

Sani Tuygun Çakır, *Erzurum*

Kaan Papila, *Zonguldak*

Nejdet Erceylan, *Bursa*

Beril Özge Özener, *Ankara*

Nazlıcan Yılmaz, *İzmir*

Mert Geniş, *Zonguldak*

Tutku Çetin, *İzmir*

İlke Özer, *Aydın*

A.Büşra Ketenci, *Konya*

Oktay Turan, *İstanbul*

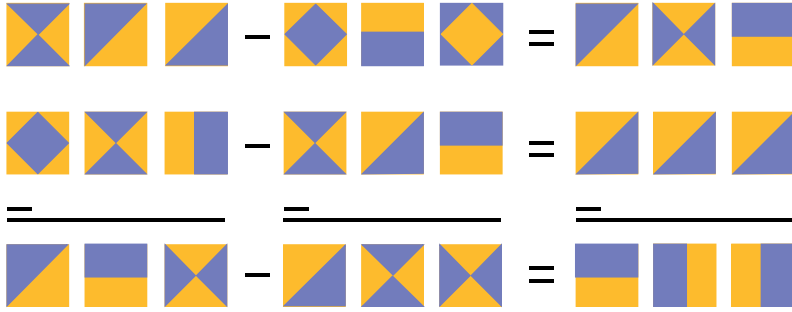

KARELER VE RAKAMLAR

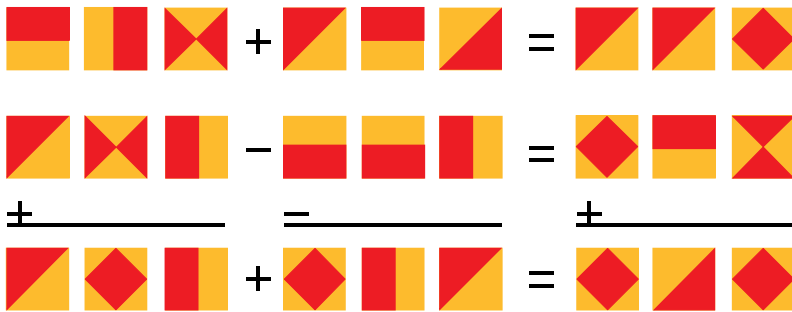
Cahit Batum

- Sıfırdan, dokuza kadar olan rakamları kullanarak aşağıdaki işlemleri çözünüz.
- Her farklı şekil bir rakamı göstermektedir.
- 0-9 arasındaki rakamlar her iki grupta farklı şekillerle simgelenmektedir.

1

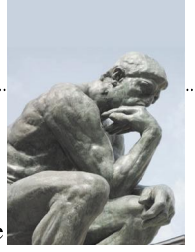
2

Çözümler 149. sayfada.

MANTIK BİLMECESİ

Prof. Dr. Yüksel Bozer

Beş kişi bayram için haftanın değişik günlerinde alışverişe çıktılar. Aşağıdaki ipuçlarından kimin, hangi mağazadan, hangi giyim eşyasını aldığını ve ne zaman alışverişe çıktığını bulunuz.

İPUÇLARI:

- 1- Kazak alan kişi, Cenk'in Mimoza mağazasında yaptığı alışverişten bir gün sonra alışverişe çıktı.
- 2- Özgür alışveriş için Yıldız mağazasını seçmişti.

- 3- Serap'ın alışverişe gidişinden üç günden az bir süre evvel ayakkabı satın almıştı.
- 4- Çarşamba günü alışverişe çıkan Ahmet kravat almıştı.
- 5- Hülya gömleği Park mağazasından almamıştı.
- 6- Üçel mağazasından Cuma günü alışveriş yapmıştı.
- 7- Özgür gömlek alan kişiden bir gün sonra alışverişe çıktı.

	Üçel	Mimoza	Yıldız	Star	Park	Gömlek	Takım Elbise	Kravat	Ayakkabı	Kazak	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Ahmet															
Cenk															
Hülya															
Özgür															
Serap															
Pazartesi															
Salı															
Çarşamba															
Perşembe															
Cuma															
Gömlek															
Takım Elbise															
Kravat															
Ayakkabı															
Kazak															

Kişi	Mağaza	Giyim Eşyası	Gün

yukselbozer@butundunya.com.tr

Çözümler 149. sayfada.

SATRAÇ

Mustafa Yıldız

ÜNLÜ SATRAÇ USTALARI: 8 ALEKSANDER ALEKHINE

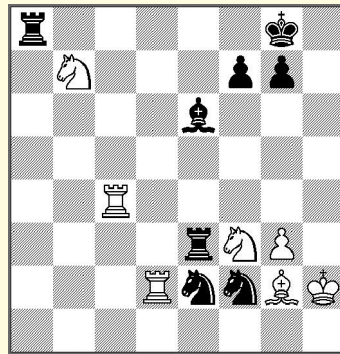

Aleksander Alekhine

4. Dünya Şampiyonu (1927-1935 ve 1937-1946) 01.11.1892'de Moskova'da doğdu. Satraç, Alekhine için hayatın başlıca anlamıydı.

Reti-Alekhine, Baden-Baden, 1925

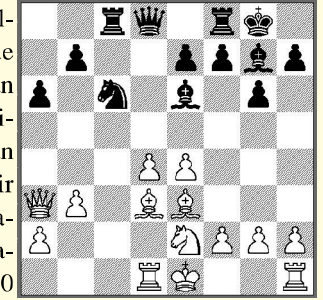
1.g3 Deneme. Bu hamleyi Reti, bu oyundan sonra hiç oynamamıştır. 1...e5 2.Af3 e4 3.Ad4 d5 4.d3 exd3 5.Vxd3 Af6 6.Fg2 Fb4+ Siyah, aletlerini mümkün olduğu kadar çabuk oyuna sokmaya çalışıyor. Siyah kareli filleri değişme-den önce, siyah karelerin güvenliği düşünülebilirdi. 7.Fd2 Fxd2+ 8.Axd2 O-O 9.c4! Aa6 Beyaz "c" dikeyinde belli baskıya maruz kaldı 10.cxd5 Ab4 11.Vc4 Abxd5 12.A2b3 c6 13.O-O Ke8 14.Kfd1 Fg4 15.Kd2 Vc8 16.Ac5 Fh3! 17.Ff3 Fg4 Rakibine birkaç seçenek sunuyor: beyaz kareli filleri değiştirmek, hamle tekrarıyla beraberlik, h1 deki filin konumunu bozmak. Beyaz, kazanmak için oynama kararı alıyor ve siyaha ilginç bir karşı oyun başlatma fırsatı veriyor. 18.Fg2 Fh3 19.Ff3 Fg4 20.Fh1 h5 21.b4 a6 22.Kc1 h4 23.a4 hxg3 24.hxg3 Vc7 25.b5 İlkeli, ancak tehlikeli. 25...axb5 26.axb5 Ke3! İnanılmaz ve etkili bir hamle. 27.Af3 cxb5 28.Vxb5 Ac3! 29.Vxb7 29.Vc4'e 29...b5! çözümlüyor. 29...Vxb7 30.Axb7 Axe2+ 31.Şh2 Ae4! 32.Kc4! en iyi savunma 32...Axf2 33.Fg2 Fe6!(D) Kombinezonun önemli halkası. 34.Kcc2 Ag4+ 35.Şh3 Ae5+ 36.Şh2 Kxf3! 37.Kxe2 Ag4+ 38.Şh3 Ae3+ 39.Şh2 Axc2 40.Fxf3 Ad4 Beyaz terk etti. Alekhine, 25.03.1946'da, Dünya Şampiyonluğu ünvanı üzerinde iken, Lizbon yakınlarında, Estorial'da ölmüştür.

CORUS 2010 TURNUVASI'NDAN

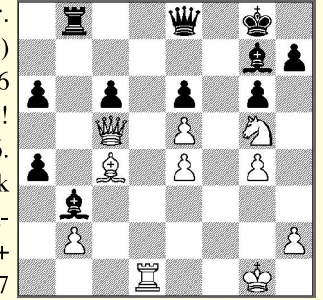
Carlsen-Ivanchuk, Hollanda, 2010, 7.Tur

Corus Turnuvasını birinci bitiren Magnus Carlsen, yandaki konumda, üç hamle öncesinde kaybettiği piyonu geri alma düşüncesinde olan deneyimli rakibi Ivanchuk'u nasıl tuzağa çekiyor? 15...Axd4? 16.Axd4 Fxd4 17. Fb1? Kapan görüldü! Siyah fil açmazda. 17...Fb4 Vezir isteyerek açmazdan çıkmaya çalışmak işe yaramayacak: 18.b4! Vxd1+19. Şxd1 Beyaz, kazanca yetecek materyal üstünlükle kaldı. 1-0

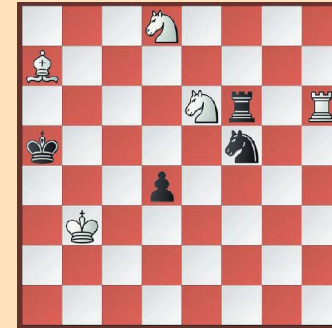

Carlsen-Dominguez, Hollanda, 2010, 11. Tur

29.Axe6 Vezir kazanmakla tehdit ediyor. (29...Fxd1 30. Ac7+ ve sonra 31.Axe8) 29...Fxc4 30. Vxc4 Şh8 31. Axc7 Şxg7 32.e6 Kb7 Sel suyuna taş getiriyor ama boşuna! 33.Vc3+ Şg8 34. Kd6 Ke7 35.Kxc6 Vf8 36. Kc8 Ke8 37.Kxe8 Vxe8 Beyaz taşları azaltarak geçer piyonunu etkinleştiriyor. 38. Vf6 Vc8 Siyah, sürekli şah temposu peşinde. 39. Şg2 Vc2+ 40.Şh3 Vc5 41.Şh4 Vb4 42. Vf7+ Şh8 43.e7 Ve1+ 44.Şg5 Ve3+ 45.Vf4 Bu örtüş ile siyahın beraberlik ümidi de sönüyor. 45...Vc5+ işe yaramaz: 46.Şh6 Vxe7 47.Vb8 +# 1-0

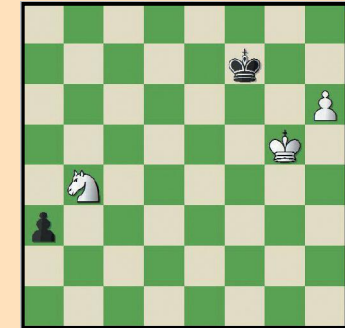
PROBLEM - Mustafa Olgun Ekşi

2#

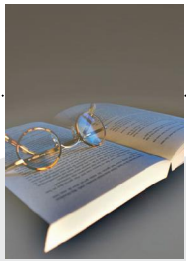
mustafayildiz@butundunya.com.tr

OYUN SONU - Grigoriev, 1933

Beyaz Kazanır

Çözümler 149. sayfadadır.

BİZE GÖNDERİLEN KİTAPLARDAN

Belgelerle Kurtuluş Savaşı

Ebubekir Hazım Tepeyran

Gürer Yayınları

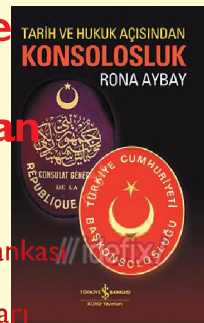
Okutay Akbal'ın dedesi olan Ebubekir Hazım Tepeyran İçişleri Bakanı'ydı. Padişah Vahdettin "Sizinle aynı düşüncedeyim" demesine karşın Tepeyran Kuvay-ı Milliye'ye desteği yüzünden tutuklandı. Hastalandı. Hasta yatağından kaldırılarak Nemrut Mustafa Paşa'nın başkanlığındaki Saray güdümlü mahkemece yargılandı. Ölüm cezasına çarptırıldı. Cezası önce hücre hapsine ardından kürek cezasına çevrildi. "Zalimce Bir Yargılama" bölümünde başından geçenleri aktarırken okuyucu kendini "Tarih tekerrür ediyor" demekten alamıyor. "Mustafa Kemal Paşa'ya neden 'Paşa Hazretleri' dediniz?" diyerek suçlanan Tepeyran' mahkum eden Nemrut Mustafa Paşa'nın basına yaptığı açıklamada günümüzü çağırıyor: "Her bakımdan günahsız

olan padişah sarayının, halkı ve özellikle de saçı başı örtülü namuslu kadınlara reva görülen zulümlerin faillerini açığa çıkarmak gereklidir... Mahkeme savunma yapmaya hak tanımadan mahkum edince "Hoca kıyafetinde bir kaç yobazla bir kaç polis memuru ve başkaları köşke gelerek ailenin gereksiniminden fazla sandıkları mühürlemişlerdir... Ayasofya Camii imamlarından olduğu sonradan öğrenilen bu yobaz eşime 'şimdiye kadar mühürlediğimiz evlerin çoğunda demir kasalar var; Hazım Bey'in kasası nerede-dir?" diye sormuş. Hanım şu yanıtı vermiş: 'Yalnız bir iki ilde valilik edip de ömür boyu bolluk içinde yaşayan ve çoluk çocuğuna büyük miraslar bırakanlar var. Varsıllaşp servet edinmeye pek elverişli illerde on beş kez valilik eden Hazım Bey'in de bir kasası bulunması gerekirse de, nerede bulunduğunu biz bilmiyoruz. Siz arayıp bulunuz (...)

Tarih ve Hukuk Açısından

Rona Aybay

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

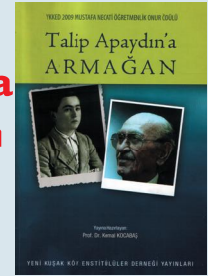

H. Kemal Gür'ün "Prof. Dr. Rona Aybay, özgeçmişinden de anlaşılacağı üzere hukukun çınarıdır. Hayatını hukuk disiplinine vakfeden bu çınarın üretkenliği, çalışma itiyatları, azmi, şevki ve iş heyecanı İngilizcede 'Stamina' /sabır/ kavramı ile tarif edilir. Ancak aziz Hocamızın bu kavramın yerleşmiş tanımını yetersiz kıldığını itiraf etmeliyiz(...) Bu vesileyle sağlık dolu uzun ömürler diliyorum. Unutmayınız Timur da öldü Yıldırım Beyazıt da ama 1402 Ankara meydan savaşına tanık olan çınar yaşıyor...!" sunuşu ile başlayan yapıtta eski çağlardan günümüze konsolosluk kavramı ve kurumu anlatılıyor. Bu önem, tarihin akışı içinde zaman zaman azalmış görünse de bir kurum olarak konsolosluk yüzyıllar boyunca devletler arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilere koşut olarak varlığını sürdürmüştür. Konsolosluk ilişkilerinin geleneksel "açık" ve "kabul edilir" amaçları dışında, içişlerine karışma, giderek ülkede karışıklık çıkarma, askeri işgal için hazırlık yapma gibi amaçlar için kullanıldığı da görülmüştür. Osmanlı Devleti'nin özellikle son döneminde, ülkedeki yabancı konsoloslukların, devleti yıkıp, ülkeyi parçalama girişimlerini destekleyici eylemlerde buldukları tarihsel gerçeklerdendir. (...)

Talip Apaydın'a Armağan

Prof. Dr. Kemal Kocabaş

Yeni Kuşak Köy Enstitüler Derneği Yayınları

2009 Mustafa Necati Öğretmenlik Onur ödülü verilen Talip Apaydın'ı, aydınlanma savaşını ve bu savaşın diğer yılmaz savaşçıları anlatıyor. Acılar ve gerçekler de insanları uyanmaya çağırıyor. Talip Apaydın'ın 1950 yılında eşi öğretmen Halise'ye mektubu da bunlardan biri: "Şu anda sana yazmaktan başka çarem yok. Burada öyle güçlükler karşısında kalıyorum ki, tek başıma zayıf düşünüyorum. Halkın arasında duyarak, düşünerek çalışan her aydın, Ceyhan Atuf'un dediği gibi gerçekten derin bir acı ile mustarip olacaktır, hiç başka yolu yok. Bölgede yeni yapılacak üç okulun inşaatlarına hemen başlamak üzere köylere gittim. Kanunen inşaatların taşı, kumu ve ameleliği köylüler tarafından temin edilmesi lazım. Benim köylüler hiç yanaşmıyorlar. Hatta arsaları bile göstermek istemediler. Güç bela yerlerini ayırdık. Fakat planları uygulamak için ip yok, kazık getirmezler, kazıkları çakmak için balta yok. (...)

**BİR FOTOĞRAF
BİN SÖZCÜĞE BEDELDİR**
Gönderi: Melek Kurt (İstanbul)

Bütün Dünya'ya Bugün Abone Olun Derginiz Yarın Kapınıza Gelsin

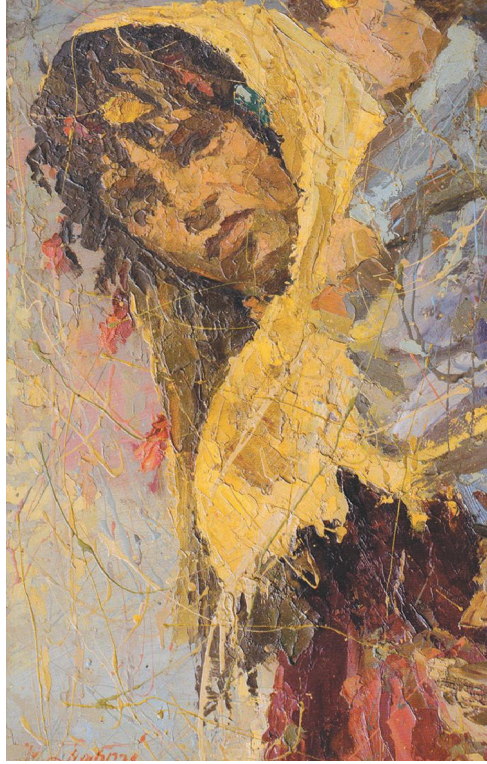
Abonet ile üyelik çok kolay

Tıklayın
abonet@abonet.net

veya arayın
0212 3140888

abonet

www.abonet.net

Sanat öğrenimi görmeden kendini yetiştirdi. Özellikle yurt dışında sanat etkinliklerinde bulundu. İlk kişisel sergisini 1957 yılında Ankara'da, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi salonlarında açtı. Cote d'Azur'da 1968 yılında yapılan Uluslararası Sanat Sergisi'nden portre dalında "Birincilik Ödülü" kazandı. 1981 yılında, Roma Akademisi "Onur Üyesi" seçildi. Yerli ve yabancı liderlerin, devlet adamlarının portrelerini yapması nedeniyle "Kralların Ressamı" olarak ün yaptı. Portresini yaptığı Papa Jean Paul tarafından gümüş madalyayla onurlandırıldı. Ölümünden kısa bir süre önce başladığı "Renk renk Türkiye'm" konulu ve 550 tablodan oluşan projesini tamamlayamadan yaşamını yitirdi.